

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2000/60/EB

2000 m. spalio 23 d.

nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus

(OL L 327, 2000 12 22, p. 1)

iš dalies keičiamā:

Oficialusis leidinys

	Nr.	puslapis	data
--	-----	----------	------

►M1	Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 2455/2001/EB 2001 m. lapkričio 20 d.	L 331	1	2001 12 15
►M2	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/32/EB 2008 m. kovo 11 d.	L 81	60	2008 3 20

▼B**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2000/60/
EB****2000 m. spalio 23 d.****nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus**

EUROPOS SAJUNGOS PARLAMENTAS IR TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁽²⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁽³⁾,

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje⁽⁴⁾ nustatytois tvarkos ir atsižvelgdami į bendrą tekstą, patvirtintą Taikinimo komiteto 2000 m. liepos 18 d.,

kadangi:

- (1) Vanduo nėra komercijos produktas, bet priklauso paveldui, kurį būtina apsaugoti, ginti ir išsaugoti.
- (2) 1988 m. Frankfurte įvykusio Bendrijos ministrų seminaro vandens politikos klausimais išvadose pabrėžiama būtinybė priimti Bendrijos teisės aktus dėl ekologinės kokybės; 1988 m. birželio 28 d. Tarybos nutarime⁽⁵⁾ prašoma Komisijos pateikti pasiūlymus, kaip pagerinti Bendrijos paviršinių vandenų ekologinę kokybę.
- (3) 1991 m. Hagoje įvykusio Ministru seminaro požeminių vandenų klausimais deklaracijoje pripažystama, jog būtina imtis ilgalaikių veiksmų, kurie sustabdytų gėlo vandens kokybės ir kiekybės prastėjimą, bei raginama sudaryti veiksmų programą, skirtą subalansuotam gėlo vandens išteklių valdymui ir apsaugai, kuri būtų įgyvendinta iki 2000 metų. 1992 m. vasario 25 d.⁽⁶⁾ ir 1995 m. vasario 20 d.⁽⁷⁾ nutarimuose Taryba paprašė, kad bendra gėlo vandens apsaugos politika būtų papildyta veiksmų programa, skirta požeminiam vandenims, ir būtų peržiūrėta 1979 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 80/68/EEB dėl požeminio vandens apsaugos nuo tam tikrų pavojingų medžiagų keliamos taršos⁽⁸⁾.
- (4) Bendrijoje pakankamai geros kokybės vandens poreikiai įvairiems tikslams nuolat auga. Europos aplinkos agentūra savo 1995 m. lapkričio 10 d. ataskaitoje „Aplinka Europos Sajungoje – 1995“ pateikė atnaujintus aplinkos būklės duomenis, patvirtin-

⁽¹⁾ OL C 184, 1997 6 17, p. 20, OL C 16, 1998 1 20, p. 14 ir OL C 108, 1998 4 7, p. 94.

⁽²⁾ OL C 355, 1997 11 21, p. 83.

⁽³⁾ OL C 180, 1998 6 11, p. 38.

⁽⁴⁾ 1999 m. vasario 11 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 150 1999 5 28, p. 419), patvirtinta 1999 m. rugsėjo 16 d., ir 1999 m. spalio 22 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 343, 1999 11 30, p. 1). 2000 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento sprendimas ir 2000 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁵⁾ OL C 209, 1988 8 9, p. 3.

⁽⁶⁾ OL C 59, 1992 3 6, p. 2.

⁽⁷⁾ OL C 49, 1995 2 28, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 20, 1980 1 26, p. 43. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

▼B

- dama, jog būtina imtis veiksmų Bendrijos vandenų kokybei ir kiekybei apsaugoti.
- (5) 1995 m. gruodžio 18 d. Taryba priėmė išvadas, kuriose, *inter alia*, prašoma parengti naują pagrindų direktyvą, nustatantą pagrindinius Europos Sąjungos tvarios vandenų politikos principus, ir Komisija raginama pateikti pasiūlymą.
- (6) 1996 m. vasario 21 d. Komisija priėmė Europos Parlamentui ir Tarybai skirtą komunikatą Europos Bendrijos vandens politika, kuriame išdėstė Bendrijos vandens politikos principus.
- (7) 1996 m. rugsėjo 9 d. Komisija pateikė pasiūlymą, kad Europos Parlamentas ir Taryba priimtu sprendimą dėl veiksmų programos, skirtos požeminio vandens integruotai apsaugai ir valdymui⁽¹⁾. Tame pasiūlyme Komisija nurodė, kad reikia nustatyti tvarką, kuria būtų reglamentuojamas gėlo vandens ēmimas bei stebima gėlo vandens kokybė ir kiekybė.
- (8) 1995 m. gegužės 29 d. Komisija priėmė komunikatą, skirtą Europos Parlamentui ir Tarybai, dėl išmintingo šlapžemijų naudojimo ir apsaugos, kuriame pripažįstama, kad šlapžemės vaidina svarbų vaidmenį apsaugant vandens išteklius.
- (9) Būtina sukurti integruotą Bendrijos vandens politiką.
- (10) 1996 m. birželio 25 d. Taryba, 1996 m. rugsėjo 19 d. Regionų komitetas, 1996 m. rugsėjo 26 d. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas bei 1996 m. spalio 23 d. Europos Parlamentas paprašė Komisijos pateikti pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, nustatančios Europos vandens politikos pagrindus.
- (11) Kaip nurodyta Sutarties 174 straipsnyje, Bendrijos aplinkos politika turi padėti siekti, kad būtų išsaugota, apsaugota ir pagerinta aplinkos kokybė protingai ir racionaliai naudojant gamtos išteklius, ji turi remtis išankstinėmis atsargumo priemonėmis ir tuo principu, kad prevencinių veiksmų imtis ir aplinkai daromą žalą ištaisyti reikia pirmiausia teršalų susidarymo vietoje, ir kad teršėjas moka.
- (12) Rengdama savo aplinkos politiką, Bendrija vadovaujasi Sutarties 174 straipsniu ir turi atsižvelgti į turimus mokslo ir technikos duomenis, aplinkos sąlygas įvairiuose Bendrijos regionuose, Bendrijos, kaip visumos, ekonominė ir socialinė išsvystymą, savo regionų subalansuotą plėtrą ir galimą veiksmų, kurių imamasi arba nesiimama, naudą bei sąnaudas.
- (13) Bendrijoje sąlygos ir poreikiai yra įvairūs, todėl reikia skirtingų konkrečių sprendimų. I šią įvairovę būtina atsižvelgti planuojant ir įgyvendinant priemones, užtikrinančias vandens apsaugą ir subalansuotą naudojimą upės baseino sistemoje. Sprendimai turėtų būti priimami kuo arčiau vietovių, kuriose vanduo yra kaip nors paveiktas ar naudojamas. Pirmenybę reikėtų teikti veiksmams, už kuriuos atsakingos valstybės narės, sudarant prie regioninių ir vietinių sąlygų priderintų priemonių programas.
- (14) Šios direktyvos sėkmė priklauso nuo glaudaus bendradarbiavimo ir nuoseklių veiksmų Bendrijos, valstybių narių ir vienos lygmenyse, taip pat nuo visuomenės, išskaitant naudotojus, informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo.
- (15) Vandens tiekimas – tai bendrų interesų paslauga, apibrėžta Komisijos komunikate apie Bendrų interesų paslaugas Europoje⁽²⁾.
- (16) Būtinas tolesnis vandens apsaugos ir subalansuoto valdymo integravimas į kitas Bendrijos politikos sritis, tokias kaip energetika, transportas, žemės ūkis, žuvininkystė, regioninė politika ir turizmas. Ši direktyva turėtų tapti nuolatinio dialogo ir tolesnio

⁽¹⁾ OL C 355, 1996 11 25, p. 1.

⁽²⁾ OL C 281, 1996 9 26, p. 3.

▼B

- politikos sričių integravimo strategijų kūrimo pagrindu. Ši direktyva taip pat gali įnešti svarų indėlį į kitas valstybių narių bendradarbiavimo sritis, *inter alia*, į Europos erdvės plėtros perspektyvą (EEPP).
- (17) Vykdant veiksmingą ir nuoseklą vandens politiką būtina atsižvelgti į vandens ekosistemų esančių arti pakrančių, estuarijų, įlankų ar santykinai uždarų jūrų pažeidžiamumą, nes jų pusiausvyrai didelę įtaką turi į juos įtekančių vandaus vandenų kokybę. Vandens būklės apsauga upės baseinuose padės apsaugoti žuvų populiacijas, išskaitant jūros pakrančių žuvų populiacijas, ir duos ekonominę naudą.
- (18) Bendrijos vandens politika reikalauja skaidrios, veiksminges ir nuoseklios įstatyminės bazės; Bendrija turėtų numatyti bendrus principus ir bendrą veiksmų sistemą. Ši direktyva turėtų numatyti tokią sistemą ir pagal subsidiarumo principus koordinuoti, integruoti bei tolesnėje perspektyvoje plėtoti bendruosis vandens apsaugos ir subalansuoto vandens naudojimo Bendrijoje principus bei struktūras.
- (19) Šia direktyva siekiama išlaikyti ir pagerinti vandens aplinką Bendrijoje. Tai, pirmiausia yra susiję su atitinkamų vandenų kokybe. Siekiant užtikrinti gerą vandens kokybę, kiekybės kontrolė yra pagalbinis elementas, todėl turėtų būti nustatytos tokios kiekybės priemonės, kurios pasitarnautų gerai vandens kokybei.
- (20) Kiekybinė požeminio vandens telkinio būklė gali turėti poveikio paviršinių vandenų kokybei ir žemės paviršiaus ekosistemoms, susijusioms su tuo požeminio vandens telkiniu.
- (21) Bendrija ir valstybės narės yra įvairių tarptautinių susitarimų, kuriuose numatytos svarbios prievolės dėl jūros vandenų apsaugos nuo taršos, šalys, pirmiausia, Baltijos jūros aplinkos apsaugos konvencijos, pasirašyto 1992 m. balandžio 9 d. Helsinkyje ir patvirtintos Tarybos sprendimu 94/157/EB⁽¹⁾, šalys, Šiaurės Rytų Atlanto jūrinės aplinkos apsaugos konvencijos, pasirašyto 1992 m. rugsėjo 22 d. Paryžiuje ir patvirtintos Tarybos sprendimu 98/249/EB⁽²⁾, šalys, ir Viduržemio jūros apsaugos nuo taršos konvencijos, pasirašyto 1976 m. vasario 16 d. Barcelonoje ir patvirtintos Tarybos sprendimu 77/585/EB⁽³⁾ bei jos Protokolo dėl Viduržemio Jūros apsaugos nuo taršos iš sausumoje esančių šaltinių, pasirašyto 1980 m. gegužės 17 d. Atėnuose ir patvirtinto Tarybos sprendimu 83/101/EEB⁽⁴⁾, šalys. Ši direktyva turi padėti Bendrijai ir valstybėms narėms įvykdyti tuos įsipareigojimus.
- (22) Ši direktyva turi padėti nuosekliai sumažinti išleidžiamą į vandenį pavojingų medžiagų kiekį.
- (23) Reikia bendrų principų, kuriais remiantis būtų galima koordinuoti valstybių narių pastangas gerinti Bendrijos vandenų kiekybės ir kiekybės apsaugą, skatinti subalansuotą vandens naudojimą, prisdėti prie tarpvalstybinių vandenų problemų sprendimo, apsaugoti vandenų ekosistemas ir nuo jų tiesiogiai priklausomas sausumos ekosistemas bei šlapžemes ir garantuoti bei plėtoti Bendrijos vandenų naudojimo potencijas.
- (24) Gera vandens kokybė padės užtikrinti geriamojo vandens tiekimą gyventojams.
- (25) Turi būti nustatyti bendri vandens kiekybės ir atitinkamais aplinkos apsaugos požiūriu atvejais – kiekybės būklės apibrėžimai. Turėtų būti nustatyti aplinkos apsaugos uždaviniai, kurie užtikrintų gerą paviršinio ir požeminio vandens būklę visoje

⁽¹⁾ OL L 73, 1994 3 16, p. 19.⁽²⁾ OL L 104, 1998 4 3, p.1.⁽³⁾ OL L 240, 1977 9 19, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 67, 1983 3 12, p. 1.

▼B

Bendrijoje ir Bendrijos lygiu neleistų vandens būklei toliau prasčiau.

- (26) Valstybės narės turėtų siekti bent geros vandens būklės, apibrėždamos ir įgyvendindamas būtinas integruotoje priemonių programoje numatytas priemones ir atsižvelgdamos į esamus Bendrijos reikalavimus. Ten, kur vandens būklė gera, ji turėtų būti išsaugota. Be geros būklės reikalavimų, taikomų požeminiam vandeniniui, dar turi būti nustatyta ir sustabdyta bet kuri reikšmingesnė ir ilgesnį laiką išliekanti kurio nors teršalo koncentracijos didėjimo tendencija.
- (27) Pagrindinis šios direktyvos tikslas – panaikinti prioritetines kenksmingiasias medžiagas ir padėti pasiekti, kad gamtoje pasitaikančių medžiagų koncentracijos jūros aplinkoje priartėtų prie foninių verčių.
- (28) Paviršiniai ir požeminiai vandenys iš esmės yra atsinaujinantys gamtos ištaklai; kadangi požeminio vandens ištaklai gamtoje ilgai formuoja ir atsinaujina, siekiant užtikrinti gerą jų būklę svarbiausia anksti imtis veiksmų ir planuoti ilgalaikes apsaugos priemones. Numatant priemones, turinčias padėti pasiekti gerą požeminio vandens būklę ir sustabdyti bet kurią reikšmingesnę ir ilgesnį laiką išliekančią kurio nors teršalo koncentracijos didėjimo požeminiame vandenye tendenciją ir sudarant jų įgyvendinimo tvarkaraštį, būtina atsižvelgti į ilgą vandens ištaklių formavimosi ir atsinaujinimo laiką.
- (29) Norėdamos įgyvendinti šioje direktyvoje numatytais uždaviniais ir sudaryti tam skirtą programą valstybės narės priemonių programą gali įgyvendinti etapais, kad paskirstytų jos įgyvendinimo sąnaudas per tam tikrą laiką.
- (30) Kad ši direktyva būtų nuosekliai ir visiškai įgyvendinta, valstybės narės, pratęsdamos tam skirtą laiką, turi remtis tinkamais, akivaizdžiais ir skaidriais kriterijais ir įteisinti juos upių baseinų valdymo planuose.
- (31) Tais atvejais, kai vandens telkinys yra taip paveiktas žmogaus veiklos arba jo natūrali būklė yra tokia, kad gali būti neįmanoma ir per brangū siekti jo geras būklės, galima nustatyti ne tokius griežtus aplinkos apsaugos reikalavimus, remiantis tinkamais, akivaizdžiais ir skaidriais kriterijais, ir reikia imtis visų įmanomų veiksmų, kad vandenų būklė toliau neprastėtų.
- (32) Tam tikromis sąlygomis reikalavimas sustabdyti prastėjimą ar pasiekti gerą būklę gali būti pagrįstai netaikomas, jei prastėjimas ar bloga būklė atsiranda dėl nenumatyto aplinkybių, ypač potvynių ar sausrų, arba dėl fizinių paviršinio vandens telkinio charakteristikų pakeitimo, atlikto siekiant svarbių visuomenės interesų, arba dėl požeminių telkininių vandens lygio pakeitimo, jei imamas visų įmanomų priemonių, kad būtų sušvelnintas vandens telkinio būklei daromas neigiamas poveikis.
- (33) Geros vandens būklės turi būti siekiama kiekviename upės baseine, koordinuojant visas priemones, taikomas ir paviršinio, ir požeminio vandens telkiniams, esantiems toje pačioje ekologinėje, hidrologinėje ir hidrogeologinėje sistemoje.
- (34) Siekiant aplinkos apsaugos tikslų, reikia labiau integruoti kokybinius ir kiekybinius paviršinio bei požeminio vandens aspektus, atsižvelgiant į hidrologiniame cikle esančias natūralias nuotekio sąlygas.
- (35) Upės baseine, kur vandens naudojimas gali turėti įtakos kelioms valstybėms, reikalavimus įvykdinti šioje direktyvoje nustatytais aplinkos apsaugos uždaviniais, pirmiausia – visas priemonių programas, reikėtų derinti visame upės baseino rajone. Kai upės baseinai plyti ir už Bendrijos sienų, valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti atitinkamą koordinavimą su valstybėmis, kurios nėra

▼B

Bendrijos narės. Ši direktyva turėtų padėti įgyvendinti Bendrijos įsipareigojimus pagal tarptautines konvencijas dėl vandens apsaugos ir valdymo, svarbiausia – įsipareigojimus pagal Jungtinę Tautų konvenciją dėl tarpvalstybiinių upių ir tarptautinių ezerų apsaugos ir naudojimo, patvirtintą Tarybos direktyva 95/308/EB⁽¹⁾), ir visus po to buvusius susitarimus dėl jos taikymo.

- (36) Būtina analizuoti upės baseino ypatybes, žmogaus veiklos poveikį ir atliki ekonominę vandens naudojimo analizę. Vandens būklės pokyčius valstybės narės turėtų sistemingai stebėti visoje Bendrijoje ir juos lyginti. Tokia informacija būtina tam, kad valstybės narės turėtų tvirtą pagrindą, kuriuo remdamosi galėtų kurti priemonių programas, skirtas šioje direktyvoje numatytiems uždaviniams įgyvendinti.
- (37) Valstybės narės turėtų nustatyti vandens telkinius, iš kurių imamas geriamasis vanduo, ir užtikrinti, kad būtų laikomasi 1980 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 80/778/EEB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės⁽²⁾.
- (38) Priemonių programos dalis galėtų būti tam tikri valstybių narių taikomi ekonominiai instrumentai. Reikėtų atsižvelgti į vandens paslaugų saugaudų ir aplinkos bei išteklių saugaudų, patirtų dėl vandens aplinkai padarytos žalos ar neigiamo poveikio, susigrąžinimo principą, jį derinant pirmiausia su principu „teršėjas moka“. Tam tikslui reikės atliki ekonominę vandens paslaugų analize, paremtą ilgalaičiems vandens paklausos ir pasiūlos prognozėmis vandens upės baseino rajone.
- (39) Būtina užkirsti kelią avarijoms, dėl kurių vanduo netyčia užteršiamas, arba sumažinti jų poveikį. Priemonės, kuriomis siekiama tai padaryti, turėtų būti numatytos priemonių programoje.
- (40) Taršos prevencijos ir kontrolės srityje Bendrijos vandens politika turėtų būti paremta įvairių metodų deriniu – kontroliuojant taršą teršalų susidarymo vietoje ir nustatant išmetamų teršalų ribines vertes bei aplinkos kokybės standartus.
- (41) Turi būti nustatyti bendri kiekybiniai principai, kaip kontroliuoti vandens gavybą ir valdymą, kad būtų galima užtikrinti paveiktų vandens sistemų ekologinį tvarumą.
- (42) Bendrijos teisės aktuose turėtų būti nustatyti bent būtiniausi aplinkos kokybės standartai, o tam tikrų išmetamų teršalų grupėms ar šeimoms ribinės vertės. Bendrijos lygmeniu turi būti numatytas tokį standartų priėmimas.
- (43) Tarša dėl prioritinių kenksmingų medžiagų išleidimo, išmetimo ar nuostolių turi būti sustabdyta arba turi laipsniškai išnykti. Europos Parlamentas ir Taryba, Komisijos siūlymu, turėtų susištarti, dėl kurių medžiagų būtina imtis veiksmų pirmiausia, ir dėl konkretių priemonių, kurių reikia imtis dėl vandenų užtersimo tomis medžiagomis, atsižvelgiant į visus reikšmingesnius šaltinius ir nustatant kontrolės priemonių ekonomiškumo ir proporcingumo lygius bei derinius.
- (44) Nustatant prioritetines kenksmingąsias medžiagas, būtina nepamiršti atsargumo principo, ir ypač pasitikėti nustatytu galimu produkto neigiamu poveikiu bei moksliniu rizikos vertinimu;
- (45) Valstybės narės turėtų taikyti priemones prioritetinių medžiagų keliamai paviršinio vandens taršai panaikinti ir laipsniškai sumažinti teršimą kitomis medžiagomis, kurio nesumažinus jos negatėtų pasiekti paviršinio vandens telkiniams keliamų uždavinių.

⁽¹⁾ OL L 186, 1995 8 5, p. 42.

⁽²⁾ OL L 229, 1980 8 30, p. 11. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/83/EB (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

▼B

- (46) Norint užtikrinti visuomenės, iškaitant vandens vartotojų, dalyvavimą sudarant ir atnaujinant upės baseino valdymo planus, būtina jai tekti tinkamą informaciją apie planuoojamas priemones ir pranešti apie jų įgyvendinimo eiga, kad plačioji visuomenė galėtų dalyvauti dar prieš priimant galutinius sprendimus dėl būtinų priemonių.
- (47) Ši direktyva turėtų numatyti mechanizmus, kaip spręsti vandens būklės gerinimui išskyylančias kliūties, kai joms negali būti taikomi Bendrijos vandens teisės aktai, ir siekti sukurti atitinkamas Bendrijos strategijas joms įveikti.
- (48) Komisija kasmet turėtų pateikti atnaujintą planą, kuriamė numatyti iniciatyvas, kurias ji ketina siūlyti vandens sektorui.
- (49) Turėtų būti nustatytos techninės specifikacijos, kurios sudarytų šios direktyvos dalį ir visoje Bendrijoje užtikrintų nuoseklį metodą taikymą. Vandens būklės vertinimo kriterijai yra svarbus žingsnis į priekį. Tam tikrų techninių elementų pritaikymas prie techninės plėtros ir monitoringo, mėginių ēmimo ir analizės standartizavimo metodai turėtų būti tvirtinami komitetuose. Siekdama skatinti nuodugnų upės baseino rajonų apibūdinimo ir vandens būklės vertinimo kriterijų supratimą bei nuoseklų taikymą Komisija gali patvirtinti rekomendacijas, kaip tuos kriterijus taikyti.
- (50) Šios direktyvos įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijai suteiktą įgyvendinimo galių vykdymo tvarką⁽¹⁾.
- (51) Įgyvendinant šią direktyvą norima pasiekti tokį vandenų apsaugos lygi, kuris būtų bent lygiavertis lygiui, numatytam kai kuriuose ankstesniuose aktuose, kurie turėtų būti atšaukti, kai atitinkamos šios direktyvos nuostatos bus visiškai įgyvendintos.
- (52) Šios direktyvos nuostatos perima pavojingų medžiagų sukeltos taršos kontrolės sistemą, nustatytą Direktyva 76/464/EEB⁽²⁾. Todėl ta direktyva turėtų būti panaikinta, kai atitinkamos šios direktyvos nuostatos bus visiškai įgyvendintos.
- (53) Turi būti užtikrinta, kad galiojantys aplinkos apsaugos teisės aktai dėl vandenų apsaugos bus visiškai įgyvendinti ir jų bus laikomasi. Būtina užtikrinti tinkamą nuostatą, skirtą šiai direktyvai įgyvendinti, galiojamą visoje Bendrijoje, taikant valstybių narių įstatymuose numatytas sankcijas. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcinos ir atgrasančios,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Paskirtis

Šios direktyvos tikslas – nustatyti vidaus paviršinių vandenų, tarpinių vandenų, pakrančių vandenų ir požeminio vandens apsaugos sistemą, kuri:

- neleistų toliau prastėti vandenų ekosistemų, taip pat sausumos ekosistemų (atsižvelgiant į jų vandens poreikius) bei šlapžemių, tiesiogiai priklausomų nuo vandenų ekosistemų, būklei, ją apsaugotų ir pagerintų;
- skatintų subalansuotą vandens vartojimą, remiantis ilgalaike turimų vandens išteklių apsauga;

⁽¹⁾ OL C 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽²⁾ OL L 129, 1976 5 18, p. 23. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

▼B

- c) siektų geriau apsaugoti ir gerinti vandenų aplinką ypatingomis prie-monėmis, skirtomis laipsniškai mažinti prioritetinių medžiagų išleidimą, išmetimą bei nuostolius, nutraukti ar laipsniškai sustabdyti prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimą, išmetimą ar nuostolius;
- d) užtikrintų laipsnišką požeminio vandens taršos mažinimą ir užkirstų kelią jo tolesniam teršimui;
- e) prisidėtų prie potvynių bei sausrų sukelty padarinių švelninimo ir taip padėtų:
  - tiekti pakankamą geros kokybės paviršinio ir požeminio vandens kiekį, kurio reikia tausojančioms, subalansuotoms ir pagrįstoms vandens vartojimo reikmėms,
  - smarkiai sumažinti požeminio vandens taršą,
  - apsaugoti teritorinius ir jūros vandenis,
  - pasiekti atitinkamų tarptautinių susitarimų, išskaitant ir tų, kuriais siekiama užkirsti kelią jūros aplinkos taršai ir ją panaikinti, keliamus tikslus, imantis Bendrijos veiksmų pagal 16 straipsnio 3 dalį, kad būtų sustabdytas ir laipsniškai panaikintas prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimas, išmetimas ir nuostoliai, kol galų gale jūros aplinkoje natūraliai gamtoje pasitaikančių medžiagų koncentracija bus artima foniems vertėms, o žmogaus sukurtų sintetinių medžiagų koncentracija bus artima nuliui.

2 straipsnis

Savokos

Šioje direktyvoje vartojamos šios savokos:

1. „Paviršinis vanduo“ – tai vidaus vandenys, išskyrus požeminius; tarpiniai ir pakrančių vandenys, išskyrus tuos atvejus, kai kalbama apie cheminę sudėtį, nes tuomet į paviršinio vandens savoką įeina ir teritoriniai vandenys.
2. „Požeminis vanduo“ – tai visoks vanduo, kuris yra žemiau žemės paviršiaus drėgnoje zonoje ir tiesiogiai liečiasi su žemės paviršiumi ar podirviu.
3. „Vidaus vanduo“ – tai visoks stovintis ar tekantis vanduo žemės paviršiuje ir visoks požeminis vanduo, tekantis sausumos link nuo pagrindinės linijos, nuo kurios matuojamas teritorinių vandenų plotis.
4. „Upė“ – tai vidaus vandens telkinys, kurio didžioji dalis teka žemės paviršiumi, bet kurio tam tikra dalis gali tekėti ir po žeme.
5. „Ežeras“ – tai stovinčio vidaus paviršinio vandens telkinys.
6. „Tarpiniai vandenys“ – tai paviršinio vandens telkiniai aplink upių žiotis, kurie yra iš dalies sūrūs, nes yra arti pakrančių vandenų, bet kuriems didelę įtaką turi įtekantis gėlasis vanduo.
7. „Pakrančių vanduo“ – tai paviršinis vanduo į sausumos pusę nuo linijos, kurios visi taškai yra nutole jūros pusėje vieną jūrmyle nuo artimiausio taško ant pagrindinės linijos, nuo kurios matuojamas teritorinių vandenų plotis, besiteinantis kartais iki pat išorinės tarpinių vandenų ribos.
8. „Dirbtinis vandens telkinys“ – tai žmogaus sukurtas vandens telkinys.
9. „Labai pakeistas vandens telkinys“ – tai paviršinio vandens telkinys, kurio pobūdis, apibūdintas valstybės narės pagal II priedo nuostatas, yra labai pakitus dėl žmogaus veiklos atsiradusių fizinių pakeitimų.

▼B

10. „Paviršinio vandens telkinys“— tai kiekybės rodikliais apibrėžtas ir reikšmingas paviršinio vandens vienetas, pavyzdžiui, ežeras, tvenkinys, upė, upelis ar kanalas, dalis upės, upelio ar kanalo, tarpinis vanduo ar pakrančių vandens plotas.
11. „Vandeningsasis sluoksnis“— tai žemiau žemės paviršiaus esantis uolienos ar kitokių geologinių klodų sluoksnis ar sluoksniai, pakan-kamai akyti ir pralaidūs, kad pro juos galėtų pratekėti ar būtų galima imti nemažai požeminio vandens.
12. „Požeminio vandens telkinys“— tai kiekybės rodikliais apibrėžtas požeminio vandens kiekis, esantis vandeningsajame sluoksnaje ar keliuose sluoksniuose.
13. „Upės baseinas“— tai sausumos plotas, iš kurio visi paviršiniai vandenys per upelius, upes ir galbūt ezerus nuteka į jūrą per vienos upės žiotis, estuariją ar deltą.
14. „Pabaseinis“— tai sausumos plotas, iš kurio visi paviršiniai vandenys per upelius, upes ir galbūt ezerus nuteka į vieną tam tikrą vietą savo kelyje (paprastai ezerą ar upių santaką).
15. „Upės baseino rajonas“— tai sausumos ir jūros plotas, iš kurį įeina vienas ar keli gretimi upių baseinai kartu su visais susijusiais požeminiais ir pakrančių vandenimis, kuris, vadovaujantis 3 straipsnio 1 dalimi, įvardijamas kaip pagrindinis upių baseinų valdymo vienetas.
16. „Kompetentinga institucija“— tai valdžios institucija ar institucijos, nurodytos 3 straipsnio 2 arba 3 dalyje.
17. „Paviršinio vandens būklė“— tai bendras paviršinio vandens telkinio būklės apibūdinimas, kurį nulemia arba jo ekologinė, arba cheminė būklė, žiūrint kuri iš jų blogesnė.
18. „Gera paviršinio vandens būklė“— tai paviršinio vandens telkinio būklė, kai jo ekologinė ir cheminė būklės įvertinamos bent kaip „geros“.
19. „Požeminio vandens būklė“— tai bendras požeminio vandens telkinio būklės apibūdinimas, kurį lemia arba jo kiekybinė, arba cheminė būklė, nelygu, kuri iš jų blogesnė.
20. „Gera požeminio vandens būklė“— tai požeminio vandens telkinio būklė, kai jo kiekybinė ir cheminė būklės yra vertinamos bent kaip „geros“.
21. „Ekologinė būklė“— tai vandens ekosistemų, susijusių su paviršiniaisiais vandenimis, funkcionalumo ir struktūros kokybės apibūdinimas, nusakomas pagal V priedą.
22. „Gera ekologinė būklė“— tai paviršinio vandens telkinio būklė, taip nusakoma pagal V priedą.
23. „Geras ekologinis potencialas“— tai smarkiai modifikuoto ar dirbtinio vandens telkinio būklė, taip nusakoma pagal atitinkamas V priedo nuostatas.
24. „Gera paviršinio vandens cheminė būklė“— tai cheminė būklė, kurią reikia pasiekti, norint įvykdyti paviršiniams vandenims taikomus aplinkos apsaugos uždavinius, nustatytus 4 straipsnio 1 dalies a punkte, t. y. cheminė paviršinio vandens telkinio būklė, kai Jame teršalų koncentracijos neviršija aplinkos kokybės standartų, nustatyti IX priede, 16 straipsnio 7 dalyje ir kituose atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose, nustatančiuose aplinkos kokybės standartus Bendrijos lygiu.
25. „Gera požeminio vandens cheminė būklė“— tai cheminė požeminio vandens telkinio būklė, kuri atitinka visus V priedo 2.3.2 lentelėje nurodytus reikalavimus.

▼B

26. „Kiekybinė būklė“— tai poveikio mastas požeminio vandens telkiniu, kurį jis patiria dėl tiesioginio ar netiesioginio vandens ēmimo.
  27. „Turimi požeminio vandens ištekliai“— tai ilgalaikis metinis požeminio vandens telkinio bendro atsinaujinimo vidurkis, atėmus ilgalaikę metinį nuoteką, kurio reikia, kad susiję paviršiniai vandenys pasiekštų 4 straipsnyje nurodytus ekologinius kokybės tikslus, labiau nesuprastetū tokijų vandenų ekologinė būklė ir nebūtų smarkiai pakenkta susijusioms žemės ekosistemoms.
  28. „Gera kiekybinė būklė“— tai būklė, apibrėžta V priedo 2.1.2 lentelėje.
  29. „Pavojingos medžiagos“— tai medžiagos arba medžiagų grupės, kurios yra nuodingos, patvarios ir linkusios biologiškai kauptis; ir kitos panašaus pobūdžio medžiagos ar medžiagų grupės.
  30. „Prioritetinės medžiagos“— tai medžiagos, nustatytos pagal 16 straipsnio 2 dalį ir išvardyto X priede. Tarp šių medžiagų yra „prioritetinių pavojingų medžiagų“, t. y. medžiagų, nustatyti pagal 16 straipsnio 3 ir 6 dalis, kurios turi būti matuojamos pagal 16 straipsnio 1 ir 8 dalis.
  31. „Teršalas“— tai kiekviena medžiaga, kuri gali sukelti taršą, ypač VIII priede išvardytos medžiagos.
  32. „Tiesioginis išleidimas į požeminį vandenį“— tai teršalų išleidimas į požeminį vandenį, neperleidžiant pro dirvą ar podirvį.
  33. „Tarša“— tai dėl žmogaus veiklos įvykės tiesioginis ar netiesioginis medžiagų ar šilumos išleidimas į orą, vandenį ar žemę, galis turėti žalingą poveikį žmonių sveikatai, vandenų ekosistemui ar žemės ekosistemui, tiesiogiai priklausančią nuo vandenų ekosistemų, kokybei, dėl ko gali būti padaryta žala materialiam turtui, aplinkai, trukdoma ja džiaugtis ir kitaip teisėtai naudotis.
  34. „Aplinkos apsaugos tikslai“— tai tikslai, nurodyti 4 straipsnyje.
  35. „Aplinkos kokybės standartas“— tai tam tikro teršalo ar teršalų grupės koncentracija vandenye, nuosėdose ar biotoje, kurios negalima viršyti, norint apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.
  36. „Bendrieji principai“— tai teršalų išleidimo ir išmetimo į paviršinius vandenis kontrolė vadovaujantis 10 straipsnyje išdėstytais principais.
  37. „Žmonėms vartoti skirtas vanduo“— tai turi tą pačią reikšmę kaip ir Direktyvoje 80/778/EEB su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/83/EB.
  38. „Vandens paslaugos“— tai visos namų ūkiams, viešosioms institucijoms ir ekonominėi veiklai teikiamos paslaugos, tokios kaip:
    - a) paviršinio arba požeminio vandens ēmimas, užtvenkimas, saugojimas, apdorojimas ir skirstymas;
    - b) nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių, iš kurių jos vėliau išleidžiamos į paviršinį vandenį, paslaugos.
  39. „Vandens naudojimas“— tai vandens paslaugos kartu su visa kita veikla, nurodyta 5 straipsnyje ir II priede, turinčia reikšmingą poveikį vandens būklei.
- Ši savoka taikoma 1 straipsnyje ir ekonominėi analizei, atliekamai pagal 5 straipsnį bei III priedo b punktą.
40. „Išmetamų teršalų ribinės vertės“— tai masė, išreikšta tam tikrais konkretčiais parametrais, koncentracija ir (arba) išmetamų teršalų kiekiais, kurios negalima viršyti per tam tikrą vieną ar kelis laikotarpius. Išmetamų teršalų ribines vertes galima taip pat nustatyti tam tikroms medžiagų grupėms, šeimoms ar kategorijoms, svarbiausiai toms, kurios yra nurodomos pagal 16 straipsnį.

▼B

Išmetamų teršalų ribinės vertės paprastai taikomos ties ta vieta, kur teršalai išleidžiami iš įrenginio; jas nustatant nekreipiamā dėmesio į atskidimo laipsnį. Kai teršalai netiesiogiai išleidžiami į vandenį, nustatant tam tikriems įrenginiams išmetamų teršalų ribines vertes galima atsižvelgti į nuotekų valymo įmonės poveikį, jei garantuojamas lygiavertis visos aplinkos apsaugos lygis ir jei tai nesukels didesnės aplinkos taršos.

41. „Išmetamų teršalų kontrolė“ – tai kontrolė, kai reikalaujama tam tikro išmetamų teršalų apribojimo, pavyzdžiu, išmetamų teršalų ribinės vertės apribojimo, arba nurodomos ribos ir reikalavimai išmetamų teršalų poveikiui, pobūdžiu ar kitoms jų charakteristikoms arba veiklos sąlygoms, kurios turi įtakos išmetamiems teršalam. Termino „išmetamų teršalų kontrolė“ vartojimas šioje direktyvoje, kalbant apie kurios nors kitos direktyvos nuostatas, nereiškia, kad tos nuostatos yra kaip nors kitaip aiškinamos.

*3 straipsnis***Administracinių priemonių koordinavimas upės baseino rajone**

1. Valstybės narės nurodo atskirus jų nacionalinėse teritorijose esančius upių baseinus ir, taikydamos šią direktyvą, priskiria juos atskiriems upių baseino rajonams. Sudarant atskirus upių baseinų rajonus, mažus upių baseinus galima prireikus jungti prie didesnių upių baseinų arba sus jungti su gretimais mažais baseinais. Kur požeminiai vandenys ne visiškai atitinka tam tikro upės baseino ribas, juos būtina identifikuoti ir priskirti prie artimiausio arba tinkamiausio upės baseino rajono. Pakrančių vandenys identifikuojami ir priskiriami artimiausiam arba tinkamiausiam upės baseino rajonui ar rajonams.

2. Valstybės narės užtikrina atitinkamas administracines priemones, taip pat paskiria atitinkamą kompetentingą instituciją, kad šios direktyvos taisyklės būtų taikomos kiekviename jų teritorijoje esančiame upių baseino rajone.

3. Valstybės narės užtikrina, kad upės baseinas, kurio plotas driekiasi per kelias valstybių teritorijas, būtų priskirtas prie tarpmalystybinio upės baseino rajono. Atitinkamą valstybių narių prašymu Komisija padeda atlkti tokį priskyrimą prie tarpmalystybinio upės baseino rajonų.

Kiekviena valstybė narė užtikrina atitinkamas administracines priemones, taip pat paskiria atitinkamą kompetentingą instituciją, kad šios direktyvos taisyklės būtų taikomos kiekvieno tarpmalystybinio upės baseino rajono dalyje, esančioje jos teritorijoje.

4. Valstybės narė užtikrina, kad šios direktyvos reikalavimai pasiekti 4 straipsnyje nurodytus aplinkos apsaugos tikslus ir, svarbiausia, visos priemonių programos būtų koordinuojamos visame upės baseino rajone. Tarpmalystybiname upės baseino rajonuose tokį koordinavimą užtikrina atitinkamos valstybės narės kartu, ir tam jos gali panaudoti esamas struktūras pagal tarptautinius susitarimus. Atitinkamą valstybių narių prašymu Komisija padeda sudaryti priemonių programas.

5. Kai upės baseino rajonas driekiasi už Bendrijos teritorijos ribų, atitinkama valstybė narė arba valstybės narė stengiasi užtikrinti deramą koordinavimą su atitinkama valstybe, kuri néra Bendrijos narė, kad visame upės baseino rajone būtų pasiekti šios direktyvos tikslai. Valstybės narė užtikrina šios direktyvos taisylių taikymą savo teritorijoje.

6. Šios direktyvos taisylių taikymo tikslais valstybės narės gali paskirti kompetentingą instituciją jau esamą nacionalinę ar tarptautinę struktūrą.

7. Valstybės narės kompetentingą instituciją nurodo iki 24 straipsnyje nurodytos dienos.

8. Ne vėliau kaip po 6 mėnesių nuo 24 straipsnyje minimos dienos valstybės narės Komisijai pateikia savo kompetentingą instituciją ir visu

▼B

tarptautinių struktūrų, kuriose jos dalyvauja, kompetentingų institucijų sąrašą. Kiekvienai kompetentingai institucijai pateikiama I priede nurodyta informacija.

9. Valstybės narės Komisijai apie bet kokius pagal šio straipsnio 8 dalį suteiktos informacijos pasikeitimus praneša per 8 mėnesius po to, kai pasikeitimas įsigalioja.

*4 straipsnis***Aplinkos apsaugos tikslai**

1. Vykdamos priemonių programas, nurodytas upės baseino valdymo planuose, ir taikydamos jas:

a) *paviršiniams vandenims*

- i) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones, kad neprastetū visų paviršinio vandens telkinių būklę, atsižvelgdamos į šio straipsnio 6 ir 7 dalies taikymą ir nepažeisdamos jo 8 dalies;
- ii) valstybės narės apsaugo, gerina ir atnaujina visus paviršinio vandens telkinius, atsižvelgdamos į iii papunkčio taikymą dirbtiniams ir labai pakeistiems vandens telkiniams, ir stengiasi, kad gera paviršinio vandens būklė būtų pasiekta ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos pagal V priedo nuostatas, atsižvelgdamos į pratęsimų, nustatomų pagal šio straipsnio 4 dalį, ir į jo 5, 6 ir 7 dalį taikymą bei nepažeisdamos 8 dalies;
- iii) valstybės narės apsaugo ir gerina visus dirbtinius bei smarkiai modifikuotus vandens telkinius ir stengiasi, kad geras ekologinis potencialas ir gera paviršinio vandens cheminė būklė būtų pasiekta ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos pagal V priedo nuostatas, atsižvelgdamos į pratęsimų, nustatomų pagal šio straipsnio 4 dalį, ir į jo 5, 6 ir 7 dalį taikymą bei nepažeisdamos 8 dalies;
- iv) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones pagal 16 straipsnio 1 ir 8 dalis ir stengiasi nuosekliai mažinti taršą, kurią kelia prioritetiškos medžiagos, bei sustabdyti ar siekti, kad laipsniškai išnyktų prioritetiški pavojingi medžiagų išmetimas, išleidimas ar nuostoliai,

nepažeisdamos atitinkamų šalims galiojančių tarptautinių susitarimų, minėtų 1 straipsnyje;

b) *požeminiam vandeniu*

- i) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones, skirtas neleisti teršalam patenkinti į požeminius vandenis arba juos apriboti ir neleisti požeminio vandens telkinių būklei prastėti, atsižvelgdamos į šio straipsnio 6 ir 7 dalies taikymą, nepažeisdamos jo 8 dalies, ir atsižvelgdamos į 11 straipsnio 3 dalies j punkto taikymą;
- ii) valstybės narės apsaugo, gerina ir atnaujina visus požeminio vandens telkinius, užtikrina požeminio vandens émimo ir jo pasipildymo pusiausvyrą ir stengiasi, kad gera požeminio vandens būklė būtų pasiekta ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos pagal V priedo nuostatas, atsižvelgdamos į pratęsimų, nustatomų pagal šio straipsnio 4 dalį, ir į jo 5, 6 ir 7 dalį taikymą bei nepažeisdamos 8 dalies ir atsižvelgdamos į 11 straipsnio 3 dalies j punkto taikymą;
- iii) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones, kad sustabdytu ir mažintu kurį laiką trunkančią kokio nors teršalo koncentracijos gana reikšmingo didėjimo tendenciją, atsiradusią dėl žmogaus veiklos poveikio, ir siekia nuosekliai mažinti požeminio vandens taršą.

▼B

Tokių tendencijų mažinimo priemonės įgyvendinamos pagal 17 straipsnio 2, 4 ir 5 dalis, atsižvelgiant į taikytinus standartus, nurodytus atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose, ir į šio straipsnio 6 ir 7 dalių taikymą bei nepažeidžiant jo 8 dalies;

c) *saugomoms teritorijoms*

Jei kitaip nėra nurodyta Bendrijos teisės aktuose, pagal kuriuos buvo nustatytos atskiros saugomos teritorijos, valstybės narės pradeda laikytis visų standartų ir tikslų ne vėliau kaip praėjus 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Kai tam tikram vandens telkinui pagal šio straipsnio 1 dalį taikytinas ne vienas, o keli tikslai, taikomas tas, kuris yra griežtesnis.

3. Valstybės narės tam tikrą vandens telkinį gali paskelbti dirbtiniu ar labai pakeistu, kai:

- a) to telkinio hidromorfologinių charakteristikų pakeitimas, kuris būtų būtinas norint pasiekti gerą ekologinę būklę, turėtų reikšmingą neigiamą poveikį:
  - i) platesnei aplinkai;
  - ii) navigacijai, išskaitant uostų įrenginius, ar poilsiui;
  - iii) veiklai, dėl kurios vanduo yra kaupiamas, tokiai kaip geriamojo vandens tiekimas, elektros gamyba ar drėkinimas;
  - iv) vandens reguliavimui, apsaugai nuo potvynių, žemės sausinimui arba
  - v) kitoms ne mažiau svarbioms subalansuotos žmogaus veiklos rūšims;
- b) pageidaujamų tikslų, kuriuos padeda pasiekti vandens telkinio dirbtinės ar pakeistos charakteristikos, dėl techninių galimybių ar per didelių sanaudų negalima pasiekti kitomis priemonėmis, kurios aplinkos apsaugos atžvilgiu būtų daug pranašesnės.

Tokia telkinio klasifikacija ir jos priežastys konkrečiai nurodomos upės baseino valdymo planuose, kurių reikalaujama pagal 13 straipsnį, ir peržiūrimos kas 6 metai.

4. Norint pasiekti vandens telkiniams keliamus tikslus tam tikrais etapais, šio straipsnio 1 dalyje nurodytus terminus galima prateisti, jei paveikto vandens telkinio būklė toliau neprastėja ir laikomasi šių sąlygų:

- a) valstybės narės nustato, kad būtino vandens telkinio būklės pagerėjimo negalima pasiekti per toje dalyje nustatyta laiką bent dėl vienos iš šių priežascių:
  - i) reikalaujamo pagerėjimo masto dėl techninių galimybių negalima pasiekti kitaip tiki etapais, kurie yra ilgesni už nustatyta terminą;
  - ii) užbaigtį būklės pagerinimą per nustatyta laiką būtų per daug brangu;
  - iii) laiku pagerinti vandens telkinio būklės negalima dėl gamtinių sąlygų;
- b) termino pratiessimas ir jo priežastys konkrečiai nurodomi ir paaiškinami upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama 13 straipsnyje;
- c) terminas pratiessiamas ilgiausiai tokiam laikui, per kurį du kartus yra atnaujinamas upės baseino valdymo planas, išskyryus tuos atvejus, kai per tokį laiką keliamų tikslų pasiekti negalima dėl gamtinių sąlygų;
- d) 11 straipsnyje reikalaujamų priemonių, kurios yra numatomos kaip būtinos, norint iki nurodyto termino vandens telkinį būklę laipsniškai gerinti iki reikalaujamo lygio, apibendrinimas, priežastys, dėl ko gerokai uždelsiamas tokiu priemonių taikymas, ir tiketinas terminas, kada jos bus įgyvendintos, pateikiami upės baseino

▼B

valdymo plane. Šiu priemonių įgyvendinimo apžvalga ir papildomų priemonių apibendrinimas pateikiami atnaujintuose upės baseino valdymo planuose.

5. Valstybės narės konkretiems vandens telkiniams gali kelti ne tokius griežtus tikslus, kokių reikalaujama šio straipsnio 1 dalyje, kai tie telkiniai yra taip paveikti žmogaus veiklos, kaip nurodyta 5 straipsnio 1 dalyje, arba jų gamtinės salygos yra tokios, kad tuos tikslus pasiekti būtų neįmanoma arba per brangų, ir kai laikomasi visų šių salygų:

- a) aplinkos, socialinių ir ekonominių poreikių, tenkinamų tokia žmogaus veikla, būtų negalima patenkinti kitomis priemonėmis, ir tai aplinkos apsaugos atžvilgiu yra daug pranašesnis ir ne per brančiausias būdas;
- b) valstybės narės užtikrina, kad
  - būtų pasiekta kuo geresnė ekologinė ir cheminė paviršinio vandens būklė, atsižvelgiant į poveikį, kurio negalima išvengti dėl žmogaus veiklos ir taršos pobūdžio,
  - kuo mažiau keistusi gera požeminio vandens būklė, atsižvelgiant į poveikį, kurio negalima išvengti dėl žmogaus veiklos ir taršos pobūdžio;
- c) paveikto vandens telkinio būklė toliau neprastėtų;
- d) ne tokį griežtų tikslų nustatymas ir to priežastys būtų konkrečiai paminėti upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama 13 straipsnyje, ir tie tikslai būtų patikslinami kas 6 metai.

6. Laikinas vandens telkinių būklės suprastėjimas nėra šios direktyvos reikalavimų pažeidimas, jei jį sukėlė išimtinės gamtinės priežastys ar neįveikiamos aplinkybės, kurių nebuvu galima numatyti, visų pirma potvyniai ir užsitempiusios sausros, arba avarijų padariniai, kurių nebuvu galima numatyti, kai tenkinamos visos šios salygos:

- a) imamas visų praktiskai įmanomų priemonių neleisti būklei toliau prastėti ir nepakenkti šios direktyvos tikslams, pasiekiems kituose vandens telkiniuose, kurių nepaveikė tos aplinkybės;
- b) salygos, kuriomis galima deklaruoti išimtines aplinkybes arba aplinkybes, kurių nebuvu galima numatyti, išskaitant atitinkamą rodiklių priemimą, yra nurodytos upės baseino valdymo plane;
- c) priemonės, kurių reikia imtis tokiomis išimtinėmis aplinkybėmis, yra numatytos priemonių programoje ir, pasibaigus toms aplinkybėms, netrukdyti atkurti vandens telkinio kokybę;
- d) išimtinių aplinkybių arba aplinkybių, kurių nebuvu galima numatyti, poveikis patikrinimas kasmet ir, atsižvelgiant į šio straipsnio 4 dalies a punkte išdėstytas priežastis, imamas visų praktiskai įmanomų priemonių kuo greičiau atkurti tokią vandens telkinio būklę, kokia buvo prieš jam patiriant tą aplinkybių poveikį;
- e) tokį aplinkybių padarinį ir taikytų ar taikytinų pagal a ir c punktus apibendrinimas pateikiamas kitame atnaujintame upės baseino valdymo plane.

7. Valstybės narės nepažeidžia šios direktyvos, kai:

- gera požeminio vandens būklė, gera ekologinė būklė arba atitinkamais atvejais geras ekologinis potencialas nepasiekiamas ir paviršinio vandens ar požeminio vandens telkinio būklei prastėti nesutrukdoma dėl naujų paviršinio vandens telkinio fizinių charakteristikų pakeitimų ar požeminių telkinii vandens lygio pokyčių, arba
  - labai gerai paviršinio vandens telkinio būklei suprastėti iki geros būklės nesutrukdoma dėl naujos subalansuotos žmonių veiklos, vykdomos plėtros tikslais,
- ir yra tenkinamos visos šios salygos:

▼B

- a) imamas visų įmanomų priemonių vandens telkinio būklei daromam poveikiui sušvelninti;
- b) tokį pakeitimą ar pakitimus priežastys konkrečiai yra nurodytos ir paaikintos upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama pagal 13 straipsnį, o tikslai patikslinami kas 6 metai;
- c) tokį pakeitimą ar pakitimus priežastys yra labai svarbios visuomenės interesams, ir (arba) naujų pakeitimų ar pakitimų nauda žmonių sveikatai, žmonių saugos palaikymui ar subalansuotai plėtrai yra didesnė už naudą, kurią aplinkai ir visuomenėi duoda šio straipsnio 1 dalyje nurodytų tikslų pasiekimas; ir
- d) dėl techninių galimybių ar per didelių sąnaudų naudos, kurią duoda tokios vandens telkinio modifikacijos ir pasikeitimai, negalima gauti kitais būdais, kurie aplinkos apsaugos atžvilgiu būtų gerokai pranašesni.

8. Taikydamos šio straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalis valstybės narės užtikrina, kad toks taikymas visam laikui nesutrukdytų pasiekti ar nepakenktų jau pasiekiems šios direktyvos tikslams kituose vandens telkiuose tame pačiame upės baseino rajone ir nepriestarautų kitų Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimui.

9. Būtina imtis priemonių užtikrinti, kad naujų nuostatų taikymas, išskaitant šio straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalių taikymą, garantuočią bent tokį pat apsaugos lygį, kokį garantuoja galiojantys Bendrijos teisės aktai.

*5 straipsnis***Upės baseino rajono charakteristikos, žmogaus veiklos poveikio aplinkai apžvalga ir vandens naudojimo ekonominė analizė**

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad būtų atlikta kiekvieno upės baseino rajono ar tarpvalstybinio upės baseino rajono dalies, esančios jos teritorijoje:

- charakteristikų analizė,
- žmogaus veiklos poveikio paviršinių vandenų ir požeminio vandens telkiniams apžvalga,
- vandens naudojimo ekonominė analizė

pagal II ir III prieduose pateiktas technines specifikacijas ir kad visa tai būtų baigta ne vėliau kaip po ketverių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minėtos analizės ir apžvalgos peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos ne vėliau kaip po 13 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, o po to – kas šešeri metai.

*6 straipsnis***Saugomų teritorijų registratoras**

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sudarytas registratoras ar registrai, kuriuose būtų registruojamos visos teritorijos, esančios kiekvienam upės baseino rajone, kurioms numatyta reikalinga speciali apsauga vadovaujantis Bendrijos teisės aktais dėl paviršinio ir požeminio vandens apsaugos ar dėl buveinių ir rūšių, tiesiogiai priklausomų nuo vandens, išsaugojimo. Jos užtikrina, kad registratoras būtų baigtas ne vėliau kaip per ketverius metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Registre ar registruose registruojami visi vandens telkiniai, nurodyti pagal 7 straipsnio 1 dalį, ir visos saugomos teritorijos, kurioms taikomas IV priedas.

▼B

3. Saugomų teritorijų registre ar regiszruose esanti informacija apie kiekvieną upės baseino rajoną nuolatos peržiūrima ir atnaujinama.

*7 straipsnis***Vandenys, iš kurių imamas geriamasis vanduo**

1. Kiekviename upės baseino rajone valstybės narės nurodo:
  - visus vandens telkinius, iš kurių kasdien vidutiniškai imama daugiau kaip 10 m³ arba daugiau kaip penkiasdešimčiai asmenų vartoti skirto vandens,
  - tuos vandens telkinius, kurie bus skirti tokiam vartojimui ateityje.
 Valstybės narės, vadovaudamosi V priedu, stebi tuos vandens telkinius, iš kurių pagal V priedą kasdien imama daugiau kaip 100 m³ vandens.
2. Valstybės narės užtikrina, kad kiekviename pagal šio straipsnio 1 dalį nurodytame vandens telkinyje be tikslų, nustatyti pagal šios direktyvos 4 straipsnio reikalavimus, skirtus paviršinio vandens telkiniams, ir pagal 16 straipsnį Bendrijos lygiu nustatyti kokybės standartą, atsižvelgiant į taikomą vandens valymo režimą ir vadovaujantis Bendrijos teisės aktais, išvalytas vanduo atitinktų Direktyvos 80/778/EEB, su paskutiniaisiais pataisymais, padarytais Direktyva 98/83/EB, reikalavimus.
3. Valstybės narės užtikrina būtiną nurodytų vandens telkinių apsaugą ir stengiasi išvengti jų kokybės suprastėjimo, kad tiekiant geriamąjį vandenį reikėtų jį mažiau valyti. Valstybės narės gali nustatyti aplink tuos vandens telkinius apsaugos zonas.

*8 straipsnis***Paviršinio ir požeminio vandens būklės bei saugomų teritorijų monitoringas**

1. Valstybės narės sudaro vandens būklės monitoringo programas, kad kiekviename upės baseino rajone vandens būklę būtų nuosekliai ir išsamiai prižiūrima:
  - pagal tokias programas paviršinio vandens telkiniuose stebima:
    - i) nuotekis ir tékmės lygis ar greitis, kiek tai yra susiję su ekologine bei chemine būkle ir ekologiniu potencialu;
    - ii) ekologinė ir cheminė būklė bei ekologinis potencialas;
  - požeminio vandens telkiniuose pagal tokias programas stebima cheminė ir kiekybinė būklė,
  - saugomose teritorijose pirmiau minėtos programos papildo tas Bendrijos teisės aktuose nurodytas specifikacijas, pagal kurias buvo nustatytos atskirose saugomose teritorijose.
2. Šios programos pradeda veikti ne vėliau kaip po šešerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, jei atitinkamuose teisės aktuose nėra numatyta kitaip. Toks stebėjimas atliekamas pagal V priedo reikalavimus.

▼M2

3. Reikia nustatyti technines specifikacijas ir standartizuotus analizės ir vandens būklės stebėjimo metodus. Šios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti šios direktyvos neesminės nuostatas jas papildant, patvirtinamos taikant 21 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

▼B

9 straipsnis

Sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, susigrąžinimas

1. Valstybės narės atsižvelgia į sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, išskaitant aplinkos apsaugos ir išteklių sąnaudas, susigrąžinimo principą pagal ekonominę analizę, atliktą vadovaujantis III priedu, ir visų pirma atsižvelgia į principą „teršėjas moka“.

Iki 2010 m. valstybės narės užtikrina:

- kad vandens kainų politika pakankamai skatintų vartotojus naudoti vandenį efektyviai ir taip padėtų siekti šios direktyvos aplinkos apsaugos tikslų,
- įvairiose vandens naudojimo srityse, kurių yra išskirta bent trys – pramonė, buitinis sektorius ir žemės ūkis, deramai būtų padengiamos sąnaudos, patirtos teikiant vandens paslaugas, remiantis pagal III priedą atlikta ekonominė analize ir visų pirma atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“.

To siekdamos valstybės narės gali atsižvelgti į sąnaudų susigrąžinimo socialinį, ekologinį ir ekonominį poveikį, taip pat į paveikto regiono ar regionų geografinės ir klimato sąlygas.

2. Upės baseino valdymo planuose valstybės narės nurodo planuojamas šio straipsnio 1 dalies įgyvendinimo priemones, kurios padės pasiekti šios direktyvos aplinkos apsaugos tikslus, ir kaip įvairios vandens naudojimo sritys prisideda prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, susigrąžinimo.

3. Niekas, kas yra pasakyta šiame straipsnyje, netrukdo finansuoti konkrečių prevencinių ar atkuriamuų priemonių, siekiant šioje direktyvoje numatytu tikslu.

4. Valstybės narės nepažeidžia šios direktyvos, jei pagal nusistovėjusių praktiką jos nusprendžia kokiai nors vandens naudojimo veiklai netaikyti šio straipsnio 1 dalies antro sakinio nuostatos ir atitinkamų 2 dalies nuostatų, kai tuo nebus pakenkta šios direktyvos tikslams ir užduotims. Priežastis, dėl ko nevisiškai taikomas 1 dalies antras sakinys, valstybės narės nurodo upės baseino valdymo planuose.

10 straipsnis

Bendrieji principai, taikomi sutelktiesiems ir pasklidiesiems taršos šaltiniams

1. Valstybės narės užtikrina, kad 2 dalyje minimas teršalų išleidimas į paviršinius vandenis būtų kontroliuojamas taikant šiame straipsnyje nurodytus bendruosius principus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytos ir (arba) įgyvendintos:

- a) išmetamų teršalų kontrolės priemonės, remiantis geriausiais prieinamais metodais; arba
- b) atitinkamos išmetamų teršalų ribinės vertės; arba

▼B

c) pasklidojo poveikio atveju – kontrolės priemonės pagal geriausią aplinkos apsaugos praktiką,

kurios yra nustatytos:

- 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvoje 96/61/EB dėl integruiotos taršos prevencijos ir kontrolės ⁽¹⁾,
- 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvoje 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo ⁽²⁾,
- 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvoje 91/676/EEB dėl vandens apsaugos nuo žemės ūkyje naudojamų nitratų taršos ⁽³⁾,
- direktvyose, priimtose pagal šios direktivos 16 straipsnį,
- direktvyose, išvardytose IX priede,
- visuose kituose atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose,

ne vėliau kaip po dvylirkos metų nuo šios direktivos įsigaliojimo dienos, jei kitaip nėra numatyta atitinkamuose teisės aktuose.

3. Tais atvejais, kai kokybės tikslas ar kokybės standartas, nesvarbu, ar jis būtų nustatytas pagal šią direktivą, pagal IX priede išvardytas direktivas ar pagal kurį nors kitą Bendrijos teisės aktą, reikalauja griežtesnių sąlygų už tas, kurios susidarytų taikant šio straipsnio 2 dalį, yra nustatomos atitinkamai griežtesnės išmetamų teršalų kontrolės priemonės.

11 straipsnis

Priemonių programa

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienam upės baseino rajonui arba tarpvalstybinio upės baseino rajono daliai, esančiai jos teritorijoje, sudaro priemonių programą 4 straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti, atsižvelgdama į analizą, kurią reikalaujama 5 straipsnyje, rezultatus. Tokios priemonių programos gali remtis priemonėmis, kurios taikomos pagal nacionaliniu lygiu priimtus įstatymus visai atitinkamos valstybės narės teritorijai. Prireikus valstybė narė gali numatyti priemones, taikytinas visiems upės baseino rajonams ir (arba) tarptautinių upės baseino rajonų dalims, esančioms jos teritorijoje.

2. I kiekvieną priemonių programą įeina „pagrindinės“ priemonės, nurodytos 3 straipsnyje, ir prireikus „papildomos“ priemonės.

3. „Pagrindinės priemonės“ – tai būtiniausi reikalavimai, kurių privalu laikytis. I jas įeina:

- a) priemonės, reikalingos Bendrijos teisės aktams dėl vandens apsaugos įgyvendinti, taip pat priemonės, kurių reikalaujama 10 straipsnyje ir VI priede A nurodytuose teisės aktuose;
- b) priemonės, kurios, manoma, yra tikslinges taikant 9 straipsnį;
- c) priemonės, skatinančios taupę ir subalansuotą vandens naudojimą, nepakenkiant 4 straipsnyje nurodytiems tikslams;
- d) priemonės, skirtos 7 straipsnio reikalavimams įvykdyti, taip pat priemonės vandens kokybei apsaugoti, kad geriamojo vandens gavybai reikėtų kuo mažiau gryninti vandenį;
- e) kontrolės priemonės, taikomos imant gėlę paviršinį ir požeminį vandenį, užtvenkiant gėlę paviršinį vandenį, taip pat vandens ėmimo registrui ar registrams ir reikalavimui, kad vandens ėmimui ir užtvenkimui būtų gautas išankstinis leidimas. Tokios kontrolės

⁽¹⁾ OL L 257, 1996 10 10, p. 26.

⁽²⁾ OL L 135, 1991 5 30, p. 40. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Komisijos direktiva 98/15/EB (OL L 67, 1998 3 7, p. 29).

⁽³⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1.

▼B

priemonės reguliariai peržiūrimos ir prieikus atnaujinamos. Valstybės narės tokį kontrolės priemonių gali netaikyti, kai vandens émimas ar užtvenkimas vandens büklei neturi didesnio poveikio;

- f) kontrolės priemonės, išskaitant reikalavimą gauti išankstinį leidimą, norint dirbtinai papildyti požeminio vandens telkinius. Tam galima naudoti bet kokį paviršinio ar požeminio vandens šaltinį, jei naudojant tokį šaltinį nepakenkiama tam šaltiniui ar papildomam požeminio vandens telkiniu nustatytą aplinkos apsaugos tikslą. Tokios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prieikus atnaujinamos;
- g) iš sutelktųjų šaltinių išleidžiant medžiagas, kurios gali sukelti taršą, reikalavimas, kad toks išleidimas iš anksto būtų sureguliotas, pavyzdžiu, draudžiama tai atliki taip, kad teršalai patektų į vandenį, arba kad tam būtų išduotas išankstinis leidimas, arba kad būtų reikalaujama registracijos vadovaujantis bendromis privalomomis taisyklėmis, nustatančiomis atitinkamą teršalų išmetimo kontrolės priemones, išskaitant priemones pagal 10 ir 16 straipsnius. Tokios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prieikus atnaujinamos;
- h) kai taršą gali sukelti pasklidieji šaltiniai, teršalų patekimo preventiniés ar kontrolės priemonės. Tokios kontrolės priemonės gali būti reikalavimas išankstiniu sureguliavimo, pavyzdžiu, draudimas išleisti teršalus į vandenį, reikalavimas išankstinio leidimo ar registracijos, vadovaujantis bendromis privalomomis taisyklėmis, kai toks reikalavimas nėra numatytas kituose Bendrijos teisės aktuose. Šios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prieikus atnaujinamos;
- i) visais kitais atvejais, kai daromas didelis neigiamas poveikis vandens büklei, nurodytais 5 straipsnyje ir II priede, svarbiausia yra priemonės, užtikrinančios, kad vandens telkinį hidromorfologinės salygos atitiktų reikalaujamą ekologinį statusą arba gerą ekologinį potencialą vandens telkiniuose, kurie yra nurodyti kaip dirbtiniai arba labai pakeisti. Šiuo tikslu kontrolės priemonės gali būti reikalavimas išankstiniu leidimo ar registracijos vadovaujantis bendromis privalomomis taisyklėmis, kai toks reikalavimas nėra numatytas kituose Bendrijos teisės aktuose. Tokios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prieikus atnaujinamos;
- j) draudimas teršalus išleisti tiesiogiai į požeminį vandenį, laikantis toliau nurodytų nuostatų:

Valstybės narės gali leisti į tą patį vandeningą sluoksnį vėl suleisti vandenį, panaudotą geoterminiais tikslais.

Nurodžiusios salygas, jos gali leisti:

- į geologinius kladus, iš kurių jau yra išgauti angliavandeniliai ar kitos medžiagos, arba į geologinius kladus, kurie dėl gamtinį priežasčių niekada netiks kitiems tikslams, įleisti vandenį, kuriame yra medžiagų, susidariusių atliekant tiriamuosius ir angliavandenilių émimo ar gavybos darbus, ir įleisti vandenį techniniams poreikiams. Tokiame įleidžiamame vandenye neturi būti kitų medžiagų, išskyrus tas, kurios susidaro vykdant anksčiau nurodytą veiklą,
- iš naujo vėl suleisti išsiurbtą požeminį vandenį iš šachtų ir kasyklų arba dėl civilinės statybos ar priežiūros darbų,
- suleisti gamties dujas arba suskystintas naftos dujas (SND) sandėliavimo tikslais į geologinius kladus, kurie dėl gamtinį priežasčių niekuomet netiks kitiems tikslams,
- suleisti gamties dujas arba suskystintas naftos dujas (SND) sandėliavimo tikslais į kitus geologinius kladus, kai svarbiausia – užtikrinti duju tiekimą, ir kai nei tuo metu, nei ateityje tai nesukels pavojaus, jog požeminio vandens kokybė gali suprasteti,

▼B

- statybos, civilinės statybos darbus ar panašią veiklą ant žemės ar žemėje, kuri yra sąlytyje su požeminiu vandeniu. Šiai tikslais valstybės narės gali nustatyti, kad tokia veikla leidžiama, jei ji vykdoma laikantis bendrų privalomų taisykių, kurias valstybė narė yra tokiai veiklai nustačiusi,
- išleisti nedidelius medžiagų kiekius mokslo tikslais siekiant apibūdinti, apsaugoti ar pagerinti vandens telkinius, jei tų medžiagų kiekis yra griežtai tik toks, koks reikalingas tokiam tikslui,
- jei išleidimas nepakenkia aplinkos apsaugos tikslams, nustatytiems konkrečiam požeminio vandens telkinui;
- k) vadovaujantis 16 straipsniu priemonės, skirtos pašalinti paviršinių vandenų taršai, kurių sukelia medžiagos, nurodytos prioritetinių medžiagų sąraše, dėl kurio susitarta pagal 16 straipsnio 2 dalį, ir nuosekliai mažinti kitų medžiagų keliamai taršai, kurios nesumažinus valstybės narės negalėtų pasiekti paviršinio vandens telkiniams 4 straipsnyje nustatytu tikslu;
- l) visos priemonės, kurios yra būtinos norint užkirsti kelią teršalų nuostoliams iš techninių įrenginių bei sukludyti ir (arba) sumažinti taršos dėl atsirkštinių įvykių poveikį, pavyzdžiui, dėl potvynių, išskaitant sistemas, aptinkančias ir išspėjančias apie tokius įvykius, taip pat tiems atvejams, kai nelaimingų atvejų nebuvo galima numatyti, visos priemonės, kuriomis sumažinamas pavojuς, keliamas vandens ekosistemoms.

4. „Papildomas“ priemonės – tai priemonės, sukurtos ir išgyvendinamos kartu su pagrindinėmis priemonėmis, siekiant 4 straipsnyje nustatytu tikslu. VI priedo B dalyje pateikiamas nebaigtinis tokį priemonių sąrašas.

Valstybės narės gali taikyti ir kitas papildomas priemones, siekdamos papildomai apsaugoti ir pagerinti vandenis, kuriems taikoma ši direktyva, taip pat išgyvendinti 1 straipsnyje minėtus atitinkamus tarptautinius susitarimus.

5. Kai monitoringas ar kiti duomenys rodo, kad 4 straipsnyje nustatytu tikslu tam tikro vandens telkinio atžvilgiu nebuvo galima pasiekti, valstybė narė užtikrina, kad:

- būtų ištirtos tokios tikimybės priežastys,
- būtų išnagrinėti ir peržiūrėti atitinkami leidimai,
- būtų peržiūrėtos ir koreguotos atitinkamos monitoringo programos,
- prieikus taikomos papildomas priemonės, kad tie tikslais būtų pasiekti, išskaitant, jei tikslina, griežtesnių aplinkos kokybės standartų nustatymą V priede numatyta tvarka.

Kai tokias priežastis sukelia gamtos reiškiniai ar *force majeure*, kurios yra išimtinės ir jų nebuvo galima numatyti, visų pirma dideli potvyniai ir užsitempiusios sausros, valstybės narės, vadovaudamosi 4 straipsnio 6 dalimi, gali nuspresti, kad imtis papildomų priemonių praktiskai netikslina.

6. Išgyvendindamos priemones pagal šio straipsnio 3 dalį, valstybės narės imasi visų atitinkamų veiksmų, kad jūros vandenų tarša nedidėtu. Nepažeidžiant galiojančių įstatymų, pagal 3 dalį taikomos priemonės neturi nei tiesiogiai, nei netiesiogiai prisišteti prie jūros vandenų taršos padidėjimo. Šis reikalavimas netaikomas, kai padidėja visos aplinkos tarša.

7. Priemonių programos sudaromos ne vėliau kaip po devynerių metų nuo šios direktyvos išsigaliojimo dienos, o visos priemonės pradedamos taikyti ne vėliau kaip po dyvlikos metų nuo tos dienos.

8. Priemonių programos peržiūrimos ir prieikus atnaujinamos ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos išsigaliojimo dienos, po to

▼B

- kas šešeri metai. Visos naujos ar peržiūrėtos priemonės pagal atnaujintą programą pradeda veikti per trejus metus nuo tos dienos, kai jos yra nustatomos.

*12 straipsnis***Problemos, kurių negalima išspręsti valstybių narių lygiu**

1. Kai valstybė narė nustato problemą, kuri turi poveikio jos vandens valdymui, bet pati tos problemas išspręsti negali, ji gali apie tai pranešti Komisijai ir bet kuriai kitai suinteresuotai valstybei narei bei pateikti rekomendacijas, kaip tą problemą spręsti.
2. Komisija į tokį pranešimą ar valstybių narių rekomendacijas reaguoja per šešis mėnesius.

*13 straipsnis***Upės baseino valdymo planai**

1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienam upės baseino rajonui, esančiam tik jos teritorijoje, būtų sudarytas upės baseino valdymo planas.
2. Kai visas tarpvalstybinis upės baseino rajonas yra tik Bendrijos teritorijoje, valstybės narės užtikrina koordinavimą, kad būtų sudarytas vienas tarptautinis upės baseino valdymo planas. Jei toks tarptautinis upės baseino valdymo planas nesudaromas, valstybės narės, siekdamos šios direktyvos tikslų, sudaro upės baseino valdymo planus bent toms tarptautinio upės baseino rajono dalims, kurios yra jų teritorijoje.
3. Kai tarpvalstybinis upės baseino rajonas driekiasi už Bendrijos ribų, valstybės narės stengiasi sudaryti vieną upės baseino valdymo planą, o jei tai neimanoma, toks planas turėtų būti sudarytas bent tai tarpvalstybinio upės baseino rajono daliai, kuri yra atitinkamos valstybės narės teritorijoje.
4. Upės baseino valdymo plane pateikiama informacija, kuri yra smulkiai nurodyta VII priede.
5. Upės baseino valdymo planą galima papildyti smulkesnėmis programomis ir valdymo planais, skirtais baseino daliai, sektoriui, problemai ar vandens tipui, siekiant spręsti konkretius vandens valdymo aspektus. Tokių priemonių taikymas neatleidžia valstybių narių nuo kitų jų prievoļų pagal šią direktyvą.
6. Upės baseino valdymo planai paskelbiami ne vėliau kaip po devynių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.
7. Upės baseino valdymo planai patikslinami ir atnaujinami ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, po to – kas šešeri metai.

*14 straipsnis***Vieša informacija ir konsultacijos**

1. Valstybės narės skatina, kad visos suinteresuotos šalys aktyviai dalyvautų įgyvendinant šią direktyvą, visų pirma sudarant, peržiūrint ir atnaujinant upės baseino valdymo planus. Valstybės narės kiekvienam upės baseino rajonui paskelbia ir visuomenės, taip pat naudotojų pastaboms pateikia:
  - a) ne vėliau kaip likus trejiems metams iki to laikotarpio, kuriam sudaromas planas, pradžios – plano sudarymo tvarkaraštį ir darbo programą, išskaitant informaciją apie tai, kokių konsultacinių priemonių bus imamasi;

▼B

- b) ne vėliau kaip likus dvejiems metams iki to laikotarpio, kuriam sudaromas planas, pradžios – tarpinę reikšmingesnių upės baseine nustatyti vandens valdymo problemų apžvalgą;
- c) ne vėliau kaip likus vieneriems metams iki to laikotarpio, kuriam sudaromas planas, pradžios – upės baseino valdymo plano projekto kopijas.

Esant prašymams, leidžiama susipažinti su pirmniais dokumentais ir informacija, kuria buvo naudojamas sudarant upės baseino valdymo plano projektą.

2. Siekdamos užtikrinti aktyvų dalyvavimą ir konsultavimąsi, valstybės narės skiria ne mažiau šešių mėnesių komentarams apie tuos dokumentus pateikti raštu.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taip pat taikomos atnaujintiems upės baseino valdymo planams.

*15 straipsnis***Atskaitomybė**

1. Valstybės narės Komisijai ir visoms kitoms suinteresuotoms valstybėms narėms upės baseino valdymo planų ir visų po to atnaujintų jo variantų kopijas atsiunčia per tris mėnesius nuo jų paskelbimo dienos:
  - a) upės baseinų rajonų, kurie driekiasi tik valstybės narės teritorijoje, atveju – visus upės valdymo planus, taikomus tai nacionalinei teritorijai ir paskelbtus pagal 13 straipsnį;
  - b) tarptautinio upės baseino rajono atveju – bent tą upės baseino valdymo planų dalį, kuri taikoma valstybės narės teritorijai.
2. Valstybės narės pateikia apibendrintas:
  - pagal 5 straipsnį reikalaujamą analizę ir
  - pagal 8 straipsnį sudarytų monitoringo programą,
 atliktų pirmojo upės baseino valdymo plano tikslais, ataskaitas per tris mėnesius nuo jų užbaigimo.
3. Per trejus metus nuo kiekvieno upės baseino valdymo plano arba jo atnaujinto varianto paskelbimo pagal 13 straipsnį valstybės narės pateikia tarpinę ataskaitą, apibūdindamos planuotos priemonių programos įgyvendinimo pažangą.

*16 straipsnis***Kovos su vandens tarša strategijos**

1. Europos Parlamentas ir Taryba priima konkretias priemones, skirtas kovai su atskirų teršalų ar teršalų grupių keliamu vandens tarša, kuri sudaro didelį pavoju vandens aplinkai ar per ją persiudoda, išskaitant pavoju vandens telkiniams, iš kurių imamas geriamasis vanduo. Taikomomis priemonėmis tokius teršalus siekiama laipsniškai mažinti, o prioritetinių pavojingų medžiagų, apibrėžtų 2 straipsnio 30 dalyje, atveju – nutraukti ar etapais panaikinti jų išleidimą, išmetimą ar nuostolius. Tokios priemonės tvirtinamos Komisijos pasiūlymu, pateiku Sutartyje nustatyta tvarka.
2. Komisija pateikia pasiūlymą, sudarydama prioritetinių medžiagų, atrinktų iš tokiu, kurios kelia nemažą grėsmę vandens aplinkai arba per ją persiudoda, sąrašą. Medžiagos išdėstomas prioritetine tvarka pagal tai, kokių veiksmų reikia imtis, remiantis vandens aplinkai keliamu ar per ją persiudodančiu pavojumi, kuris nustatomas:

▼B

- a) pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93⁽¹⁾, Tarybos direktyvą 91/414/EEB⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/8/EB⁽³⁾ atliktą rizikos vertinimą; arba
- b) pagal tikslinį rizikos vertinimą (taikant Reglamento (EEB) Nr. 793/93 metodiką), dėmesį kreipiant tik į ekologinį toksiškumą vandeniu ir toksiškumą žmogui, persiduodantį per vandens aplinką.

Kai būtina nenukrypti nuo šio straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų medžiagos prioritetine tvarka išdėstomas pagal tai, kokių veiksmų reikia imtis, remiantis vandens aplinkai keliamu ar per ją persiduodančiu pavojumi, kuris nustatomas supaprastinta, mokslo principais paremta rizikos vertinimo procedūra, visų pirmą atsižvelgiant į:

- akivaizdžius duomenis apie atitinkamas medžiagos prigimtinį pavojų, o svarbiausia – į jos ekologinį toksiškumą vandeniu bei žmogui, persiduodantį per paveiktus vandenis,
- duomenis, gautus stebint plačiai paplitusį aplinkos užterštumą, ir
- kitus įrodytus veiksnius, kurie gali rodyti, jog aplinka gali būti plačiai užteršta, tokius kaip atitinkamos medžiagos gamybos ar naudojimo apimtys ir naudojimo pobūdis.

3. Komisijos pasiūlyme taip pat nurodomos prioritetinės pavojingos medžiagos. Jas nurodydama Komisija atsižvelgia į tai, kokios susirūpinimą keliančios medžiagos yra parinktos atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose dėl pavojingų medžiagų arba atitinkamuose tarptautiniuose susitarimuose.

4. Komisija patvirtintą prioritetinių medžiagų sąrašą peržiūri ne vėliau kaip po ketverių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, po to – ne rečiau kaip kas ketverius metus, ir prireikus pateikia pasiūlymus.

5. Rengdama savo pasiūlymą Komisija atsižvelgia į Mokslinio komiteto dėl toksišumo, ekologinio toksišumo ir aplinkos reikalų, valstybių narių, Europos Parlamento, Europos aplinkos agentūros, Bendrijos mokslo tiriamųjų programų, tarptautinių organizacijų, kurių dalis Bendrija yra, Europos verslo organizacijų, išskaitant organizacijas, atstovaujančias smulkioms ir vidutinėms įmonėms, Europos aplinkos apsaugos organizacijų rekomendacijas bei į kitą atitinkamą informaciją, kurią ji sužino.

6. Prioritetinių medžiagų atžvilgiu Komisija pateikia pasiūlymus dėl kontrolės priemonių, skirtų:

- palaipsniui mažinti atitinkamų medžiagų išleidimą, išmetimą bei nuostolius, o svarbiausia
- sustabdyti ar laipsniškai panaikinti medžiagų, nustatyti pagal šio straipsnio 3 dalį, išleidimą, išmetimą ir nuostolius ir tam atliliki skirtus atitinkamus terminus. Terminai neturi viršyti 20 metų nuo to laiko, kai šiuos pasiūlymus pagal šio straipsnio nuostatas priima Europos Parlamentas ir Taryba.

Teikdama pasiūlymus Komisija nurodo atitinkamas ekonomiškas ir atitinkamo lygio kontrolės priemones bei produktų ir procesų kontrolės priemonių derinius, taikytinus sutelktiesiems ir pasklidiesiems taršos šaltiniams, ir atsižvelgia į vienodas visai Bendrijai išmetamų teršalų ribines vertes, taikomas procesų kontrolei. Atitinkamais atvejais Bendrijos lygiu procesų kontrolės priemones galima nustatyti pagal atskirus sektorius. Kai į produktų kontrolės priemones įeina ir atitinkamų pagal Direktyvą 91/414/EEB ir Direktyvą 98/8/EB išduotų leidimų peržiūrėjimas, toks peržiūrėjimas atliekamas vadovaujantis tų direktyvų nuostatomis. Kiekviename kontrolės priemonių pasiūlyme nurodoma, kaip jos

⁽¹⁾ OL L 84, 1993 4 5, p. 1.

⁽²⁾ OL L 230, 1991 8 19, p. 1. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/47/EB (OL L 191, 1998 7 7, p. 50).

⁽³⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

▼B

turi būti peržiūrimos, atnaujinamos, ir kaip turi būti vertinamas jų veiksmingumas.

7. Komisija pateikia pasiūlymus dėl kokybės standartų, taikytinų prioritetinių medžiagų koncentracijai paviršiuose vandenye, nuosėdose ir biotoje.

8. Komisija pasiūlymus pagal šio straipsnio 6 ir 7 dalis, bent jau pasiūlymus dėl išmetamų iš sutelktųjų šaltinių teršalų kontrolės ir aplinkos kokybės standartų, pateikia per dvejus metus nuo to laiko, kai atitinkama medžiaga buvo išrašyta į prioritetinių medžiagų sąrašą. Jei praėjus šešeriems metams Bendrijos lygiu nėra sudaryto susitarimo dėl medžiagų, išrašytų į pirmajį prioritetinių medžiagų sąrašą, valstybės narės toms medžiagoms nustato aplinkos kokybės standartus, taikytinus visiems tokią išleidžiamą medžiagų paveiktiems paviršiniams vandeniams, ir kontrolės priemones, taikytinas pagrindiniams tokiam medžiagų išleidimo šaltiniams, atsižvelgdamos, *inter alia*, į visas technines mažinimo galimybes. Jei Bendrijos lygiu nėra sudaryto susitarimo dėl prioritetinių medžiagų, išrašytų į sąrašą vėliau, valstybės narės imasi tokiam veiksmų praėjus penkeriems metams po to, kai medžiaga buvo išrašyta į sąrašą.

9. Komisija gali parengti kovos su vandens tarša, kurią kelia bet kuris teršalas ar teršalų grupė, strategijas, išskaitant taršą, kurią sukelia įvykusios avarijos.

10. Rengdama pasiūlymus pagal šio straipsnio 6 ir 7 dalis Komisija taip pat peržiūri visas IX priede išvardytas direktyvas. Laikydamas 8 dalyje nurodytų terminų ji pasiūlo į prioritetinių medžiagų sąrašą išrašytų medžiagų kontrolės priemonių, nurodytų IX priede, pakeitimus ir atitinkamas priemones visoms kitoms medžiagoms, išskaitant IX priede nurodytų joms taikytinų kontrolės priemonių panaikinimą.

Visos IX priede nurodytos kontrolės priemonės, kurias siūloma pakeisti, atšaukiamos prieš įsigaliojant tokiems pakeitimams.

11. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse minėtas prioritetinių medžiagų sąrašas, kurį pasiūlo Komisija, tampa šios direktyvos X priedu, kai ji patvirtina Europos Parlamentas ir Taryba. Ji peržiūrint, kaip minėta 4 dalyje, laikomasi tos pačios tvarkos.

17 straipsnis

Požeminio vandens taršos prevencijos ir kontrolės strategijos

1. Europos Parlamentas ir Taryba tvirtina konkretias požeminio vandens taršos prevencijos ir kontrolės priemones. Tokios priemonės yra skirtos gerai požeminio vandens cheminei būklei pasiekti pagal 4 straipsnio 1 dalies b punktą; jos tvirtinamos Sutartyje nurodyta tvarka, Komisijai pateikus pasiūlymą per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

2. Siūlydama priemones Komisija atsižvelgia į atliktos pagal 5 straipsnį ir II priedą analizės rezultatus. Jei duomenys pateikiami anksčiau, tokios priemonės pasiūlomos taip pat anksčiau; jose nurodomi:

- a) geros požeminio vandens cheminės būklės nustatymo kriterijai, vadovaujantis II priedo 2.2 skirsniiu ir V priedo 2.3.2 bei 2.4.5 skirsniais;
- b) pastebimų ir ilgesnių laikų trukančių teršimo didėjimo tendencijų nustatymo kriterijai ir kriterijai, kuriuos reikia taikyti nustatant, nuo kokie lygio reikia pradėti mažinti teršimo didėjimo tendencijas, vadovaujantis V priedo 2.4.4 skirsniiu.

3. Priemonės, numatytos taikant šio straipsnio 1 dalį, išrašomas į priemonių programas, kurių reikalaujama pagal 11 straipsnį.

▼B

4. Jei Bendrijos lygiu nėra priimtų kriterijų pagal šio straipsnio 2 dalį, valstybės narės atitinkamus kriterijus nustato ne vėliau kaip po penkerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.
5. Jei nacionaliniu lygiu nėra priimtų kriterijų pagal šio straipsnio 4 dalį, tendencijos mažinimas pradedamas nuo tada, kai pasiekiamas ne daugiau kaip 75 % galiojančiuose Bendrijos teisės aktuose požeminiams vandeniu nustatyta kokybės standartų lygio.

*18 straipsnis***Komisijos ataskaita**

1. Komisija ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimą paskelbia ne vėliau kaip po 12 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, po to – kas šešerių metus ir ją pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai.
2. Ataskaitoje nurodoma:
  - a) direktyvos įgyvendinimo eigos apžvalga;
  - b) paviršinio ir požeminio vandens būklės Bendrijoje apžvalga, atlikta kartu su Europos aplinkos agentūra;
  - c) upės baseino valdymo planų, pateiktų pagal 15 straipsni, apžvalga ir pasiūlymai, kaip juos būtų galima pagerinti ateityje;
  - d) atsakymų į kiekvieną pagal 12 straipsnį Komisijai pateiktą valstybių narių ataskaitą ir rekomendaciją apibendrinimas;
  - e) pagal 16 straipsnį pateiktų visų pasiūlymų, kontrolės priemonių ir strategijų apibendrinimas;
  - f) atsakymų į Europos Parlamento ir Tarybos pastabas dėl ankstesnių įgyvendinimo ataskaitų apibendrinimas.
3. Komisija taip pat paskelbia ataskaitą apie įgyvendinimo eiga, remdamasi apibendrintomis ataskaitomis, kurias valstybės narės pateikia pagal 15 straipsnio 2 dalį, ir ją pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip po dvejų metų nuo 5 ir 8 straipsniuose minėtų datų.
4. Per trejus metus nuo kiekvienos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos ataskaitos paskelbimo Komisija paskelbina tarpinę ataskaitą, kurioje apibūdina įgyvendinimo pažangą, remdamasi valstybių narių tarpinėmis ataskaitomis, minetomis 15 straipsnio 3 dalyje. Ji pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Prireikus Komisija pagal ataskaitų ciklą sukviečia kiekvienai valstybei narei atstovaujančių suinteresuotų šalių konferenciją Bendrijos vandens politikos klausimais komentarams apie Komisijos įgyvendinimo ataskaitas apsvarstyti ir patirtimi pasidalyti.

Konferencijoje turėtų dalyvauti kompetentingų institucijų, Europos Parlamento, nevyriausybinių organizacijų, socialinių ir ekonominių partnerių, vartotojų organizacijų, akademinių sluoksnių ir kitų ekspertų atstovai.

*19 straipsnis***Būsimų Bendrijos priemonių planai**

1. Kartą per metus informacijos tikslais Komisija 21 straipsnyje minėtam komitetui pateikia faktinių priemonių planą, turintį įtakos vandens teisės aktams, kuriuos ji ketina artimiausioje ateityje pasiūlyti, išskaitant ir teisės aktus, kurie bus priimti remiantis pasiūlymais, kontrolės priemonėmis ir strategijomis, sukurtomis pagal 16 straipsnį. Pirmą tokį planą Komisija pateikia ne vėliau kaip po 2 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

▼B

2. Komisija šią direktyvą peržiūri ne vėliau kaip po 19 metų nuo jos įsigaliojimo dienos ir pasiūlo būtinus jos pakeitimus.

▼M2*20 straipsnis***Direktyvos techninės adaptacijos**

1. I, III priedai ir V priedo 1.3.6 skirsnis gali būti suderinti su mokslo ir technikos pažanga atsižvelgiant į upės baseino valdymo planų peržiūrėjimo ir atnaujinimo terminus, kaip nurodyta 13 straipsnyje. Šios prieimonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, patvirtinamos taikant 21 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Prireikus Komisija gali pagal 21 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą priimti II ir V priedų igyvendinimo rekomendacijas.

2. Taikant 1 dalį, duomenų, įskaitant statistinius ir kartografinius duomenis, perdavimo ir apdorojimo tikslais techniniai formatai gali būti patvirtinti taikant 21 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

*21 straipsnis***Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda Komitetas
  2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.
- Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.
3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

▼B*22 straipsnis***Pripažinimas netekusiais galios**

1. Toliau nurodyti teisės aktai pripažistami netekusiais galios ir jų panaikinimas įsigalioja nuo 7-ųjų metų po šios direktyvos įsigaliojimo dienos:
  - 1975 m. birželio 16 d. Direktyva 75/440/EEB dėl paviršinių vandenu, skirtų geriamajam vandeniu imti valstybėse narėse, kokybės reikalavimų ⁽¹⁾,
  - 1977 m. gruodžio 12 d. Tarybos sprendimas 77/795/EEB, nustatanti bendrą pasikeitimo informacija apie paviršinio vandens kokybę Bendrijoje tvarką ⁽²⁾,
  - 1979 m. spalio 9 d. Tarybos direktyva 79/869/EEB dėl paviršinio vandens, skirto geriamajam vandeniu išgauti valstybėse narėse, matavimo metodų bei mēginių ēmimo ir tyrimų dažnumo ⁽³⁾.

⁽¹⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 26. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB.

⁽²⁾ OL L 334, 1977 12 24, p. 29. Sprendimas su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽³⁾ OL L 271, 1979 10 29, p. 44. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

▼B

2. Toliau nurodyti teisės aktai pripažintami netekusiais galios ir jų panaikinimas įsigalioja nuo 13-ujų metų po šios direktyvos įsigaliojimo dienos:

- 1978 m. liepos 18 d. Tarybos direktyva 78/659/EEB dėl žuvims būtinos saugotinų arba gerintinų gėlujų vandenų kokybės ⁽¹⁾,
- 1979 m. spalio 30 d. Tarybos direktyva 79/923/EEB dėl vėžiagyviams būtinos vandenų kokybės ⁽²⁾,
- 1979 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 80/68/EEB dėl požeminio vandens apsaugos nuo tam tikrų pavojingų medžiagų sukeltos taršos,
- Direktyva 76/464/EEB, išskyrus 6 straipsnį, kurio atšaukimas įsigaliros nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

3. Direktyvai 76/464/EEB taikomos šios laikinosios nuostatos:

- a) prioritetinių medžiagų sąrašas, priimtas pagal šios direktyvos 16 straipsnių pakeičiamas prioritetiniu medžiagų sąrašu, nurodytu 1982 m. birželio 22 d. Komisijos informaciniame pranešime Tarybai;
- b) taikydamos Direktyvos 76/464/EEB 7 straipsnį valstybės narės gali taikyti šioje direktyvoje nurodytus taršos problemų, ją sukeliančių medžiagų, kokybės standartų bei priemonių nustatymo principus.

4. Aplinkos apsaugos tikslai, nurodyti 4 straipsnyje, ir aplinkos kokybės standartai, nustatyti IX priede ir vadovaujantis 16 straipsnio 7 dalimi, bei kokybės standartai, nustatyti valstybių narių vadovaujantis V priedu medžiagoms, kurios nėra įrašytos į prioritetinių medžiagų sąrašą, ir vadovaujantis 16 straipsnio 8 dalimi prioritetenėms medžiagoms, kurioms nėra nustatyta Bendrijos standartų, laikomi aplinkos kokybės standartais, kai taikomas Direktyvos 96/61/EB 2 straipsnio 7 punktas ir 10 straipsnis.

5. Kai medžiaga, kuri yra įrašyta į prioritetinių medžiagų sąrašą, sudarytą vadovaujantis 16 straipsniu, nėra įrašyta į šios direktyvos VIII priedą arba į Direktyvos 96/61/EB III priedą, ji į tuos priedus įrašoma.

6. Pavaršinio vandens telkiniuose aplinkos apsaugos tikslai, nustatyti pirmajame upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama šioje direktyvoje, vertinami pagal kokybės standartus, kurie turi būti ne mažiau griežtesni už tuos, kurių reikalaujama įgyvendinant Direktyvą 76/464/EEB.

*23 straipsnis***Nuobaudos**

Valstybės narės nustato nuobaudas už nacionalinių nuostatų, priimtų vadovaujantis šia direktyva, pažeidimus. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingsos ir atgrasančios.

*24 straipsnis***Įgyvendinimas**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2003 m. gruodžio 22 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 222, 1978 8 14, p. 1. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽²⁾ OL L 281, 1979 11 10, p. 47. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB.

▼B

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus. Komisija apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

▼B*I PRIEDAS***INFORMACIJA, REIKALINGA KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ SARAŠUI SUDARYTI**

Kaip reikalaujama 3 straipsnio 8 dalyje, valstybės narės pateikia šią informaciją apie visas kompetentingas institucijas, esančias kiekviename jų upės baseino rajone ir kiekvienoje tarptautinės upės baseino rajono dalyje, esančioje jų teritorijoje.

- i) Kompetentingos institucijos pavadinimas ir adresas – oficialus paskirtos pagal 3 straipsnio 2 dalį institucijos pavadinimas ir adresas.
- ii) Geografinė upės baseino rajono aprėptis – pagrindinių upės baseino rajone esančių upių pavadinimai ir tikslus upės baseino rajono ribų nusakymas. Ši informacija privalo būti kuo lengviau prieinama, kad ją būtų galima išrašyti į Geografinės informacijos sistemą (GIS) ir (arba) į Komisijos Geografinės informacijos sistemą (ISCO).
- iii) Kompetentingos institucijos teisinis statusas – kompetentingos institucijos teisinio statuso apibūdinimas ir – atitinkamais atvejais – jos įstatu, steigiamosios sutarties ar tolygaus teisinio dokumento santrauka arba kopija.
- iv) Pareigos – kiekvienos kompetentingos institucijos teisinės ir administracinės pareigos bei jos vaidmens kiekviename upės baseino rajone apibūdinimas.
- v) Narystė – kai kompetentinga institucija veikia kaip kitų kompetentingų institucijų koordinatorė, būtina sudaryti tokų institucijų sąrašą ir apibūdinti koordinavimo užtikrinimui nustatytais institucijų santykiais.
- vi) Tarptautiniai santykiai – kai upės baseino rajonas yra ne vienos, o kelių valstybių narių teritorijoje, arba jei jis užima dar ir valstybės, kuri nėra Bendrijos narė, teritorijos dalį, būtina trumpai apibūdinti koordinavimo užtikrinimui nustatytais institucijų santykiais.

▼B*II PRIEDAS*

1. PAVIRŠINIAI VANDENYS

1.1. **Paviršinių vandens telkinių tipų apibūdinimas**

Valstybės narės nurodo paviršinio vandens telkinių vietą bei ribas ir pagal toliau nurodytą metodiką parengia pradinį visų tokių telkinių apibūdinimą. Rengdamos tokį apibūdinimą valstybės narės paviršinio vandens telkinius gali jungti į grupes.

- i) Upės baseino rajone esantys paviršinio vandens telkiniai priskiriami vienai iš šių paviršinio vandens kategorijų – upės, ežerai, tarpiniai vandenys ir pakrančių vandenys – arba priskiriami dirbtiniams paviršinio vandens telkiniams ar labai pakeistiems paviršinio vandens telkiniams.
- ii) Kiekvienai paviršinio vandens kategorijai priklausantys upės baseino rajone esantys paviršinio vandens telkiniai skirstomi pagal tipus. Tipai yra apibrėžiami, taikant 1.2 skirsnyje pateiktas sistemas – „A sistema“ arba „B sistema“.
- iii) Jei taikoma A sistema, paviršinio vandens telkiniai, esantys upės baseino rajone, pirmiausia priskiriami atitinkamieis ekoregionams pagal 1.2 skirsnyje nustatytas ir XI priedo atitinkamame žemėlapyje parodytas geografines teritorijas. Po to kiekvieno ekoregiono vandens telkiniai skirstomi į paviršinio vandens telkinių tipus pagal A sistemos lentelėse nustatytus deskriptorius.
- iv) Jei valstybės narės taiko B sistemą, skirstymas privalo būti bent toks pat detalus kaip ir taikant A sistemą. Atitinkamai paviršinio vandens telkiniai, esantys upės baseino rajone, suskirstomi į tipus, taikant privalomų deskriptorių ir tokų pasirinkinių deskriptorių ar deskriptorių derinių vertes, kurios yra būtinos norint užtikrinti galimybę patikimai išvesti tipui būdingas biologines etalonines sąlygas.
- v) Dirbtiniai ir labai pakeisti paviršinio vandens telkiniai skirstomi pagal tokius paviršinio vandens kategorijus, kurios labiausiai panašios į atitinkamą labai pakeistą ar dirbtinį vandens telkinį deskriptorius.
- vi) Valstybės narės Komisijai pateikia tipų geografinės vietovės žemėlapį ar žemėlapius (GIS formato), kurie atitinka pagal A sistemą atlanko skirstymo detalumą.

1.2. **Ekoregionai ir paviršinio vandens telkinių tipai**

1.2.1. Upės

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Ekoregionas	XI priede pateiktame A žemėlapyje pavaizduoti ekoregionai
Tipas	<p>Tipologija pagal absolutinį aukštį aukštas: >800 m vidutinio aukščio: nuo 200 iki 800 m žemas: < 200 m</p> <p>Dydių tipologija pagal visą baseino plotą mažas: 10–100 km² vidutinis: > 100 iki 1 000 km² didelis: > 1 000 iki 10 000 km² labai didelis: > 10 000 km²</p>

▼B

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
	Geologija kalkinis silikatinis organinis

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia upės ar jos dalies charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėti
Privalomieji veiksniai	absoliutinis aukštis geografinė platuma geografinė ilguma geologija dydis
Pasirenka-mieji veiks-niai	nuotolis nuo upės ištakų tékmės galia (tékmės ir nuolydžio funkcija) vidutinis vandens plotis vidutinis vandens gylis vidutinis vandens nuolydis upės pagrindinės vagos forma upės debito (nuotekio) kategorija slėnio forma kietieji nešmenys gebėjimas neutralizuoti rūgštis vidutinė substrato sudėtis chloridai oro temperatūrų intervalas vidutinė oro temperatūra krituliai

1.2.2. Ežerai

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Ekoregionas	XI priede pateiktame A žemėlapyje pavaizduoti ekoregionai
Tipas	Tipologija pagal absoliutinį aukštį vidutinio aukščioaukštis: >800 m vidutinio aukščio: nuo 200 iki 800 m žemuma: < 200 m Gilio tipologija pagal vidutinį gylį < 3 m, nuo 3 m iki 15 m > 15 m Dydžio tipologija pagal paviršiaus plotą

▼B

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
	nuo 0,5 iki 1 km ² nuo 1 iki 10 km ² nuo 10 iki 100 km ² > 100 km ² Geologija silikatinis kalkinės organinis

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia ežero charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėti
Privalomieji veiksniai	absolutinis aukštis geografinė platuma geografinė ilguma gylis geologija dydis
Pasirenkamieji veiksniai	vidutinis vandens gylis ežero forma sėdimo laikas vidutinė oro temperatūra oro temperatūrų intervalas maišymosi savybės (pvz., vienarūšis, dvirūšis, daugiarūšis) gebėjimas neutralizuoti rūgštis maistingujų medžiagų fonių būklė vidutinė substrato sudėtis vandens lygio svyrapimasis

1.2.3. Tarpiniai vandenys

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Ekoregionas	XI priede pateiktame B žemėlapyje pavaizduoti: Baltijos jūra Barenco jūra Norvegijos jūra Šiaurės jūra Šiaurės Atlanto vandenynas Viduržemio jūra
Tipas	Pagal vidutinį metinį druskingumą < 0,5 %: gėlo vandens nuo 0,5 iki < 5 %: mažo druskingumo nuo 5 iki < 18 %: vidutinio druskingumo

▼B

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai						
	<p>nuo 18 iki $< 30 \%$: didelio druskingumo nuo 30 iki $< 40 \%$: smarkiai padidinto druskingumo</p> <p>Pagal vidutinį potvynių dydį</p> <table> <tr> <td>$< 2 \text{ m}$:</td> <td>maži potvyniai</td> </tr> <tr> <td>nuo 2 iki 4 m:</td> <td>vidutiniai potvyniai</td> </tr> <tr> <td>$> 4 \text{ m}$:</td> <td>dideli potvyniai</td> </tr> </table>	$< 2 \text{ m}$:	maži potvyniai	nuo 2 iki 4 m:	vidutiniai potvyniai	$> 4 \text{ m}$:	dideli potvyniai
$< 2 \text{ m}$:	maži potvyniai						
nuo 2 iki 4 m:	vidutiniai potvyniai						
$> 4 \text{ m}$:	dideli potvyniai						

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia tarpinio vandens charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėti
Privalomieji veiksniai	geografinė platumą geografinė ilguma potvynių dydis druskingumas
Pasirenka-mieji veiksniai	gylis srovės greitis bangų poveikis sėdimos laikas vidutinė vandens temperatūra maišymosi charakteristikos drumstumas vidutinė substrato sudėtis forma vandens temperatūrų intervalas

1.2.4. Pakrančių vandenys

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai										
Ekoregionas	XI priede pateiktame B žemėlapyje pavaizduoti: Baltijos jūra Barencio jūra Norvegijos jūra Šiaurės jūra Šiaurės Atlanto vandenynas Viduržemio jūra										
Tipas	<p>Pagal vidutinį metinį druskingumą</p> <table> <tr> <td>$< 0,5 \%$:</td> <td>gėlo vandens</td> </tr> <tr> <td>nuo 0,5 iki $< 5 \%$:</td> <td>mažo druskingumo</td> </tr> <tr> <td>nuo 5 iki $< 18 \%$:</td> <td>vidutinio druskingumo</td> </tr> <tr> <td>nuo 18 iki $< 30 \%$:</td> <td>didelio druskingumo</td> </tr> <tr> <td>nuo 30 iki $< 40 \%$:</td> <td>smarkiai padidinto druskingumo</td> </tr> </table>	$< 0,5 \%$:	gėlo vandens	nuo 0,5 iki $< 5 \%$:	mažo druskingumo	nuo 5 iki $< 18 \%$:	vidutinio druskingumo	nuo 18 iki $< 30 \%$:	didelio druskingumo	nuo 30 iki $< 40 \%$:	smarkiai padidinto druskingumo
$< 0,5 \%$:	gėlo vandens										
nuo 0,5 iki $< 5 \%$:	mažo druskingumo										
nuo 5 iki $< 18 \%$:	vidutinio druskingumo										
nuo 18 iki $< 30 \%$:	didelio druskingumo										
nuo 30 iki $< 40 \%$:	smarkiai padidinto druskingumo										

▼B

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
	<p>Pagal vidutinį gylį</p> <p>seklūs vandenys: < 30 m: maži potvyniai</p> <p>vidutinio gylio: (nuo 30 iki 200 m)</p> <p>gilūs: > 200 m</p>

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia pakrančių vandens charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėtį
Privalomieji veiksniai	<p>geografinė platuma</p> <p>geografinė ilguma</p> <p>potvynių dydis</p> <p>druskingumas</p>
Pasirenka-mieji veiksniai	<p>srovės greitis</p> <p>bangų poveikis</p> <p>vidutinė vandens temperatūra</p> <p>maišymosi charakteristikos</p> <p>drumstumas</p> <p>vandens pasikeitimo laikas (uždarose įlankose)</p> <p>vidutinė substrato sudėtis</p> <p>vandens temperatūrų intervalas</p>

1.3. Pavaršnio vandens telkinių tipui būdingų etaloninių sąlygų nustatymas

- Kiekvieno paviršnio vandens telkinio tipo, apibūdinamo pagal 1.1 skirsnį, būdingos hidromorfologinės ir fizinės bei cheminės sąlygos nustatomos, išreiškiant hidromorfologinių, fizinių ir cheminių kokybės elementų vertes, nurodytas V priedo 1.1 skirsnje, kai to tipo paviršnio vandens telkinys yra labai geros ekologinės būklės, kaip apibrėžta V priedo 1.2 skirsnje pateiktoje atitinkamoje lentelėje. Tipui būdingos biologinės etaloninės sąlygos nustatomos, išreiškiant biologinės kokybės elementų vertes, nurodytas V priedo 1.1 skirsnje, kai to tipo paviršnio vandens telkinys yra labai geros ekologinės būklės, kaip apibrėžta V priedo 1.2 skirsnje pateiktoje atitinkamoje lentelėje.
- Taikant šios skirsnio procedūras labai pakeistiems arba dirbtiniams paviršnio vandens telkiniams, nuorodos į labai gerą ekologinę būklę laikomos nuorodomis į didžiausią ekologinį potencialą, kaip apibrėžta V priedo 1.2.5 lentelėje. Vandens telkinio didžiausio ekologinio potencialo vertės peržiūrimos kas šešeri metai.
- Nustatant tipui būdingas sąlygas pagal i ir ii punktus ir tipui būdingas biologines etalonines sąlygas galima remtis erdviniiais duomenimis, modeliavimu arba šiu metodu deriniu. Kai tokiu metodu taikyti nėra galimybų, valstybės narės tokiu sąlygų nustatymui gali pasitelkti ekspertų sprendimus. Nustatant labai gerą ekologinę būklę pagal konkretių sintetinių teršalų koncentracijas, remiamasi tokiomis aptikimo ribomis, kokias galima pasiekti prieinamais nustatymo metu metodais.
- Norédamos nustatyti tipui būdingas biologines etalonines sąlygas pagal erdvinius duomenis, valstybės narės kiekvienam paviršnio vandens telkinio tipui sudaro atskaitos tinklą. Tinkle turi būti pakanamas skaičius labai geros būklės telkinių, kad būtu galima pakanamai pasitikėti etaloninių sąlygų vertėmis, turint galvoje kokybės

▼B

elementų verčių, kurios atitinka to tipo paviršinio vandens telkinį labai gerą ekologinę būklę, ir modeliavimo metodų, kuriuos reikia taikyti pagal v punktą, kintamumą.

- v) Modeliavimu paremtos tipui būdingos biologinės etaloninės sąlygos gali būti nustatytos naudojant arba prognozavimo į ateitį modelius, arba retrospektyvinio spėjimo metodus. Metodai turi remtis istoriniais, paleologiniais ir kitais prieinamais duomenimis, kad būtų galima pakankamai pasitiketi etaloninių sąlygų vertėmis ir kad šitaip nustatytos sąlygos būtų nuoseklios ir galiotų kiekvienam paviršinio vandens telkinio tipui.
- vi) Kai neįmanoma patikimai nustatyti kokio nors kokybės elemento etaloninių sąlygų, būdingų paviršinio vandens telkinio tipui, dėl didelio natūralaus, bet ne dėl sezoninio to elemento kintamumo, į tą elementą galima nekreipti dėmesio vertinant paviršinio vandens tipo ekologinę būklę. Tokiais atvejais upės baseino valdymo plane valstybės narės turi nurodyti priežastis, kodėl į tą elementą nekreipiamą dėmesio.

Ivairaus poveikio nustatymas

Valstybės narės renka ir tvarko informaciją apie reikšmingo antropogeninio poveikio tipus ir dydį, kurį gali patirti kiekvienam upės baseino rajone esantys vandens telkiniai, visų pirma:

vertina ir nustato reikšmingus miesto, pramonės, žemės ūkio ir kitų įrenginių bei kitos veiklos taškinius taršos, ypač taršos, kurių kelia VIII priede išvardytos medžiagos, šaltinius, remdamosi, *inter alia*, informacija, surinkta pagal:

- i) Direktyvos 91/271/EEB 15 ir 17 straipsnius;
- ii) Direktyvos 96/61/EB⁽¹⁾ 9 ir 15 straipsnius;
- o sudarydamos pradinį upės baseino valdymo planą, informacija pagal:
- iii) Direktyvos 76/464/EEB 11 straipsnį ir
- iv) Direktyvas 75/440/EEB, 76/160/EEB⁽²⁾, 78/659/EEB ir 79/923/EEB⁽³⁾.

Vertina ir nustato reikšmingus miesto, pramonės, žemės ūkio ir kitų įrenginių bei kitos veiklos paskliduosius taršos, ypač taršos, kurių kelia VIII priede išvardytos medžiagos, šaltinius, remdamosi, *inter alia*, informacija, surinkta pagal:

- i) Direktyvos 91/676/EEB⁽⁴⁾ 3, 5 ir 6 straipsnius;
- ii) Direktyvos 91/414/EEB 7 ir 17 straipsnius;
- iii) Direktyvą 98/8/EB;
- o sudarydamos pirmajį upės baseino planą:
- iv) Direktyvomis 75/440/EEB, 76/160/EEB, 76/464/EEB, 78/659/EEB ir 79/923/EEB.

Vertina ir nustato vandens émimą miesto, pramonės, žemės ūkio ir kitiems poreikiams, sezoniui svyravimus, bendrą metinį poreikį ir vandens nuostolius paskirstymo sistemoje.

⁽¹⁾ OL L 135, 1991 5 30, p. 40. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/15/EB (OL L 67, 1998 3 7, p. 29).

⁽²⁾ OL L 31, 1976 2 5, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojojimo aktu.

⁽³⁾ OL L 281, 1979 11 10, p. 47. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

⁽⁴⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1.

▼B

Vertina ir nustato vandens srauto reguliavimo, vandens perdavimo ir nukreipimo kitur poveikį viso srauto charakteristikoms ir vandens balansui

Nustato vandens telkinių morfologinius pokyčius.

Vertina ir nustato kitokį antropogeninį poveikį paviršinio vandens telkinių būklei.

Vertina žemės naudojimo praktiką, nustato pagrindines miesto, pramonės ir žemės ūkio zonas ir atitinkamais atvejais žuvininkystės ir miškų zonas.

1.5. Poveikio vertinimas

Valstybės narės vertina paviršinio vandens telkinių būklės jautrumą pirmiau nurodytiems poveikiams.

Surinktą anksčiau nurodytą informaciją ir visą kitą reikalingą informaciją, išskaitant turimus aplinkos stebėjimo duomenis, valstybės narės naudoja vertindamos, kokia yra tikimybė, kad upės baseino rajone esančiuose paviršinio vandens telkiniuose gali būti nepasiekti aplinkos kokybės tikslai, nustatyti 4 straipsnyje. Atliekamos tokį vertinimą valstybės narės gali taikyti modeliavimo metodus.

Tie telkiniai, kuriuose yra pavojuς, kad aplinkos kokybės tikslai gali būti nepasiekti, charakterizuojami, jei tikslinga, detaliau, kad būtų galima optimizuoti monitoringo programas, kurių reikalaujama 8 straipsnyje, ir priemonių programas, kurių reikalaujama 11 straipsnyje.

2. POŽEMINIAI VANDENYS

2.1. Pirminis apibūdinimas

Valstybės narės atlieka pirmąjį visų požeminio vandens telkinių apibūdinimą, siekdamos įvertinti jų naudojimą ir riziką, kad juose gali būti nepasiekti 4 straipsnyje požeminio vandens telkiniams keliami tikslai. Valstybės narės pirmario apibūdinimo tikslais požeminio vandens telkinius gali jungti į grupes. Atliekant tokią analizę galima naudoti turimus hidrologinius, geologinius, pedologinius, žemės naudojimo, vandens išleidimo, émimo ir kitus duomenis, bet būtina nustatyti:

- požeminio vandens telkinio ar telkinių vietą ir ribas,
- poveikį, kurį požeminio vandens telkinys ar telkiniai gali patirti dėl:
  - pasklidujų taršos šaltinių,
  - sutelktujų taršos šaltinių,
  - vandens émimo,
  - dirbtinio papildymo,
- bendrą viršutinių sluoksnių pobūdį baseine, iš kurio pasipildo požeminio vandens telkinys,
- tuos požeminio vandens telkinius, nuo kurių yra tiesiogiai priklausomos paviršinio vandens ar sausumos ekosistemos.

2.2. Smulkesnis apibūdinimas

Atlikusios pirmąjį apibūdinimą valstybės narės smulkiai apibūdina tuos požeminio vandens telkinius ar jų grupes, kurie buvo nustatyti priklausa rizikos grupei, kad galėtų tiksliai apibūdinti tokios rizikos dydį ir priemones, kurių gali prireikti vadovaujantis 11 straipsniu. Tokiamet smulkesniame apibūdinime nurodoma informacija apie žmogaus veiklos poveikį ir atitinkamais atvejais informacija apie:

- požeminio vandens telkinio geologines charakteristikas, išskaitant geologinių vienetų dydį ir tipą,

▼B

- požeminio vandens hidrogeologines charakteristikas, išskaitant hidraulinę pralaidumą, poringumą ir uždarumą,
- paviršinių nuogulų ir gruntu charakteristikas baseine, iš kurio požeminio vandens telkinys pasipildo, išskaitant tokius požymius kaip nuogulų ir gruntu storis, poringumas, hidraulinis pralaidumas ir sugeriamosios ypatybės,
- požeminio vandens stratifikacines charakteristikas telkinyje,
- susijusias paviršines sistemas, išskaitant sausumos ekosistemas ir paviršinio vandens telkinius, su kuriais požeminio vandens telkinys yra dinamiškai susijęs,
- vandens apykaitos tarp požeminio vandens telkinio ir susijuvių paviršinių sistemų krypčių ir greičių vertinimą ir
- duomenis, kurių pakaktų ilgalaikiam metiniam bendro pasipildymo greičio vidurkui apskaičiuoti,
- požeminio vandens cheminės sudėties apibūdinimą, išskaitant tai, kokį poveikį jai turi žmogaus veikla. Nustatydamos gamtinį tokį požeminių vandens telkinų foną valstybės narės gali naudotis požeminio vandens apibūdinimo tipologija.

2.3. Žmogaus veiklos poveikio požeminiams vandenims apžvalga

Apie kiekvieną požeminio vandens telkinį, kuris kerta dvię ar daugiau valstybių narių sienas, arba atlikus pirminį apibūdinimą yra pagal 2.1 skirsnį priskirtas rizikos grupei, kurioje gali būti nepasiekti 4 straipsnyje nustatyti tikslai, renkama ir tvarkoma ši informacija:

- a) požeminio vandens telkinio vietas, iš kurių imamas vanduo, išskyrus:
  - vandens émimo vietas, iš kurių vidutiniškai imama mažiau kaip 10 m^3 vandens per dieną, arba
  - žmonėms vartoti skirto vandens émimo vietas, iš kurių vidutiniškai imama mažiau kaip 10 m^3 vandens per dieną, arba mažiau nei 50 asmenų skirto vandens;
- b) metiniai iš tokų vietų paimto vandens vidurkiai;
- c) iš požeminio vandens telkinio paimto vandens cheminė sudėtis;
- d) požeminio telkinio vietas, į kurias tiesiogiai išleidžiamas vanduo;
- e) tokiose vietose išleidžiamo vandens kiekiai;
- f) išleidžiamo į požeminio vandens telkinius vandens cheminė sudėtis;
- g) žemės naudojimas baseine ar baseinuose, iš kurių požeminio vandens telkinys pasipildo, išskaitant patenkančius teršalus ir antropogeninius vandens papildymo pokyčius, tokius kaip lietaus vanduo ir nutekėjimas per užsandarinimus, dirbtinis papildymas, užtvenkimas ar drenažas.

2.4. Požeminio vandens lygio kitimo poveikio apžvalga

Apsvarsčiujos telkinio būklės poveikį valstybės narės taip pat nustato tuos požeminio vandens telkinius, kuriems pagal 4 straipsnį turi būti nustatomi mažesni tikslai:

- i) paviršiniam vandeniu ir susijuvioms sausumos ekosistemoms;
- ii) vandens reguliavimui, apsaugai nuo potvynių ir žemės drenažui;
- iii) žmogaus socialinei raidai.

▼B

2.5. Taršos poveikio požeminio vandens kokybei apžvalga

Valstybės narės nustato tuos požeminio vandens telkinius, kuriems pagal 4 straipsnio 5 dalį turi būti nustatyti mažesni tikslai, nes dėl žmonių veiklos daromo poveikio, nustatomo pagal 5 straipsnio 1 dalį, požeminio vandens telkinys yra taip užterštas, kad pasiekti gerą požeminio vandens cheminę būklę yra neįmanoma arba per daug brangu.

▼B

III PRIEDAS

EKONOMINĖ ANALIZĖ

Ekonominėje analizėje turi būti pakankamai smulkios informacijos (atsižvelgiant į tokių duomenų rinkimo sąnaudas), kad būtų galima:

- a) atliki būtinus apskaičiavimus, jog būtų galima taikyti 9 straipsnyje nurodytą vandens paslaugų sąnaudų susigražinimo principą, atsižvelgiant į ilgalaikę vandens pasiūlos ir paklausos prognozę upės baseino rajone, ir prieikus:
  - apytikriai numatyti vandens paslaugų apimtį, kainas ir sąnaudas,
  - apytikriai numatyti atitinkamas investicijas, išskaitant tokių investicijų prognozavimą;
- b) remiantis apytikriu vandens naudojimui taikomų priemonių potencialiu sąnaudų apskaičiavimais, spręsti, koks būtų našiausias tokių priemonių derinys, kuri reikėtų įtraukti į 11 straipsnyje numatyta priemonių programą.

▼B

IV PRIEDAS

SAUGOMOS TERITORIJOS

1. I saugomų teritorijų registrą, kurio reikalaujama vadovaujantis 6 straipsniu, išrašomas šio tipo saugojamos teritorijos:
  - i) teritorijos, nustatytos žmonėms vartoti skirto vandens émimui pagal 7 straipsnį;
  - ii) teritorijos, skirtos ekonominiu požiūriu reikšmingų vandens gyvūnų rūšių apsaugai;
  - iii) vandens telkiniai, skirti rekreaciniams tikslams, išskaitant nustatytais maudyklas pagal Direktyvą 76/160/EEB;
  - iv) maistinę medžiagą atžvilgiu jautrios teritorijos, išskaitant nustatytais pažeidžiamąsias zonas pagal Direktyvą 91/676/EEB ir nustatytas jautriąsias zonas pagal Direktyvą 91/271/EEB; ir
  - v) teritorijos, skirtos buveinių ar rūšių apsaugai, kur vandens būklės priežiūra ir gerinimas yra svarbus jų apsaugos veiksny, išskaitant atitinkamas „Natura 2000“ vietoves, nustatytas pagal Direktyvą 92/43/EEB⁽¹⁾ ir Direktyvą 79/409/EEB⁽²⁾.
2. Registro santraukoje, kuri turi sudaryti upės baseino valdymo plano dalį, pateikiama žemėlapių, kuriuose turi būti pažymėta kiekviena saugoma teritorija, ir Bendrijos, nacionaliniai bei vietas teisés aktai, pagal kuriuos jos buvo nustatytos.

⁽¹⁾ OL L 206, 1992 7 22, p. 7. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/62/EB (OL L 305, 1997 11 8, p. 42).

⁽²⁾ OL L 103, 1979 4 25, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/49/EB (OL L 223, 1997 8 13, p. 9).

▼B*V PRIEDAS*

1. PAVIRŠINIO VANDENS BŪKLĖ
  - 1.1. **Kokybės elementai ekologinei būklei klasifikuoti**
    - 1.1.1. Upės
    - 1.1.2. Ežerai
    - 1.1.3. Tarpiniai vandenys
    - 1.1.4. Pakrančių vandenys
    - 1.1.5. Dirbtiniai ir labai pakeisti paviršinio vandens telkiniai
  - 1.2. **Ekologinės būklės klasijų norminiai apibrėžimai**
    - 1.2.1. Labai geros, geros ir vidutinės upių ekologinės būklės apibrėžimai
    - 1.2.2. Labai geros, geros ir vidutinės ežerų ekologinės būklės apibrėžimai
    - 1.2.3. Labai geros, geros ir vidutinės tarpiniai vandenų ekologinės būklės apibrėžimai
    - 1.2.4. Labai geros, geros ir vidutinės pakrančių vandenų ekologinės būklės apibrėžimai
    - 1.2.5. Didžiausio, gero ir vidutinio labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkiniių potencialo apibrėžimai
    - 1.2.6. Tvarka, pagal kurią valstybės narės nustato cheminės kokybės standartus
  - 1.3. **Paviršinių vandenų ekologinės ir cheminės būklės monitoringas**
    - 1.3.1. Priežiūros monitoringo planas
    - 1.3.2. Veiklos monitoringo planas
    - 1.3.3. Tyrimo monitoringo planas
    - 1.3.4. Stebėjimų dažnumas
    - 1.3.5. Papildomi saugomų teritorijų monitoringo reikalavimai
    - 1.3.6. Kokybės elementų monitoringo standartai
  - 1.4. **Ekologinės būklės klasifikavimas ir pateikimas**
    - 1.4.1. Biologinio monitoringo rezultatų palyginamumas
    - 1.4.2. Ekologinės būklės bei ekologinio potencialo monitoringo rezultatų pateikimas ir klasifikavimas
    - 1.4.3. Cheminės būklės monitoringo rezultatų pateikimas ir klasifikavimas
2. POŽEMINIS VANDUO
  - 2.1. **Kiekybinė požeminio vandens būklė**
    - 2.1.1. Kiekybinės būklės klasifikavimo parametrai
    - 2.1.2. Kiekybinės būklės apibrėžimas

▼B

- 2.2. **Požeminio vandens kiekybinės būklės**
  - 2.2.1. Požeminio vandens lygio monitoringo tinklas
  - 2.2.2. Monitoringo vietų tankumas
  - 2.2.3. Stebėjimų dažnumas
  - 2.2.4. Požeminio vandens kiekybinės būklės aiškinimas ir pateikimas
- 2.3. **Požeminio vandens cheminė būklė**
  - 2.3.1. Požeminio vandens cheminės būklės nustatymo parametrai
  - 2.3.2. Geros požeminio vandens cheminės būklės apibrėžimas
- 2.4. **Požeminio vandens cheminės būklės stebėjimas**
  - 2.4.1. Požeminio vandens stebėjimo tinklas
  - 2.4.2. Priežiūros monitoringas
  - 2.4.3. Veiklos monitoringas
  - 2.4.4. Teršalų tendencijų nustatymas
  - 2.4.5. Požeminio vandens cheminės būklės aiškinimas ir pateikimas
- 2.5. **Požeminio vandens būklės pateikimas**
  - 1. PAVIRŠINIO VANDENS BŪKLĖ
    - 1.1. **Kokybės elementai ekologinei būklei klasifikuoti**
      - 1.1.1. Upės
        - Biologiniai elementai*
          - Vandens floros sudėtis ir gausa
          - Dugninių bestuburės faunos sudėtis ir gausa
          - Žuvų faunos sudėtis, gausa ir amžiaus struktūra
        - Hidromorfologiniai elementai, papildantys biologinius elementus*
          - Hidrologinis režimas
            - vandens nuotėkio tūris ir jo dinamika
            - ryšys su požeminio vandens telkiniais
          - Upės nepertraukiamumas
          - Morfologinės sąlygos
            - upės gylio ir pločio svyravimai
            - upės vagos struktūra ir substratas
            - krantų zonos struktūra

▼B

Cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai, papildantys biologinius elementus

Bendri duomenys

Terminės sąlygos

Prisotinimas deguonimi

Druskingumas

Rūgštingumas

Maistinės medžiagos

Specifiniai teršalai

Visos nustatytos priorititinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliama tarša

Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekių išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliama tarša

1.1.2. Ežerai

Biologiniai elementai

Fitoplanktono sudėtis, gausa ir biomasė

Kitos vandens floros sudėtis ir gausa

Dugninių bestuburės faunos sudėtis ir gausa

Žuvų faunos sudėtis, gausa ir amžiaus struktūra

Biologiniams elementams būtini hidromorfologiniai elementai

Hidrologinis režimas

vandens nuotėkio kiekis ir dinamika

sėdimo laikas

ryšys su požeminio vandens telkiniu

Morfologinės sąlygos

ežero gylio svyravimai

ežero dubens plotas, struktūra ir substratas

ežero kranto struktūra

Biologiniams elementams būtini cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai

Bendri duomenys

Skaidrumas

Terminės sąlygos

Prisotinimas deguonimi

Druskingumas

Rūgštingumas

Maistinės medžiagos

Specifiniai teršalai

▼B

Visos nustatytos priorititinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliamą taršą

Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekių išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliamą taršą

1.1.3. **Tarpiniai vandenys***Biologiniai elementai*

Fitoplanktono sudėtis, gausa ir biomasė

Kita vandens floros sudėtis ir gausa

Dugninės bestuburės faunos sudėtis ir gausa

Žuvų faunos sudėtis ir gausa

Biologiniams elementams būtini hidromorfologiniai elementai

Morfologinės sąlygos

gylio svyravimas

dubens dydis, struktūra ir substratas

potvynių zonų struktūra

Potvynių režimas

gėlo vandens nuotekis

bangų poveikis

*Biologiniams elementams būtini cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai**Bendri duomenys*

Skaidrumas

Terminės sąlygos

Prisotinimas deguonimi

Druskingumas

Maistinės medžiagos

Specifiniai teršalai

Visos nustatytos priorititinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliamą taršą

Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekių išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliamą taršą

1.1.4. **Pakrančių vandenys***Biologiniai elementai*

Fitoplanktono sudėtis, gausa ir biomasė

Kitos vandens floros sudėtis ir gausa

Dugninės bestuburės faunos sudėtis ir gausa

Biologiniams elementams būtini hidromorfologiniai elementai

Morfologinės sąlygos

gylio svyravimas

▼B

pakrančių vandenų dubens struktūra ir substratas

potvynių ir atoslūgių zonų struktūra

Potvynių režimas

vyraujančių srovių kryptis

bangų poveikis

Biologiniams elementams būtini cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai

Bendri duomenys

Skaidrumas

Terminės sąlygos

Prisotinimas deguonimi

Druskingumas

Maistinės medžiagos

Specifiniai teršalai

Visos nustatytos priorititinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliamą taršą

Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekių išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliamą taršą

1.1.5. **Dirbtiniai ir labai pakeisti paviršinio vandens telkiniai**

Dirbtiniams ir labai pakeistiems paviršinio vandens telkiniams taikomi tie kokybės elementai, kurie yra taikomi labiausiai panašiai į atitinkamą dirbtinį ar labai pakeistą paviršinio vandens telkinį kategorijai iš pirmiau nurodytų keturių natūralaus paviršinio vandens kategorijų.

▼B**1.2. Norminiai ekologinės būklės klasiių apibrėžimai**

1.2 lentelė. Bendrieji apibrėžimai, taikomi upėms, ežerams, tarpiniams ir pakrančių vandenims

Pateikiamas tekstas – tai bendras ekologinės kokybės apibrėžimas. Klasifikavimo tikslais taikomos tos ekologinės būklės kokybės elementų vertės, kurios yra pateiktos 1.2.1–1.2.4 lentelėse kiekvienai paviršinio vandens kategorijai.

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutinės būklė
Bendri požymiai	<p>Antropogeniniu priėzaščiu paveiktos atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio fiziniu, cheminiu ir hidromorfologiniu kokybės elementų vertės nesiskiria arba labai mažai skiriasi nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p> <p>Atitinkamo paviršinio vandens telkinio biologiniu kokybės elementų vertės atitinka vertes, kurios paprastai būdingos tokio tipo telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis, nuo jų nenukrysta arba nukrysta labai mažai.</p> <p>Tai yra tipui būdingos sąlygos ir bendrijos.</p>	<p>Dėl žmonių veiklos atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio biologiniu kokybės elementų vertės nedaug nukrysta nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Dėl žmonių veiklos vertės daug labiau sutrikdytos nei esant gerai telkinio būklei.</p>	<p>Atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio biologinės kokybės elementų vertės yra vidutinės, nukrypusios nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Dėl žmonių veiklos vertės daug labiau sutrikdytos nei esant gerai telkinio būklei.</p>

Vandenys, kurių būklė blogesnė už vidutinę, priskiriami blogos arba labai blogos būklės klasėms.

Vandenys, kurių biologinės kokybės elementų vertės gerokai skiriasi nuo verčių, būdingu tokio tipo paviršinio vandens telkiniams, ir kuriuoose atitinkamos biologinės bendrijos gana nemažai skiriasi nuo būdingų tokio tipo paviršinio vandens telkinų bendrijų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis, priskiriami blogos būklės klasėi.

Vandenys, kurių kokybės elementų vertės labai skiriasi nuo verčių, būdingu tokio tipo paviršinio vandens telkiniams, ir kuriuoose nėra didelės dalies atitinkamu biologinių bendrijų, kurios būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis, priskiriamai labai blogos būklės klasei.

1.2.1. Labai geros, geros ir vidutiniškos upių ekologinės būklės apibrėžimai

Biologiniai kokybės elementai

Elémentas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	Taksonominė fitoplanktono sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas salygas. Vidutinė fitoplanktono gausa visiškai atitinka tipui būdingas fizines-chemines salygas ir ryškiavu nepakeičia tipui būdingo skaidrumo. Planktono žydejimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-chemines salygas.	Yra nedidelį planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to nepageraudantinai sutrikdoma vandens telkinys esančiu organizmu, pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė. Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydejimo būdingo dažnumo ir intensyvumo padėjimas.	Planktono taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų. Gausa vidutiniškai sutrikdyta ir gali gerokai nepageraudantinai sutrikdyti kitų biologinių, fizinių ir cheminių kokybės elementų vertes. Gali vidutiniškai padidėti planktono žydejimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydejimas gali nuolat kartotis.
Makrofitai ir fitobentosas	Taksonominė sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas salygas. Nėra pastebimių vidutinės makrofitų ir fitobentų gausos pokyčių.	Yra nedidelį makrofinių ir fitobentinių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentos ar aukštesnės augalų formas ar kad dėl to nepageraudantinai sutrikdoma vandens telkinys esančiu organizmu, pusiausvyra ar vandens arba nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė. Dėl antropogeninės veiklos esantys bakterijų pluošteliai ir išorinė dangą fitobentinei bendrijai neigiamos įtakos nedaro.	Makrofinių ir fitobentinių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingos bendrijos bendrijos. Aktivaizdujus vidutiniški makrofitų ir fitobentų vidutinės gausos pokyčiai. Fitobentinei bendrijai gali kenkti, o kai kur ją pakelsti dėl antropogeninės veiklos atsiraže bakterijų pluošteliai ir išorinė dangos.
Dugnių bestuburių fauna	Taksonominė sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Trikdimui jautrių ir nejautrių taksonų santykis nerodo jokių pozymijų, kurie skirtisi nuo požyminių, esančių netrikdomomis gamtinėmis salygomis. Bestuburių taksonų išvairovė ne labai skiriasi nuo tipui būdingos išvairovės.	Yra nedidelis bestuburių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Trikdimui jautrių ir nejautrių taksonų santykis ne labai skirtiasi nuo tipui būdingo santykio. Bestuburių taksonų išvairovė ne labai skiriasi nuo tipui būdingos išvairovės.	Bestuburių taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų. Nėra stambių tipui būdingų bendrijos taksoninių grupių. Trikdimui jautrių ir nejautrių taksonų santykis ne labai skirtiasi nuo tipui būdingas savybės. Bestuburių taksonų išvairovė ir daug mažesni nei esant gerai būklei.

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Žuvų fauna	<p>Rūšių sudėtis ir gausa visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas salygas.</p> <p>Yra visos tipui būdingos ir trikdymui jautrios rūšys.</p> <p>Žuvų bendrijos amžiaus sudėtis nedaug turi požymiu, rodančiu, kad ją trikdo antropogeninė veikla ar kad koka nors rūšis nustojo daugintis ar vystytis.</p>	<p>Yra nedidel rūšių sudėties ir gausos polycītai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis, susiję su antropogeniniu poveikiu fiziniams, cheminiams ir hidromorfologniniams kokybės elementams.</p> <p>Žuvų bendrijos amžiaus struktūrose yra žuvų požymiu, kurie rodo, kad antropogeninė veikla daro poveikį fiziniams, cheminiams ir hidromorfologniniams kokybės elementams ir kad kai kuriais atvejais tam tikra rūsis nustojo daugintis ir vystytis ir dėl to gali nebūti kai kuriai jos amžiaus grupių.</p>	<p>Dėl antropogeninio poveikio fiziniams, cheminiams ir hidromorfologniniams kokybės elementams žuvų rūšių sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų sudėties ir gausios.</p> <p>Žuvų bendrijos amžiaus struktūra rodo didelius antropogeninio trikdymo požymius, nes nėra tipui būdingų nemažo skaičiaus rūsių arba jų gausa yra labai nedidelė.</p>
<i>Hidromorfologiniai kokybės elementai</i>			
Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Hidrologinis režimas			
Upės vientisumas	Upės vientisumo antropogeninė veikla netrikdo, vandens organizmų migracija ir nuosėdų pernėsimas gali vykti netrikdomai.	Salygos, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Salygos, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Morfologinės salygos	Upės vaga (kanalas), plotio ir gylio svyruimai, ištekėjimo greitis, substrato būklė ir krančių zonos struktūra bei būklė visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas.	Salygos, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Salygos, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

▼B*Fiziniai-cheminiai kokybės elementai⁽¹⁾*

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios salygos	<p>Fiziniai – cheminių elementų vertės visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas.</p> <p>Maistinčių medžiagų koncentracijos nešeina iš ribų, kurios būdingos netrikdominis gamtinėmis salygomis.</p> <p>Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimas ir temperatūra neturi pozymiu, rodančiu kad juos trikdyti antropogeninie veikla, ir nešeina iš ribų, būdingų netrikdominis gamtinėmis salygomis.</p>	<p>Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimas ir druskingumas nešeina iš nustatyto ribų ir užtikrina tipui būdingų ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p> <p>Maistinčių medžiagų koncentracijos nešeina iš nustatyto ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>	<p>Salygos, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos taikant iprastus pažangiausių analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartą, nustatytą 1.2.6 skirsnyno numatyta tvarka nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	<p>Salygos, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos nešeina iš tokiu ribu, būdingų netrikdominis gamtinėmis salygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartą, nustatytą 1.2.6 ⁽²⁾ skirsnynje nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	<p>Salygos, kuriai reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>

⁽¹⁾ Vartojami šie sutrumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.

⁽²⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

1.2.2. Labai geros, geros ir vidutiniškos ežerų ekologinės būklės apibrėžimai

Biologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	Taksonominė fitoplanktono sudėtis ir gausa visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės sąlygas. Vidutinė fitoplanktono biomosė visiškai atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nepakertę tipui būdingo skaidrumo. Planktono žydejimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas.	Yra nedidelį planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to nepageidautinai sutrikdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė. Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydejimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.	Planktono taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų. Biomosė vidutiniškai sutrikdyta ir gali gerokai nepageidautinai sutrikdyti kitus vandens ir nuosėdų biologinius, fizinius ir cheminius kokybės elementus. Gali vidutiniškai padidėti planktono dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydi-jimas gali būti nuolatinis.
Makrofitai ir fitobentosas	Taksonominė sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės sąlygas. Nėra pastebiamų vidutinės makrofitų ir fitobentų gausos pokyčių.	Yra nedidelį makrofitinių ir fitobentinių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentos ar auksčesnės augalų formas ar kad dėl to nepageidautinai sutrikdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė-cheminė kokybė. Dėl antropogeninės veiklos esantys bakterijų pluošteliai ir išorinė dangą fitobentinei bendrijai neigiamos itakos nedaro.	Makrofitinių ir fitobentinių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų ir daug akivaizdžiai išskreipta nei esant gerai būklei. Fitobentinių vidutiniškių makrofitų ir fitobentų vidutinės gausos pokyčiai pakelsti dėl antropogeninės veiklos atsiradę bakterijų pluošteliai ir išorinė dangos.
Dugnių bestuburių fauna	Taksonominė sudėtis ir gausa visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės sąlygas. Trikdymui jautrių ir nefajurių taksonų santykis neturi jokių požymiu, kurie skirtysti nuo pozymiu, esančių netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Bestuburių taksonų išvairovė nesiskiria nuo išvairovės, esančios netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.	Yra nedidelį bestuburių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Trikdymuji jautrių ir nefajurių taksonų santykis nelabai skirtasi nuo tipui būdingo santykio. Bestuburių taksonų išvairovė nelabai skirtasi nuo tipui būdingos išvairovės.	Bestuburių taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų salygų. Nėra stambiu tipui būdingu bendrijos taksonominių grupių. Trikdymuji jautrių ir nefajurių taksonų santykis ir išvairovė dang mažesni nei tipui būdingas santykis ir išvairovė ir daug mažesni nei esant gerai būklei.

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Žuvų fauna	<p>Rūšių sudėtis ir gausa visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas.</p> <p>Yra visos tipui būdingos ir triklymui jautrios rūšys.</p> <p>Žuvų bendrijų amžiaus sudėtis turi nedaug požymiu, rodančiu, kad ja triklytų antropogeninė veikla ar kad kokia nors rūšis nustotų daugintis ar vystytis.</p>	<p>Yra nedideli rūšių sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis, susiję su antropogeniniu poveikiu fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams.</p> <p>Žuvų bendrijos amžiaus struktūrose yra požymiu, kurie rodo, kad antropogeninė veikla daro poveikį fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams ir kad kai kuriais atvejais tam tikra rūšis nustojo daugintis ir vystytis ir dėl to gali trūkti kai kurių jos amžiaus grupių.</p>	<p>Dėl antropogeninio poveikio fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams žuvų rūšių sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų sudėties ir gausos.</p> <p>Žuvų bendrijos amžiaus struktūra rodo didelius trikdymus dėl antropogeninio poveikio fiziniams, cheminiams ar hidromorfologiniams kokybės elementams, nes nėra tipui būdingų didoko skaičiaus rūsių arba jų gausa yra labai nedidelė.</p>
<i>Hidromorfologiniai kokybės elementai</i>			
Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Hidrologinis režimas	Nuotėkio dydis ir dinamika, lygis, skendinčių medžiagų sėdimo laikas bei ryšys su poženiniu vandeniu rodo visiškai ar beveik visiškai netrikdomas salygas.	<p>Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>	<p>Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>
Morfologinės salygos	Ezero gylio svyravimai, substraato kiekis ir struktūra ir krantų zonos struktūra bei būklė visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas.	<p>Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>	<p>Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>
<i>Fiziniai-cheminiai kokybės elementai (1)</i>			
Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios salygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Maistinčiųjų medžiagų koncentracijos nešeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis salygomis. Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimas, skaidrumas ir temperatūra požymiu, rodančiu, kad juos triklytų antropogeninė veikla, ir nešeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis salygomis.	<p>Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimas, skaidrumas ir druskingumas nešeina iš nustatyto ribų ir užtikrina tipui būdingų ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p> <p>Maistinčiųjų medžiagų koncentracijos nešeina iš nustatyto ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>	<p>Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>

▼B

Elementas	Labai gera buklė	Gera buklė	Vidutiniška buklė
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artinios nuliui ar bent žemiau apitimio ribos, taikant populiarius pažangiausių analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartą, nustatytu 1.2.6 skirsnijje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos būdingos išleka tokiose ribose, kurios gantinėmis gantinėmis salygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartą, nustatytu 1.2.6 ⁽²⁾ skirsnijje, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

⁽¹⁾ Vartojami šie sutrumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.

⁽²⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

1.2.3. Labai geros, geros ir vidutiniškos tarpinių vandenų ekologinės būklės apibrėžimai

Biologiniai kokybės elementai

	Elentingas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas				
	Taksonominė fitoplanktono sudėties ir gausa atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Vidutinė fitoplanktono biomosė atitinka tipui būdingas fizines-chemines salygas ir ryškiau nepakeičia tipui būdingo skaidrumo. Planktono žydejimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-chemines salygas.	Yra nedidelį planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai. Yra nedidelį biomosė atitinka tipui būdinga biomase. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad del to nepageidautinai sutrikdoma vandens telkiniję esančių organizmu pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė-cheminė kokybė. Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydejimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padėjimas.	Planktono taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų. Biomosė vidutiniškai sutrikdyta ir gali gerokai nepageidautinai sutrikdyti kitus biologinius kokybės elementus. Gali vidutiniškai padidėti planktono žydejimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydejimas gali būti nuolatinis.	
Didieji dumbliai				
	Didžiųjų dumbliaių taksonų sudėtis atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Dėl antropogeninės veiklos nėra pastebimų didžiųjų dumbliaių dango pokyčių.	Yra nedidelii didžiųjų dumbliaių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentos ar vukštiesnės augalų formos ar kad dėl to nepageidautinai sutrikdoma vandens telkiniję esančių organizmu pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė.	Didžiųjų dumbliaių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų iš daug daugiau iškreipta nei esant gerai būklei. Akvizardūs vidutiniški didžiųjų dumbliai gausios vidurkio polycītai, kurie gali nepageidautinai sutrikdyti vandens telkiniję esančių organizmu pusiausvyra.	
Gaubtasėkliai				
	Taksonominė sudėtis visiškai ar beveik gaminės salygas. Dėl antropogeninės veiklos nėra pastebimų gaubtasėklių gausos pokyčių.	Yra nedidelii gaubtasėklių sudėties pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Gaubtasėklių gausa nelabai sutrikdyta.	Gaubtasėklių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų iš daug daugiau sutrikdyta nei esant gerai kokybei. Gaubtasėklių taksonų gausa vidutiniška iškreipta.	Bestuburių taksonų išvairovė ir gausa šiek tiek išeina už tipui būdingų salygų ribų. Yra dauguma trikdymui jautrių tipui būdingų taksonų.
Dugninių bestuburių fauna				
	Bestuburių taksonų išvairovė ir gausa atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Yra visi trikdymui jautrūs taksonai, būdingi netrikdomomis gamtinėmis salygomis.	Bestuburių taksonų išvairovė ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų salygų. Yra taksonų, rodančių teršimą. Nėra daugelio jautrių tipui būdingų taksonų.		

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Žuvų fauna	Rūšių sudėtis ir gausa atitinka netrikdomas gamtinės salygas.	Trikdymui jautrių rūsių gausa šiek tiek sutrikdyta, palyginti su tipui būdingomis salygomis, o tai rodo antropogeninių poveikių fiziniam, cheminiams ir hidromorfologiniam kokybės elementams.	Dėl antropogeninio poveikio fiziniam, cheminiams ar hidromorfologiniam kokybės elementams nėra tipui būdingų nedidelio skaičiaus trikdymui jautrių rūsių.
<i>Hidromorfologiniai kokybės elementai</i>			
Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Potvynių režimas	Gėlo vandens tėkmės režimas visiskai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas salygas	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Morfologinės salygos	Gylis svyravimai, substrato būklė ir potvynių atostogų zonų struktūra bei būklė visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
<i>Fiziniai-cheminiai kokybės elementai⁽¹⁾</i>			
Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios salygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Maistinę medžiagų koncentracijos nešeina iš ribų, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis salygomis. Temperatūra, degunės balansas ir, skaidrumas neturi požymiu, rodančiu, kad juos trikdyti antropogeninė veikla, ir nešeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis salygomis.	Temperatūra, degunės balansas ir skaidrumas nešeina iš nustatytų ribų ir užtikrina tipui būdingą ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Maistinę medžiagų koncentracijos nešeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos, artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos, taikant populiarus pažangius analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartą, nustatytu 1.2.6 skirstyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neišeina iš tokių ribų, kurios būdingos netrikdomonis gamtinėmis salygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartą, nustatytą 1.2.6 (2) skirsnyje numatyta tvarka nepazeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB, (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

(1) Vartojami šie sutrumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.

(2) Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B**1.2.4. Labai geros, geros ir vidutiniškos pakrančių vandenų ekologinės būklės apibrėžimai*****Biologiniai kokybės elementai***

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	Fitoplanktono taksonų sudėtis ir gausa atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Vidutinė fitoplanktono biomasė atitinka tipui būdingas fizines-cheminės salygas ir ryškiau nepakeičia tipui būdingo skaidrumo. Planktono žydejimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-cheminės salygas.	Yra nedidelį planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai. Yra nedidelį biomasės pokyčiai, paliginti su tipui būdingą biomase. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to nepageidautinai sutrikdoma vandens telkinysje esančių organizmu pusiausvyra ar vandens kokybę. Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydejimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padėjimas.	Planktono taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų. Dumblių biomase labai skiriasi nuo tipui būdingų salygu, vidutiniškai sutrikdyta ir daro įtaka kitiams biologiniams kokybės elementams. Gali vidutiniškai padidėti planktono žydejimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydejimas gali būti nuolatinis.
Didžiųjų dumblių ir gaubtasėkių	Yra visi trikdymui jautrūs didžiųjų dumblių ir gaubtasėkių taksonai, būdingi netrikdomis gamtinėmis salygomis. Dėl antropogeninės veiklos nėra pastebimų didžiųjų dumblių dantos ir gaubtasėkių gausos pokyčių.	Yra dauguma trikdymui jautrūs didžiųjų dumblių ir gaubtasėkių taksonų, kurie būdingi naturalioms gamtinėms salygomis. Šiek tiek sutrikdyta didžiųjų dumblių danga ir gaubtasėkių gausa.	Nėra didoko skaičiaus trikdymui jautrūs didžiųjų dumblių ir gaubtasėkių taksonų, būdingų natūralioms gamtinėms salygomis. Vidutiniškai sutrikdyta didžiųjų dumblių danga ir gaubtasėkių gausa, kuri galii nepageidautinai sutrikdyti vandenye esančių organismų pusiausvyra.
Dugminė bestuburė fauna	Bestuburių taksonų išvaivovė ir gausa šiek tiek išeina iš tipui būdingų salygei ribų. Yra visi trikdymui jautrūs taksonai, būdingi netrikdomis gamtinėmis salygomis.	Bestuburių taksonų išvaivovė ir gausa šiek tiek išeina iš tipui būdingų salygei ribų. Yra dauguma trikdymui jautrūs būdingų tipui taksonų.	Bestuburių taksonų išvaivovė ir gausa šiek tiek išeina iš tipui būdingų salygen. Yra taksonų, rodančiu teršimą. Nėra daugelio jautrių taksonų, priklausancių būdingoms tipui bendrijoms.
<i>Hidromorfologiniai kokybės elementai</i>	Elémentas	Labai gera būklė	Gera būklė
Potvynių režimas	Gėlo vandens tėkmės režimas ir vyraujančių srovų kryptis ir greitis visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas salygas.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Vidutiniška būklė

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Morfologinės salygos	Pakrančių substrato būklė iš potvyniu atostolių zonų bei būklė visiškai arta beveik visiškai netrikdomas gamtinės salygas.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
<i>Fiziniai-cheminiai kokybės elementai⁽¹⁾</i>			
Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios salygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtinės salygas. Maistinę medžiagą koncentracijos nešeina iš tokiu ribu, kurios būdingos netrikdomis gamtinėmis salygomis. Temperatūra, deguonies balansas ir, skaidrumas neturi požymiu, rodančiu, kad juos trikštę antropogeninė veikla, ir nešeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis salygomis.	Temperatūra, deguonies balansas ir skaidrumas nešeina iš nustatytų ribų ir užtikrina tipui būdingų ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Maistinę medžiagą koncentracijos nešeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artimos nuliui ar bent žemiau apitikimo ribos, taikant populiarus pažangius analitinius metodus.	Koncentracijos neviršia standartų, nustatytų 1.2.6 skirstyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos nešeina iš tokiu ribu, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis salygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršia standartų, nustatytų 1.2.6 ⁽²⁾ skirstyje numatyta tvarka nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

⁽¹⁾ Vartojojami šie sutumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.
⁽²⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

**1.2.5. Didžiausio, gero ir vidutiniško labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkiniių ekologinio potenciao
apibrėžmai**

Elementas	Maksimalus ekologinis potencialas	Geras ekologinis potencialas	Vidutiniškas ekologinis potencialas
Biologiniai kokybės elementai	Atitinkamu biologinių kokybės elementų vertės yra labai atimtos panašaus tipo paviršinio vandens telkiniių atitinkamoms vertėms, atsižvelgiant į fizines salygas, kurios priklauso nuo vandens telkinio dirbtinių ar labai pakeistų charakteristikų.	Atitinkamu biologinių kokybės elementų vertės nelabai skiriasi nuo verčiu, būdingu maksimaliam ekologiniam potencialui. Šios vertės daug labiau skiriasi nuo tų verčiu, kurios stebimos esant gerai būklei.	Atitinkamu biologinių kokybės elementų vertės vidutiniškai skiriasi nuo verčiu, būdingu maksimaliam ekologiniam potencialui. Šios vertės daug labiau skiriasi nuo tų verčiu, kurios stebimos esant gerai būklei.
Hidromorfologniniai elementai	Hidromorfologeninė būklė rodo, kad, pritaikius visas švelinančias priemones, kurios užtikrina kuo natūralesnes visų pirmą faunos migracijos ir neršimo ekologines salygas, paviršinio vandens telkiniiui daromas tik toks poveikis, kurį sukelia jo dirbtinės ar labai pakeistos charakteristikos.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertės.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertės.
Fiziniai-cheminiai elementai			
Bendrosios salygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka nesutrikdyta panasaus tipo paviršinio vandens telkinį būklę. Maistinčių medžiagų koncentracijos išlieka tokiose ribose, kurios būdingos netrikdomiems gamtinėmis salygomis. Temperatūra, deguminės balansas ir pH atitinka nesutrikdyta panašaus tipo paviršinio vandens telkinį būklę.	Fizinių-cheminių elementų vertės nešeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionalumą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertės. Temperatūra ir pH nešeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionalumą bei salygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertės.	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertės.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos, taikant populiarus pažangiusius analitinius metodus.	Koncentracijos neviršia standartų, nustatytų 1.2.6 skirstyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertės.

▼B

Elementas	Maksimalus ekologinių potencialas	Geras ekologinis potencialas	Vidutiniškas ekologinių potencialas
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neišeina iš tokiu ribu, kurios būdingos labai panašaus tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartą, nustatytu 1.2.6 (1) skirsnyje numatyta tvarka, nepazeiciant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB, (< apls)	Salygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiausia nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

(1) Taikant pagal ši protokolą nustartus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: ($\text{apls} > \text{fl}$).

▼B**1.2.6. Tvarka, pagal kurią valstybės narės nustato aplinkos kokybės standartus**

Siekdamos apsaugoti vandens biotą ir tuo tikslu nustatydamos aplinkos kokybės standartus VIII priedo 1–9 punktuose išvardytiems teršalam, valstybės narės laikosi toliau išdėstyti nuostatų. Standartus galima nustatyti vandeniu, nuosėdoms ar biotai.

Jei įmanoma, būtina gauti duomenis apie toliau nurodytų taksonų, kurie yra svarbių atitinkamam vandens telkinui, tiek ūminius, tiek ir išisenėjusius atvejus bei turimus duomenis apie kitus vandens taksonus. Pagrindinis taksonų sąrašas:

- dumbliai ir (arba) makrofitai
- dafnijos ir druskingiemis vandenims būdingi organizmai
- žuvys.

Aplinkos kokybės standartų nustatymas

Nustatant didžiausią metinės koncentracijos vidurkį taikoma ši tvarka:

- i) valstybės narės nustato atitinkamus saugos veiksnius kiekvienu atveju pagal turimų duomenų pobūdį ir kokybę bei gaires, nurodytas

„Techninio orientacinio dokumento, papildančio Komisijos direktyvą, nustatančią medžiagų, apie kurias pranešta pagal direktyvą 93/67/EEB, pavojingumo žmonėms ir aplinkai įvertinimo principus ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94 dėl naudojamų medžiagų pavojingumo įvertinimo II dalies 3.3.1. skirsnyje,“

ir saugos veiksnius, nurodytus šioje lentelėje:

	Saugos veiksnyς
Bent vienas ūminis L(E)C ₅₀ kiekviename iš trijų pagrindinio sąrašo trofinių lygių	1 000
Vienas išisenėjės NOEC (arba žuvis, arba dafnija, arba druskingiemis vandenims būdingas organizmas)	100
Du išisenėjė dviems trofiniam lygiams būdingų rūšių (žuvų ir (arba) dafnijų, arba druskingiemis vandenims būdingų organizmų ir (arba) dumblų) NOEC	50
Bent trijų rūšių (paprastai žuvų, dafniju arba druskingiemis vandenims būdingų organizmų ir dumblų), būdingų trimis trofiniam lygiams, NOEC	10
Kiti atvejai, išskaitant lauko duomenis ir pavyzdines ekosistemas, kurie leistų tiksliau apskaičiuoti ir taikyti saugos faktorius.	Vertinant kiekvieną atskirą konkretų atvejį

- ii) jei yra duomenų apie taršos pastovumą ir biologinį kaupimą, nustatant aplinkos kokybės standarto galutinę vertę būtina į tuos duomenis atsižvelgti;
- iii) taip apskaičiuotą standartą būtina palyginti su lauko tyrimų duomenimis, kai yra anomalijų, standartas perskaičiuojamas, kad būtų galima tiksliau apskaičiuoti saugos veiksnius;
- iv) apskaičiuotą standartą turi peržiūrėti specialistai, dėl jo turi būti viešai konsultuojamas, kad būtų galima tiksliau apskaičiuoti saugos veiksnius.

▼B**1.3. Paviršinių vandenų ekologinės ir cheminės būklės monitoringas**

Paviršinių vandenų monitoringo tinklas sudaromas laikantis 8 straipsnio reikalavimų, monitoringo tinklas turi būti suprojektuotas taip, kad būtų galima nuosekliai ir išsamiai apžvelgti kiekvienu upės baseino ekologinę ir cheminę būklę bei suskirstyti vandens telkinius į penkias klasses pagal 1.2 skirsnyje pateiktus norminius apibrėžimus. Upės baseino valdymo plane valstybės narės turi pateikti žemėlapį arba žemėlapius, kuriuose būtų pažymėtas paviršinių vandenų monitoringo tinklas.

Remdamosi pagal 5 straipsnį ir II priedą atliktu apibūdinimu bei poveikio vertinimu valstybės narės kiekvienam laikotarpiui, kuriam yra taikomas upės baseino valdymo planas, sudaro priežiūros monitoringo programą ir veiklos monitoringo programą. Kai kuriais atvejais valstybėms narėms gali reikėti sudaryti tiriamojo monitoringo programą.

Valstybės narės stebi tokius parametrus, kurie yra būdingi kiekvienam atitinkamam kokybės elementui. Pasirinkdamos biologinių kokybės elementų parametrus valstybės narės nustato atitinkamą taksonominį lygi, kuris užtikrintų kokybės elementų klasifikavimo pakankamą patikimumą ir tikslumą. Plane turi būti nurodytas monitoringo programų rezultatų patikimumo ir tikslumo lygis.

1.3.1. Priežiūros monitoringo planavimas*Tikslos*

Valstybės narės sudaro priežiūros monitoringo programas, kurios suteiktu informaciją apie tai:

- kaip papildyti ir patvirtinti II priede išdėstyto vertinimo tvarkos poveikį,
- kaip parengti būsimų veiksmingų ir ekonomiškų monitoringo programų projektus,
- kaip vertinti ilgalaikius gamtinių sąlygų pokyčius ir
- kaip vertinti ilgalaikius pokyčius, kuriuos sukelia paplitusi antropogeninė veikla.

Tokio monitoringo rezultatus būtina peržiūrėti ir panaudoti, kartu atsižvelgiant į II priede apibūdintą poveikio vertinimą, kad būtų galima nustatyti einamajame ir būsimosiuose upės valdymo planuose nurodytų monitoringo programų reikalavimus.

Monitoringo punktų parinkimas

Priežiūros monitoringui parenkamas pakankamas paviršinio vandens telkiniių skaičius, kad būtų galima pagal juos įvertinti bendrą paviršinio vandens būklę kiekviename upės baseino rajono mažesniu upelių baseine ar jo dalyje. Pasirinkdamos tokius telkinius, valstybės narės turi užtikrinti, kad monitoringas būtų vykdomas tokiose vietose, kur:

- vandens srautas viso upės baseino rajono atžvilgiu yra reikšmingas, išskaitant dideles upes, kurių nuotėkio baseino plotas didesnis kaip 2 500 km²,
- vandens kiekis viso upės baseino atžvilgiu yra reikšmingas, išskaitant didelius ežerus ir tvenkinius,
- pakankamai reikšmingi vandens telkiniai tėsiasi už valstybės narės sienų,
- yra vietas, nustatytos pagal Sprendimą 77/795/EEB dėl keitimosi informacija;

kitose vietose, kur būtina įvertinti teršalų kiekį, ir kuris yra pernešamas per valstybės narės sienas, ir kuris yra nunešamas į jūros aplinką.

▼B*Kokybės elementų parinkimas*

Kiekviename monitoringo punkte per laikotarpį, kuriam yra sudarytas upės baseino valdymo planas, priežiūros monitoringas vykdomas vienerius metus stebint:

- biologiniams kokybės elementams būdingus parametrus,
- hidromorfologiniams kokybės elementams būdingus parametrus,
- visiems fiziniams-cheminiams kokybės elementams būdingus parametrus,
- prioritetiniame sąraše nurodytus teršalus, kurie išleidžiami į upės baseiną ar jo dalį,
- kitus teršalus, kurių nemaži kiekiei yra išleidžiami į upės baseiną ar pabaseinį,

jei ankstesnis priežiūros monitoringas parodė, kad atitinkamas telkinys pasiekė gerą būklę ir, peržiūrėjus žmogaus veiklos poveikį pagal II priedą, nėra įrodymų, kad poveikis tam telkiniui būtų pasikeitus. Tokais atvejais priežiūros monitoringas atliekamas per trijų upės baseino valdymo planų laikotarpį vieną kartą.

1.3.2. **Veiklos monitoringo planavimas**

Veiklos monitoringas atliekamas siekiant:

- nustatyti telkinį, kuriems gresia pavojus, kad nustatyti aplinkos kokybės tikslai gali būti nepasiekti, būklę, ir
- įvertinti tokiu telkiniu būklės pokyčius, kurie atsiranda dėl to, kad yra taikomos priemonių programos.

Atsižvelgus į informaciją, kuri gaunama vykdant II priedo ar kai kuriuos šio priedo reikalavimus, programą galima keisti nepasibaigus laikotarpiui, kuriam sudarytas upės baseino valdymo planas, visų pirma tam, kad tais atvejais, kai poveikis nėra ženklinus ar tiesiog jo nėra, būtų galima sumažinti monitoringo taikymo dažnumą.

Monitoringo vietų parinkimas

Veiklos monitoringas atliekamas visų tų vandens telkiniu, kuriuose, remiantis pagal II priedą atliktu poveikio vertinimu arba atliktu priežiūros monitoringu, nustatoma, kad gali būti nepasiekti 4 straipsnyje nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, ir tų vandens telkiniu, į kuriuos išleidžiamos į prioritetinių medžiagų sąrašą įrašytos medžiagos. Prioritetinių medžiagų monitoringo vietas turi būti parinktos taip, kaip nurodyta įstatymuose, kuriuose nustatytas atitinkamas aplinkos kokybės standartas. Visais kitais atvejais, išskaitant prioritetines medžiagas, kurioms įstatymuose nėra nustatyta jokių specifinių reikalavimų, monitoringo vietas parenkamos taip:

- kiekviename telkinyje, kuriam sutelktieji taršos šaltiniai gali daryti didelį poveikį, turi būti pakankamai monitoringo vietų, kad būtų galima įvertinti sutelktojo šaltinio poveikio dydį. Jei telkiniu poveikį daro keli sutelktieji taršos šaltiniai, monitoringo vietas gali būti parinktos visų jų poveikio visumai įvertinti,
- kai telkiniams yra pavojus, kad poveikį jiems gali daryti pasklidieji taršos šaltiniai, turi būti pakankamai monitoringo vietų tam tikruose parinktuose telkiniuose, kad būtų galima įvertinti pasklidijojo šaltinio poveikio dydį. Telkiniai parenkami taip, kad juose atspindėtų tipinė galima pasklidijojo taršos šaltinio poveikio rizika ir pavojus, kad Jame nebus pasiekta gera paviršinio vandens būklė,
- kai telkiniams yra pavojus, kad jiems gali būti daromas hidromorfologinis poveikis, turi būti pakankamai monitoringo vietų tam tikruose parinktuose telkiniuose, kad būtų galima įvertinti hidromorfologinio poveikio dydį. Telkiniai parenkami taip, kad

▼B

juose atispindėtų visas bendras tipinis visiems jiems daromas hidromorfologinis poveikis.

Kokybės elementų parinkimas

Norėdamos ivertinti paviršinio vandens telkiniams daromą poveikį, valstybės narės monitoringą taiko tiems kokybės elementams, kurie tipiškai atspindi telkiniu ar telkiniams daromą poveikį. Siekdamos ivertinti tą poveikį, valstybės narės monitoringą taiko atitinkamai:

- parametrams, būdingiems biologiniams kokybės elementui ar elementams, kurie yra labai jautrūs vandens telkinui daromam poveikiui,
- visoms į telkinį išleidžiamoms priorititinėms medžiagoms ar kitiems teršalams, kurių nemažas kiekis išleidžiamas į telkinį,
- parametrams, būdingiems hidromorfologiniams kokybės elementui, kuris yra labai jautrus nustatytam poveikiui.

1.3.3. **Tyrimo monitoringo planavimas***Tikslos*

Tyrimo monitoringas vykdomas:

- kai nežinoma priežastis, kodėl yra viršijamos kokios nors normos,
- kai priežiūros monitoringas rodo, kad pagal 4 straipsnį tam vandens telkiniu nustatyti tikslai gali būti nepasiekti, o veiklos monitoringas dar nėra vykdomas, ir norima nustatyti priežastis, kodėl vandens telkinyje ar telkiniuose nepasiekiamama aplinkos apsaugos tikslų, arba
- kai norima nustatyti atsitiktinės taršos dydį ir poveikį, ir objektas informuojamas, kaip sudaryti priemonių programas aplinkos apsaugos tikslams pasiekti ir nustatyti konkrečias priemones atsitiktinės taršos padariniams ištaisyti.

1.3.4. **Stebėjimų dažnumas**

Fizinės-cheminių kokybės elementų parametru stebėjimo monitoringas turėtų taikomas toliau nurodytu dažnumu, jei, remiantis techninėmis žiniomis ir ekspertų sprendimu, nebūtų pagrįsti ilgesni intervalai. Biologinių arba hidromorfologinių kokybės elementų monitoringas vykdomas bent kartą per priežiūros monitoringui nustytą laikotarpį.

Bet kurio parametru veiklos monitoringo dažnumą valstybės narės nustato taip, kad būtų galima gauti pakankamai duomenų atitinkamo kokybės elemento būklei ivertinti. Monitoringo dažnumo intervalai neturėtų būti ilgesni už orientacinius intervalus, nurodytus toliau lentelėje, nebent ilgesni intervalai būtų pateisinami remiantis techninėmis žiniomis ir ekspertų nuomone.

Monitoringo dažnumas turi užtikrinti pakankamą patikimumo ir tikslumo lygi. Monitoringo sistemoje pasiekto patikimumo ir tikslumo lygio vertinimą reikia nurodyti upės baseino valdymo plane.

Monitoringo dažnumas nustatomas atsižvelgiant į parametru syravimą dėl gamtinėj ir antropogeninėj sąlygų. Laikas monitoringui parenkamas taip, kad sezoniiniai syravimai kuo mažiau paveiktu rezultatus, ir taip būtų galima užtikrinti, kad rezultatai atspindi vandens telkinyje vykstančius pokyčius, kuriuos sukelia antropogeninio poveikio pokyčiai. Prieikus ir norint pasiekti šį tikslą turi būti atliekamas papildomas monitoringas įvairiu metu laiku tais pačiais kalendoriniaisiais metais.

▼B

Kokybės elementas	Upės	Ežerai	Tarpiniai	Pakrančių
Biologiniai				
Fitoplanktonas	6 mėnesiai	6 mėnesiai	6 mėnesiai	6 mėnesiai
Kita vandens flora	3 metai	3 metai	3 metai	3 metai
Didieji bestuburiai	3 metai	3 metai	3 metai	3 metai
Žuvys	3 metai	3 metai	3 metai	
Hidromorfologiniai				
Vientisumas	6 metai			
Hidrologija	nuolatos	1 mėnuo		
Morfologija	6 metai	6 metai	6 metai	6 metai
Fiziniai-cheminiai				
Terminės sąlygos	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Prisotinimas deguonimi	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Druskingumas	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	
Maistinės medžiagos	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Rūgštingumo sąlygos	3 mėnesiai	3 mėnesiai		
Kiti teršalai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Prioritetinės medžiagos	1 mėnuo	1 mėnuo	1 mėnuo	1 mėnuo

1.3.5. Papildomi saugomų teritorijų monitoringo reikalavimai

Pirmiau nurodytos būtinės monitoringo programos papildomas siekiant išvystyti šiuos reikalavimus:

Geriamojo vandens įmimo vietas

Paviršinio vandens telkiniai, nustatyti pagal 7 straipsnį, iš kurių tiekama vidutiniškai daugiau kaip 100 m^3 vandens per dieną, turi būti paskelbti monitoringo vietomis ir juose turi būti vykdomas tokis papildomas monitoringas, kurio gali reikėti šio straipsnio reikalavimams išvystyti. Tokiuose telkiniuose monitoringas taikomas visoms į jį išleidžiamoms prioritetinėms medžiagoms ir kitoms medžiagoms, kurių į juos išleidžiami nemaži kiekiai, galį paveikti vandens telkinio būklę, ir kurios kontroliuojamos pagal Geriamojo vandens direktyvą. Monitoringas vykdomas tokiu dažnumu:

Aptarnaujamos bendruomenės dydis	Dažumas
< 10 000	4 kartus per metus
10 000–30 000	8 kartus per metus
> 30 000	12 kartų per metus

Saugomos buveinių ir rūšių teritorijos

Tokioms teritorijoms priklausantys vandens telkiniai įtraukiami į pirmiau minėtą veiklos monitoringo programą, kai remiantis poveikio vertinimu ir priežiūros monitoringu nustatoma, kad juose gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį jiems nustatyti aplinkos apsaugos tikslai. Atliekant monitoringą siekiama ivertinti visas telkiniam daromo nemažo poveikio rūšis ir jų dydį ir prireikus ivertinti

▼B

tokių telkinių būklės pokyčius dėl vykdomų priemonių programų. Monitoringas vykdomas tol, kol teritorijos netenkina vandeniu keliamų reikalavimų, nustatytų įstatymuose, pagal kuriuos tie telkiniai buvo įvardyti, ir kol nepasiekia 4 straipsnyje jiems numatyta tikslų.

1.3.6. Kokybės elementų monitoringo standartai

Metodai, taikomi tipinių parametru monitoringui, turi atitinkti toliau išvardytus tarptautinius standartus arba kitus nacionalinius ar tarptautinius standartus, kurie užtikrintų lygiavertę duomenų mokslinę ir palyginamąją kokybę.

Mèginių èmimas iš didžiujų bestuburių

ISO 5667-3:1995	Vandens kokybė – mèginių èmimas – 3 dalis: Mèginių konservavimo ir tvarkymo rekomendacijos
EN 27828: 1994	Vandens kokybė – Biologinių mèginių èmimo metodai – Dugninių didžiujų bestuburių mèginių rankinio èmimo tinklu rekomendacijos
EN 28265: 1994	Vandens kokybė – Biologinių mèginių èmimo metodai – Dugninių didžiujų bestuburių mèginių kiekybinių èmiklių nuo akmeningų substratų sekliuose vandenye konstrukcijos ir naudojimo rekomendacijos
EN ISO 9391: 1995	Vandens kokybė – Didžiujų bestuburių mèginių èmimas giluminiuose vandenye – Kolonijų, kokybinių ir kiekybinių mèginių èmiklių panaudojimo rekomendacijos
EN ISO 8689-1:1999	Upių biologinė klasifikacija I DALIS: Biologinės kokybės duomenų, gautų iš dugninių didžiujų bestuburių tekančiuose vandenye apžvalgos, interpretavimas
EN ISO 8689-2:1999	Upių biologinė klasifikacija II DALIS: Biologinės kokybės duomenų, gautų iš dugninių didžiujų bestuburių tekančiuose vandenye apžvalgos, pateikimo rekomendacijos

Makrofitų mèginių èmimas

Atitinkami CEN/ISO standartai, kai jie bus sukurti

Žuvų mèginių èmimas

Atitinkami CEN/ISO standartai, kai jie bus sukurti

Diatominių dumblilių mèginių èmimas

Atitinkami CEN/IISO standartai, kai jie bus sukurti

Fizinių-cheminių parametrų standartai

Visi atitinkami CEN/ISO standartai

Hidromorfologinių parametrų standartai

Visi atitinkami CEN/ISO standartai

1.4. Ekologinės būklės klasifikacija ir pateikimas

1.4.1. Biologinio monitoringo rezultatų palyginamumas

- i) Siekdamos įvertinti biologinės kokybės elementų vertes kiekvienai paviršinio vandens kategorijai ar labai pakeistiems ir dirbtiniams paviršinio vandens telkiniams, valstybės narės sukuria monitoringo sistemas. Taikant toliau išdėstyta tvarką

▼B

labai pakeistiems ar dirbtiniams vandens telkiniams, nuorodos į ekologinę būklę laikomos nuorodomis į ekologinį potencialą. Tokiose sistemose galima panaudoti tam tikrą rūšį ar rūšių grupes, kurios yra būdingos visam kokybės elementui.

- ii) Siekdama užtikrinti tokį monitoringo sistemų palyginamumą kiekviena valstybė narė savo taikomų sistemų rezultatus ekologinės būklės klasifikavimo tikslais išreiškia ekologinės kokybės savykai. Tai yra konkretiame vandens telkinyje stebimų biologinių parametru verčių ir etaloninėmis tam telkiniui taikomomis sąlygomis esančių parametru verčių savykai. Savykis išreiškiamas skaičiais nuo nulio iki vieneto: gerą ekologinę būklę atspindinčios vertės artėja prie vieneto, blogą – prie nulio.
- iii) Kiekviena valstybė narė savo monitoringo sistemoje kiekvienos paviršinio vandens kategorijos ekologinės kokybės savykio skale padalija į penkias klases, pradedant labai gera ir baigiant blogą ekologinę būkle, kaip apibrėžta 1.2 skirsnysje, ir klasių riboms priskiria tam tikrą skaitmeninę vertę. Vertė, priskiriama labai geros ir geros būklės klasiių ribai, ir vertė, priskiriama geros ir vidutiniškos būklės ribai, nustatoma toliau aprašytu kalibravimo būdu.
- iv) Komisija, siekdama užtikrinti, kad klasių ribos būtų nustatytos, laikantis 1.2 skirsnysje pateiktų normatyvinų apibrėžimų, ir kad įvairių valstybių narių nustatytas ribas būtų galima palyginti, padeda tokį kalibravimą atlikti.
- v) Atliekant tokį bendrą kalibravimą Komisija padeda valstybėms narems keistis informacija, kuri padėtų nustatyti kiekvienam Bendrijos ekologiniame regione tam tikras vietas; šios vietas sudarys bendro kalibravimo tinklą. I šį tinklą turi įeiti vietas, parinktos iš kiekvienam ekoregionem esančiu visu paviršinio vandens telkinių tipu. Kiekvienam parinktam paviršinio vandens telkinio tipui tinkle turi būti bent dvi vietas, kurios atitinką labai geros ir geros būklės normatyviniu apibrėžimu ribą, ir bent dvi vietas, kurios atitinką geros ir vidutiniškos būklės normatyviniu apibrėžimu ribą. Vietas parenka ekspertai, apsilankę vietoje ir kartu remdamiesi turima informacija.
- vi) Kiekvienos valstybės narės monitoringo sistema taikoma toms bendro kalibravimo tinklo vietoms, kurios yra ekoregione ir priklauso tokiam paviršinio vandens tipui, kuriam sistema taikoma pagal šios direktyvos reikalavimus. Kalibravimo rezultatai taikomi nustatant skaitmenines atitinkamų klasiių ribų vertes kiekvienos valstybės narės monitoringo sistemoje.

▼M2

- vii) Komisija parengia vietų, kurios sudarys bendro kalibravimo tinklą, registro projektą. Galutinis vietų registras nustatomas taikant 21 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

▼B

- viii) Komisija ir valstybės narės baigia kalibravimą per 18 mėnesių nuo tos dienos, kai paskelbiamas galutinai sudėtingas registras.

▼M2

- ix) Bendro kalibravimo rezultatai ir valstybių narių monitoringo sistemos klasiių vertės, kurios nustatyotos pagal i-viii punktus ir kuriomis siekiama iš dalies pakeisti šios direktyvos neesminės nuostatas jas papildant, patvirtinamos taikant 21 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu ir paskelbiamos per 6 mėnesius nuo bendro kalibravimo užbaigimo.

▼B

1.4.2. Monitoringo rezultatų ir ekologinės būklės bei ekologinio potencialų klasėjų pateikimas

- i) Pavaršnio vandens kategorijos: vandens telkinio ekologinės būklės klasė nustatoma pagal žemesnį vertę, kuri yra nustatyta atliekant atitinkamų kokybės elementų, suklasifikuotų toliau pateiktos lentelės pirmojoje skiltyje, biologinį ir fizinių-cheminių monitoringą. Valstybės narės pateikia kiekvieno upės baseino rajono žemėlapį, kuriame kiekvieno vandens telkinio ekologinės būklės klasė yra pažymėta spalva pagal toliau pateiktos lentelės antrają skiltį.

Ekologinės būklės klasė	Spalvinis kodas
Labai gera	Mėlyna
Gera	Žalia
Vidutiniška	Geltona
Bloga	Oranžinė
Labai bloga	Raudona

- ii) Labai pakeisti ir dirbtiniai vandens telkiniai: vandens telkinio ekologinio potencijalo būklės klasė nustatoma pagal žemesnį vertę, kuri yra nustatyta atliekant atitinkamų kokybės elementų, suklasifikuotų toliau pateiktos lentelės pirmojoje skiltyje, biologinį ir fizinių-cheminių monitoringą. Valstybės narės pateikia kiekvieno upės baseino rajono žemėlapį, kuriame kiekvieno dirbtinio vandens telkinio ekologinio potencijalo klasė yra pažymėta spalva pagal toliau pateiktos lentelės antrają skiltį, o labai pakeisto vandens telkinio ekologinė potencijalo klasė – pagal lentelės trečiąją skiltį:

Ekologinio potencijalo klasė	Spalvinis kodas	
	Dirbtiniai vandens telkiniai	Labai pakeisti
Gera ir labai gera	Žalia su šviesiai pilkais strypais	Žalia su tamsiai pilkais strypais
Vidutiniška	Geltona su šviesiai pilkais strypais	Geltona su tamsiai pilkais strypais
Bloga	Oranžinė su šviesiai pilkais strypais	Oranžinė su tamsiai pilkais strypais
Labai bloga	Raudona su šviesiai pilkais strypais	Raudona su tamsiai pilkais strypais

- iii) Valstybės narės juodu tašku žemėlapyje taip pat pažymi tuos vandens telkinius, kuriuose gera būklė arba geras ekologinis potencijalas nepasiekta dėl to, kad tam tikrų sintetinių ar nesintetinių teršalų atžvilgiu nesilaikoma vieno ar kelių tam telkinui nustatyti aplinkos kokybės standartų (pagal tos valstybės narės nustatyta standartų laikymosi režimą).

1.4.3. Cheminės būklės monitoringo rezultatų ir klasėjų pateikimas

Kai vandens telkinyje laikomasi visų aplinkos kokybės standartų, nustatytyų pagal IX priėdą, 16 straipsnių ir kitus atitinkamus aplinkos kokybės standartus nustatančius Bendrijos teisės aktus, tas telkinys registruojamas kaip esantis geros cheminės būklės. Jei ne, telkinys registruojamas kaip nesanties geros cheminės būklės.

Valstybės narės pateikia kiekvieno upės baseino rajono žemėlapį, kuriame kiekvieno vandens telkinio cheminės būklės klasė yra pažymėta spalva pagal toliau pateiktos lentelės antrają skiltį.

▼B

Cheminės būklės klasė	Spalvinis kodas
Gera	Mėlyna
Nepasiekta cheminė būklė gera	Raudona

2. POŽEMINIS VANDUO

2.1. Požeminio vandens kiekybinė būklė

2.1.1. Kiekybinės būklės klasifikavimo parametras

Požeminio vandens lygio režimas

2.1.2. Kiekybinės būklės apibrėžimas

Elementas	Gera būklė
Požeminio vandens lygis	<p>Požeminio vandens lygiui požeminio vandens telkinyje palaikyti užtenka esamų požeminio vandens išteklių, esant tam pačiam ilgalaikiam metiniams vandens émimo iš telkinio vidurkiui.</p> <p>Taigi požeminio vandens lygio pokyčiai dėl antropogeninių priežasčių:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nekliudo pasiekti pagal 4 straipsnį susijusiems paviršiniams vandenims nustatytą aplinkos apsaugos tikslą, — kiek ženkliau neprastina tokiu vandenu būklės, — nepakenkia sausumos ekosistemoms, kurios tiesiogiai priklauso nuo požeminio vandens telkinio, <p>o vandens tékmés krypties pasikeitimai dėl lygio pokyčių gali atsirasti tik laikinai arba nuolatos tik ribotame plote, bet dėl to į jį nepatenka nei sūrūs vanduo, nei kas kita, ir tai nerodo ilgalaikių, aiškiai matomų antropogeniškai sukelto tékmés krypties pasikeitimo tendencijų, dėl kurių i vandenis gali patekti tokios intruzijos.</p>

2.2. Požeminio vandens kiekybinės būklės monitoringas

2.2.1. Požeminio vandens lygio monitoringo tinklas

Požeminio vandens monitoringo tinklas įrengiamas pagal 7 ir 8 straipsnių reikalavimus. Monitoringo tinklas turi būti suprojektuotas taip, kad jis leistų patikimai ivertinti visų požeminio vandens telkinių ar jų grupių kiekybinę būklę, išskaitant ir esamų požeminio vandens išteklių būklę. Valstybės narės pateikia žemėlapį ar žemėlapius, kuriuose yra pažymėtas upės baseino valdymo plane nurodytas požeminio vandens monitoringo tinklas.

2.2.2. Monitoringo vietų tankumas

Tinkle turi būti pakankamai tipiškų monitoringo taškų, kad būtų galima kiekviename požeminio vandens telkinyje arba tokiu telkinių grupėje apytikriai apskaičiuoti požeminio vandens lygi atsižvelgiant į trumpalaikius ir ilgalaikius vandens pasipildymo svyravimus, visų pirmia, kad:

- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose yra pavojus, kad gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, monitoringo taškų tankumas būtų pakankamas ir leistų ivertinti vandens émimo iš telkinio ir išleidimo į jį poveikį vandens lygiui tame,
- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose požeminis vanduo teka per valstybės narės sieną, būtų pakankamai monitoringo taškų, kurie leistų apytikriai ivertinti požeminio vandens tékmés per valstybės narės sieną kryptį ir apimtį.

▼B2.2.3. **S t e b ė j i m ū d a ž n u m a s**

Stebėjimų dažnumas turi būti pakankamas, kad leistų įvertinti kiekvieno požeminio vandens telkinio ar grupės telkinių kiekybinę būklę, atsižvelgiant į trumpalaikius ir ilgalaikius vandens pasipildymo svyraus, visų pirma, kad:

- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose yra pavojus, kad gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, matavimų dažnumas būtų pakankamas, kad būtų galima įvertinti vandens ēmimo iš telkinio ir išleidimo į jį poveikį vandens lygiui tame,
- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose požeminis vanduo teka per valstybės narės sieną, matavimai būtų atliekami pakankamai dažnai, kad būtų galima apytikriai įvertinti požeminio vandens tékmės per valstybės narės sieną kryptį ir apimtį.

2.2.4. **P o ž e m i n i o v a n d e n s c h e m i n ė s b ū k l ē s a i š k i n i m a s i r p a t e i k i m a s**

Iš monitoringo tinklo gauti duomenys apie požeminio vandens telkinį ar grupę telkinių naudojami to telkinio ar telkinių kiekybinei būklei įvertinti. Vadovaudamos 2.5 skirsniu valstybės narės pateikia atlanko požeminio vandens kiekybinės būklės vertinimo žemėlapį, kuriame taiko šiuos žymėjimus:

Gera: žalia
Bloga: raudona.

2.3. **P o ž e m i n i o v a n d e n s c h e m i n ē b ū k l ē**2.3.1. **P a r a m e t r a i , t a i k o m i n u s t a t a n t p o ž e m i n i o v a n d e n s c h e m i n ē b ū k l ē**

Elektros laidis

Teršalų koncentracija

2.3.2. **G e r o s p o ž e m i n i o v a n d e n s c h e m i n ē s b ū k l ē s a p i b r ě ž i m a s**

Elementai	Gera būklė
Bendrieji	<p>Požeminio vandens telkinio cheminė sudėtis tokia, kad teršalų koncentracija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — (toliau nurodytų teršalu) nerodo, kad i vandenį būtų patekė druskinių ar kitokios intruzijos, — neviršija kokybės standartų, taikomų vadovaujantiesiems 17 straipsniu pagal kitus atitinkamus Bendrijos teisės aktus, — netrukdydys pasiekti pagal 4 straipsnį susijusiems paviršiniams vandenims nustatyti aplinkos apsaugos tikslus, reikšmingiau nepablogins ekologinės ar cheminės tokiių telkinių būklės ir reikšmingiau nepakenks sausumos ekologinėms sistemos, kurios tiesiogiai priklauso nuo to požeminio vandens telkinio.
Elektros laidis	Laidumo pokyčiai nerodo druskingos ar kitokios intruzijos į požeminio vandens telkinį.

2.4. **P o ž e m i n i o v a n d e n s c h e m i n ē s b ū k l ē s m o n i t o r i n g a s**2.4.1. **P o ž e m i n i o v a n d e n s m o n i t o r i n g o t i n k l a s**

Požeminio vandens monitoringo tinklas įrengiamas pagal 7 ir 8 straipsnių reikalavimus. Monitoringo tinklas turi būti suprojek-

▼B

tuotas taip, kad per jį būtų galima nuosekliai ir išsamiai apžvelgti požeminio vandens cheminę būklę kiekviename upės baseine ir nustatyti ilgalaikes antropogeninės veiklos sąlygojamas teršalų didėjimo tendencijas.

Remdamosi pagal 5 straipsnį ir II priedą atliktu apibūdinimu ir poveikio vertinimu valstybės narės kiekvienam upės baseino valdymo plano laikotarpiui sudaro priežiūros monitoringo programą. Šios programos duomenys naudojami veiklos monitoringo programai sudaryti likusiam atitinkamo plano laikotarpiui.

Plane turi būti nurodytas apytikris monitoringo programų rezultatų patikimumo ir tikslumo laipsnis.

2.4.2. Priežiūros monitoringas

Tikslas

Priežiūros monitoringas vykdomas:

- poveikio vertinimo procedūrai papildyti ir pagristi,
- norint gauti informaciją, kurios reikia ilgalaikėms gamtinių sąlygų ir antropogeninės veiklos sąlygojamoms tendencijoms vertinti.

Monitoringo vietų parinkimas

Kiekvienam iš toliau nurodytų telkinių parenkamas pakankamas monitoringo vietų skaičius:

- telkiniams, kuriuos apibūdinus pagal II priedą nustatomas rizikos faktorius,
- telkiniams, kurie kerta valstybės narės sienas.

Parametru parinkimas

Visuose parinktuose požeminio vandens telkiniuose stebimi visi šie pagrindiniai parametrai:

- deguonies kiekis,
- pH vertė,
- elektros laidis,
- nitratai,
- amonis.

Telkiniuose, kuriuose pagal II priedą nustatoma, jog juose gali būti nepasiakta gera būklė, taip pat stebimi tie parametrai, kurie sąlygoja tokią riziką.

Valstybės sienas kertančiuose vandens telkiniuose taip pat stebimi tie parametrai, kurie yra svarbūs norint apsaugoti požeminio vandens srautą, naudojamą visokiausioms reikmėms.

2.4.3. Veiklos monitoringas

Tikslas

Veiklos monitoringas vykdomas tarp priežiūros monitoringo programų siekiant:

- nustatyti visų požeminio vandens telkinių ar jų grupių, kuriems yra nustatytas rizikos faktorius, cheminę būklę,
- nustatyti, ar yra ilgalaikių antropogeninės veiklos sąlygojamų kai kurių teršalų koncentracijos didėjimo tendencijų.

▼B*Monitoringo vietų parinkimas*

Veiklos monitoringas taikomas visiems požeminio vandens telkiniams ar ju grupėms, kurioms, atlikus pagal II priedą poveikio vertinimą ir priežiūros monitoringą nustatoma rizika, kad gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti tikslai. Monitoringo vietas parenkamos atsižvelgiant taip pat į tai, ar gaunami iš tos vietas monitoringo duomenys tipiškai atspindi atitinkamo požeminio vandens telkinio ar telkiniių kokybę.

Stebėjimų dažnumas

Veiklos monitoringas vykdomas tarp priežiūros monitoringo programų tokiu dažnumu, kurio pakanka atitinkamam poveikiui nustatyti, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

2.4.4. Teršalų tendencijų nustatymas

Valstybės narės priežiūros ir veiklos monitoringo duomenis naudoja, siekdamos nustatyti ilgalaikės antropogeninės veiklos sąlygojamas teršalų didėjimo tendencijas ir tokų tendencijų mažinimo priemones. Turi būti nurodyti atskaitos metai ar laikotarpis, nuo kurio tendencijos didėjimas nustatomas ir skaičiuojamas. Tendencijos apskaičiuojamos požeminio vandens telkiniiui arba atitinkamais atvejais — grupei telkiniių. Tendencijos mažėjimą būtina parodyti statistiškai ir nurodyti apskaičiavimų patikimumo laipsnį.

2.4.5. Požeminio vandens cheminės būklės aiškinimas ir pateikimas

Požeminio vandens telkinio būklė vertinama pagal visus atskirų jo monitoringo taškų duomenis. Nepažeidžiant atitinkamų direktyvų, norint gera požeminio vandens telkinio būklę pagal tuos cheminius parametrus, kuriems Bendrijos teisės aktuose yra nustatyti aplinkos kokybės standartai, nustatoma:

- apskaičiuojant kiekvieno požeminio vandens telkinyje ar telkiniių grupėje esančio monitoringo taško rezultatų vidurki,
- vadovaujantis 17 straipsniu ir remiantis tais rezultatų vidurkiais parodoma, ar požeminio vandens cheminė būklė yra gera.

Vadovaudamosis 2.5 skirsniu valstybės narės pateikia požeminio vandens telkiniių žemėlapį, kuriame telkiniių cheminė būklė yra pažymėta šiomis spalvomis:

Gera: žalia

Bloga: raudona.

Valstybės narės taip pat juodu tašku žemėlapyje pažymi tuos požeminio vandens telkinius, kuriuose reikšmingai ir nuolat didėja žmogaus veiklos sąlygojama kokio nors teršalo koncentracija. Tendencijos mažėjimas žemėlapyje žymimas mėlynu tašku.

Žemėlapiai pridedami prie upės baseino valdymo plano.

2.5. Požeminio vandens būklės pateikimas

Valstybės narės upės baseino valdymo plane pateikia žemėlapį, kuriame pagal 2.2.4 ir 2.4.5 skirsniių reikalavimus spalvomis pažymi kiekvieno požeminio vandens telkinio ir telkiniių grupės kiekybinę ir cheminę būklę. Valstybės narės pagal 2.2.4 ir 2.4.5 skirsniių reikalavimus gali pateikti ne atskirus, bet vieną žemėlapį, bet tokiu atveju žemėlapyje jos pažymi pagal 2.4.5 skirsnio reikalavimus tuos telkinius, kuriuose pastebima ženkli ir pastovi tam tikro teršalo didėjimo tendencija ir kuriuose toji tendencija mažėja.

▼B*VI PRIEDAS***I PRIEMONIŲ PROGRAMAS ĮTRAUKTINŲ PRIEMONIŲ SARAŠAS****A DALIS**

Priemonės, kurių reikalaujama pagal šias direktyvas:

- i) Maudyklų vandens kokybės direktyvą 76/160/EEB;
- ii) Paukščių direktyvą 79/409/EEB (¹);
- iii) Geriamojo vandens direktyvą 80/778/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/83/EB;
- iv) Stambių avarių (Seveso) direktyvą 96/82/EB (²);
- v) Poveikio aplinkai vertinimo direktyvą 85/337/EEB (³);
- vi) Nuotekų dumblų direktyvą 86/278/EEB (⁴);
- vii) Miesto nuotekų valymo direktyvą 91/271/EEB;
- viii) Augalinių produktų apsaugos direktyvą 91/414/EEB;
- ix) Nitratų direktyvą 91/676/EEB;
- x) Naturalių buveinių direktyvą 92/43/EEB (⁵);
- xi) Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės direktyvą 96/61/EB.

B DALIS

Toliau pateiktinos neekskliuzyvinis papildomų priemonių, kurias valstybės narės gali taikyti savo upių baseino rajono priemonių programe, kurios reikalaujama 11 straipsnio 4 dalyje, sąrašas:

- i) teisinės priemonės
- ii) administraciniės priemonės
- iii) ekonominės ir fiskalinės priemonės
- iv) derybomis pasiekti aplinkos apsaugos susitarimai
- v) išmetamų teršalų kontrolės priemonės
- vi) geros praktikos kodeksai
- vii) šlapžemių ir atkūrimas
- viii) vandens émimo kontrolė
- ix) paklausos valdymo priemonės, *inter alia*, skatinimas auginti tinkamus žemės ūkio pasėlius, pavyzdžiui, mažai drėgmės reikalaujančius augalus sausringose teritorijose
- x) našumo ir pakartotino naudojimo priemonės, pavyzdžiui, vandenį taupiai naudojančios technologijos pramonėje ir taupūs drékinimo metodai
- xi) statybų projektai

(¹) OL L 103, 1979 4 25, p. 1.

(²) OL L 10, 1997 1 14, p. 13.

(³) OL L 175, 1985 7 5, p. 40. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 97/11/EB (OL L 73, 1997 3 14, p. 5).

(⁴) OL L 181, 1986 7 8, p. 6.

(⁵) OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

▼B

- xii) vandens gėlinimo įrenginiai
- xiii) atstatomieji projektais
- xiv) dirbtinis vandeningų sluoksnių papildymas vandeniu
- xv) švietimo projektais
- xvi) tyrimo, plėtros ir parodomieji projektais
- xvii) kitos atitinkamos priemonės.

▼B*VII PRIEDAS***UPĖS BASEINO VALDYMO PLANAI**

A. Upės baseino valdymo planus sudaro šie elementai:

1. Bendras upės baseino rajono ypatybių apibūdinimas pagal 5 straipsnį ir II priedą. Čia turi būti:
  - 1.1. apibūdinant paviršinius vandenis:
    - vandens telkinių žemėlapiai, nurodant jų vietą ir ribas,
    - ekologinių regionų ir paviršinio vandens telkinių tipų, esančių upės baseine, žemėlapiai,
    - paviršinio vandens telkinių tipų etaloninės sąlygos.
  - 1.2. apibūdinant požeminius vandenis:
    - požeminio vandens telkinių žemėlapiai, nurodant jų vietą ir ribas.
2. Ženklių poveikių ir žmogaus veiklos įtakos paviršiniams ir požeminiam vandenims apibendrinimas, taip pat:
  - sutelkojo šaltinio keliamos taršos vertinimas,
  - pasklidujų taršos šaltinių keliamos taršos vertinimas, taip pat žemės naudojimo apibūdinimas,
  - poveikio kiekybinei vandens būklei, išskaitant vandens émimo poveikį, vertinimas,
  - kitų žmogaus veiklos poveikių vandens būklei analizė.
3. Saugomų teritorijų identifikavimas ir žemėlapiai, kaip reikalaujama 6 straipsnyje ir IV priede.
4. Monitoringo tinklų, įrengtų taikant 8 straipsnį ir V priedą, žemėlapiai ir žemėlapio forma pateikti pagal tas nuostatas įvykdytų monitoringo programų rezultatų duomenys apie:
  - 4.1. paviršinių vandenų ekologinę ir cheminę būklę;
  - 4.2. požemininių vandenų cheminę ir kiekybinę būklę;
  - 4.3. saugomas teritorijas.
5. Aplinkos apsaugos tikslų, nustatyti paviršiniams ir požeminiam vandenims bei saugomoms teritorijoms pagal 4 straipsnį, sąrašas, išskaitant visų pirma atvejus, kai buvo pritaikyti 4 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalys ir su jais susijusi pagal tą straipsnį būtinai informacija.
6. Ekonominė vandens naudojimo analizės santrauka, kaip reikalaujama 5 straipsnyje ir III priede.
7. Pagal 11 straipsnį priimtos priemonių programos ar programų apibendrinimas, išskaitant būdus, kaip jomis siekiama 4 straipsnį nustatytų tikslų:
  - 7.1. Bendrijos vandens apsaugos teisės aktų įgyvendinimui būtinų priemonių apibendrinimas;
  - 7.2. ataskaita apie praktiškai atliktus veiksmus ir pritaikytas priemones, kuriomis siekiama įgyvendinti vandens naudojimo sėnaudų susigrąžinimo principą pagal 9 straipsnį;
  - 7.3. taikytų priemonių, siekiant įvykdyti 7 straipsnio reikalavimus, apibendrinimas;

▼B

- 7.4. vandens ēmimo ir užtvenkimo kontrolės priemonių apibendrinimas, išskaitant nuorodas į registratorus ir atvejus, kai buvo taikytos išimtys pagal 11 straipsnio 3 dalies e punktą;
- 7.5. iš sutelktųjų taršos šaltinių išleidžiamų teršalų ir kitokios veiklos, turinčios poveikį vandens būklei, kontrolės priemonių, taikytų pagal 11 straipsnio 3 dalies g ir i punktus, apibendrinimas;
- 7.6. atvejai, kai pagal 11 straipsnio 3 dalies j punktą buvo duotas leidimas išleisti teršalus į požeminius vandenis;
- 7.7. priemonių, taikytų prioritetenėms medžiagoms pagal 16 straipsnį, apibendrinimas;
- 7.8. priemonių, skirtų atsitiktinei taršai išvengti ar sumažinti, apibendrinimas;
- 7.9. priemonių, taikytų pagal 11 straipsnio 5 dalį vandens telkiniams, kuriuose tikriausiai nebus pasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti reikalavimai, apibendrinimas;
- 7.10. detalii informacija apie papildomas priemones, kurių reikia siekiant nustatyti aplinkos apsaugos tikslų;
- 7.11. detalii informacija apie priemones, taikytas sustabdyti jūros vandenų taršą pagal 11 straipsnio 6 dalį.
8. Kitų detalesnių programų ar valdymo planų, skirtų tam tikroms baseino dalims, sektoriams, problemoms ar vandens tipams, sąrašas kartu su jų turinio santrauka.
9. Taikytų viešų informacinių ir konsultacinių priemonių, jų rezultatų ir jų salygotų plano pakeitimų apibendrinimas.
10. Kompetentingų institucijų sąrašas pagal I priedą.
11. Informaciniai centrai ir tvarka, kaip gauti pagrindinius 14 straipsnio 1 dalyje minimus dokumentus ir informaciją, visų pirma detalią informaciją apie priemones, priimtas pagal 11 straipsnio 3 dalies g ir i punktus, ir faktiškai surinktus monitoringo duomenis pagal 8 straipsnį ir V priedą.
- B. Pirmajame atnaujintame upės baseino valdymo plano variante ir visuose kituose jo atnaujintuose variantuose nurodoma:
1. visų pakeitimų ir atnaujinimų, padarytų po ankstesniojo upės baseino valdymo plano varianto paskelbimo, apibendrinimas, išskaitant jo atlirkintų pagal 14 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalis peržiūrėjimų apibendrinimą;
  2. pažangos siekiant aplinkos apsaugos tikslų įvertinimas, taip pat monitoringo rezultatai per ankstesniojo plano laikotarpį, pateiktí žemėlapio forma, ir paaškinimas, kodėl kai kurie aplinkos apsaugos tikslai nepasiesti;
  3. neįvykdytų priemonių, kurios buvo numatytos ankstesniame upės baseino valdymo plano variante, apibendrinimas ir neįvykdymo paaškinimas;
  4. visų papildomų tarpinių priemonių, kurių buvo imtasi pagal 11 straipsnio 5 dalį po ankstesniojo upės baseino valdymo plano varianto paskelbimo, apibendrinimas.

▼B

VIII PRIEDAS

ORIENTACINIS PAGRINDINIŲ TERŠALŲ SARAŠAS

1. Organiniai halogeniniai junginiai ir medžiagos, kurios vandens aplinkoje gali sudaryti tokius junginius.
2. Organiniai fosforo junginiai.
3. Organotino junginiai.
4. Medžiagos ir preparatai arba jų tirpimo vandenye produktais, jeigu buvo įrodyta, kad jie turi kancerogeninių arba mutageninių savybių, arba tokių savybių, kurios gali paveikti steroidogeninę, tiroidinę, reprodukcijos arba kitas su vidaus sekrecijos liaukomis susijusias funkcijas vandens aplinkoje arba per ją.
5. Patvarūs angliavandeniliai ir patvarios bei biologiškai kaupiamos organinės toksiškos medžiagos.
6. Cianidai.
7. Metalai ir jų junginiai.
8. Arsenas ir jo junginiai.
9. Biocidai ir augalų apsaugos produktai.
10. Suspensinės medžiagos.
11. Medžiagos, prisidedančios prie eutrofifikacijos (ypač nitratai ir fosfatai).
12. Medžiagos, kurios neigiamai veikia deguonies pusiausvyrą (ir gali būti matuojamos taikant BOD, COD ir pan. parametrus).

▼B

IX PRIEDAS

IŠMETAMŲ TERŠALŲ RIBINĖS VERTĖS IR APLINKOS KOKYBĖS STANDARTAI

Šioje direktyvoje išmetamų teršalų ribinės vertės ir aplinkos kokybės standartai – tai „ribinės vertės“ ir „kokybės reikalavimai“, nustatyti dėl Direktyvos 76/464/EEB priimtose direktyvose, būtent:

- i) Išleidžiamų gyvsidabrio teršalų direktyvoje (82/176/EEB) (¹).
- ii) Išleidžiamų kadmio teršalų direktyvoje (83/513/EEB) (²).
- iii) Gyvsidabrio direktyvoje (84/156/EEB) (³).
- iv) Išmetamų heksachlorcikloheksano teršalų direktyvoje (84/491/EEB) (⁴).
- v) Išmetamų pavojingų medžiagų direktyvoje (86/280/EEB) (⁵).

(¹) OL L 81, 1982 3 27, p. 29.

(²) OL L 291, 1983 10 24, p. 1.

(³) OL L 74, 1984 3 17, p. 49.

(⁴) OL L 274, 1984 10 17, p. 11.

(⁵) OL L 181, 1986 7 4, p. 16.

▼M1

X PRIEDAS

PRIORITETINIŲ MEDŽIAGŲ VANDENS POLITIKOS SRITYJE SARAŠAS (*)

	CAS numeris (¹)	ES numeris (²)	Prioritetinės medžiagos pavadinimas	Identifikuota kaip prioritetinė pavojinga medžiaga
1	15972-60-8	240-110-8	Alachloras	
2	120-12-7	204-371-1	Antraenias	X (***)
3	1912-24-9	217-617-8	Atrazinas	X (***)
4	71-43-2	200-753-7	Benzenas	
5	nepriatkomas	nepriatkomas	Brominti difenileteriai (***)	X (***)
6	7440-43-9	231-152-8	Kadmis ir jo junginiai	X
7	85535-84-8	287-476-5	C ₁₀₋₁₃ - chloralkanai (**)	X
8	470-90-6	207-432-0	Chlorenvinfosas	
9	2921-88-2	220-864-4	Chlorpyrifosas	X (***)
10	107-06-2	203-458-1	1,2-dichloretnanas	
11	75-09-2	200-838-9	Metilencloridas (Dichlormetanas)	
12	117-81-7	204-211-0	Di(2-ethylheksilos)ftaliatas (DEHP)	X (***)
13	330-54-1	206-354-4	Diuronas	X (**)
14	115-29-7	204-079-4	Endosulfanias	X (***)
	959-98-8	nepriatkomas	(Alfa endosulfanias)	
15	206-44-0	205-912-4	Fluoroantenas (*****)	

▼M1

		CAS numeris ⁽¹⁾	ES numeris ⁽²⁾	Prioritetinės medžiagos pavadinimas	Identifikuota kaip prioritinė pavojinga medžiaga
16	118-74-1	204-273-9	Heksachlorobenzenas	X	
17	87-68-3	201-765-5	Heksachlorobutadienas	X	
18	608-73-1	210-158-9	Heksachlorikloheksanas	X	
	58-89-9	200-401-2	(Gama izomeras, lindanas)		
19	34123-59-6	251-835-4	Izoproturonas	X (***)	
20	7439-92-1	231-100-4	Švinas ir jo junginiai	X (***)	
21	7439-97-6	231-106-7	Gyvsidabris ir jo junginiai	X	
22	91-20-3	202-049-5	Naftalenas	X (***)	
23	7440-02-0	231-111-4	Nikelis ir jo junginiai	X	
24	25154-52-3	246-672-0	Nonilfenolai		
	104-40-5	203-199-4	(4-(para)-nonilfenolis)		
25	1806-26-4	217-302-5	Oktiffenolai	X (***)	
	140-66-9	nepritaikomas	(para-tert-oktylfenolis)		
26	608-93-5	210-172-5	Pentachlorobenzenas	X	
27	87-86-5	201-778-6	Pentachlorofenolis	X (***)	
28	nepritaikomas	nepritaikomas	Poliaronatiniai angliavandeniliai	X	
	50-32-8	200-028-5	(Benz(a)pirenas)		
	205-99-2	205-911-9	(Benz(b)fluoroantenas)		
	191-24-2	205-883-8	(Benz(g, h, i)perilinas)		
	207-08-9	205-916-6	(Benz(k)fluoroantenas)		
	193-39-5	205-893-2	(Inden(1,2,3-cd)pirenas)		

▼M1

		CAS numeris ⁽¹⁾	ES numeris ⁽²⁾	Prioritetinės medžiagos pavadinimas	Identifikuota kaip prioritinė pavojinga medžaga
29	122-34-9	204-535-2	Simazinas		X (***)
30	688-73-3	211-704-4	Tributilalavo jungimai (Tributilalavo-katijonai)		X
	36643-28-4	nepiritaikomas			
31	12002-48-1	234-413-4	Trichlorobenzai		X (****)
	120-82-1	204-428-0	(1,2,4- trichlorobenzai)		
32	67-66-3	200-663-8	Trichlorometanas (Chloroformas)		
33	1582-09-8	216-428-8	Trifluralinas		X (***)

(*) Ten, kur atrinktos medžiagų grupės, saraše nurodyti tos grupės tipiniai atstovai kaip skiriamoji požymiai (skliausteliuose iš be numero). Kontroliė bus taikoma šioms medžiagoms, o prireikus ir kitoms šiai grupei priskirtimos medžiagoms.

(**) Sios medžiagų grupės paprastai apima daugybę atskirų junginių. Indikatyviniai parametrai šiuo metu dar nenustatyti.

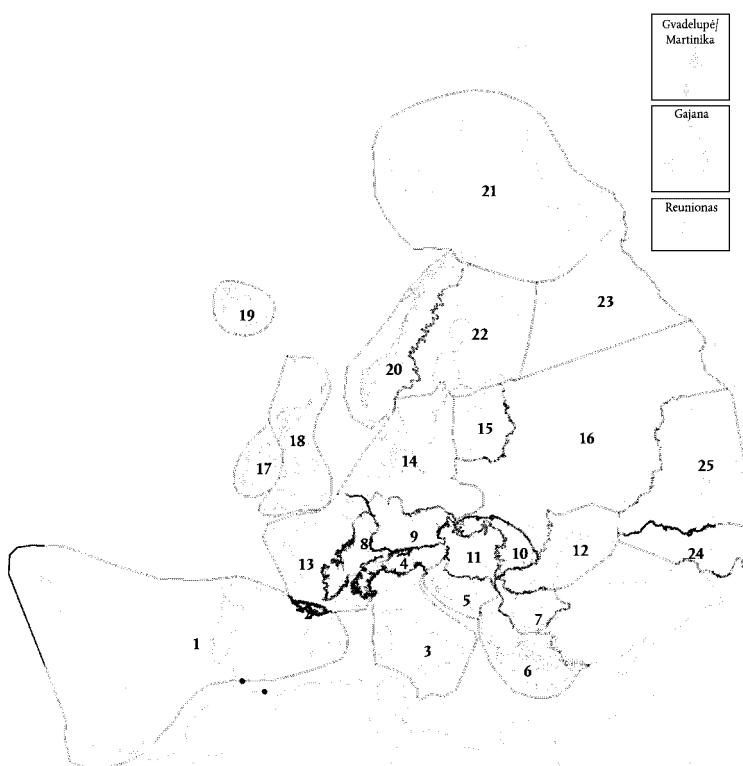
(***) Si prioritinė medžiaga gali būti apsvarstyta iš naujo ir gali būti pripažinta „prioritetine pavojinga medžiaga“. Komisija ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo sarašo patvirtinimo Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks pasiūlyma dėl galutinio šios medžiagos klasifikavimo. Dėl šio patiksiniimo neskeičia Direktyvos 2000/60/EB 16 straipsnyje nustatytais Komisijos pasiūlymu dėl kontroleš pateiktino grafiškas.

(****) Tik pentabromibromo eteriai(CAS numeris 32534-81-9).

(*****) Fluorantena s yra saraše kaip kitos, pavojingesnės, medžiagos — poliaromatinių anglavandenilių — indikatorius.

(1) CAS — cheminių medžiagų santrumpų tamybos registracijos numeris.

(2) ES numeris — Europoje esamu komercinių cheminių medžiagų sarašas (EINECS) arba Europos notifikuočiųcheminių medžiagų sarašas (ELINCS).

▼B*XI PRIEDAS***A ŽEMĖLAPIS****A sistema: Upių ir ežerų ekoregionai**

1. Iberijos-Makronezijos regionas
2. Pirénai
3. Italija, Korsika ir Malta
4. Alpės
5. Dinarų Vakarų Balkanai
6. Graikijos Vakarų Balkanai
7. Rytų Balkanai
8. Vakarų aukštumos
9. Vidurio aukštumos
10. Karpatai
11. Vengrijos žemumos
12. Krymo provincija
13. Vakarų lygumos
14. Vidurio lygumos
15. Baltijos sritis

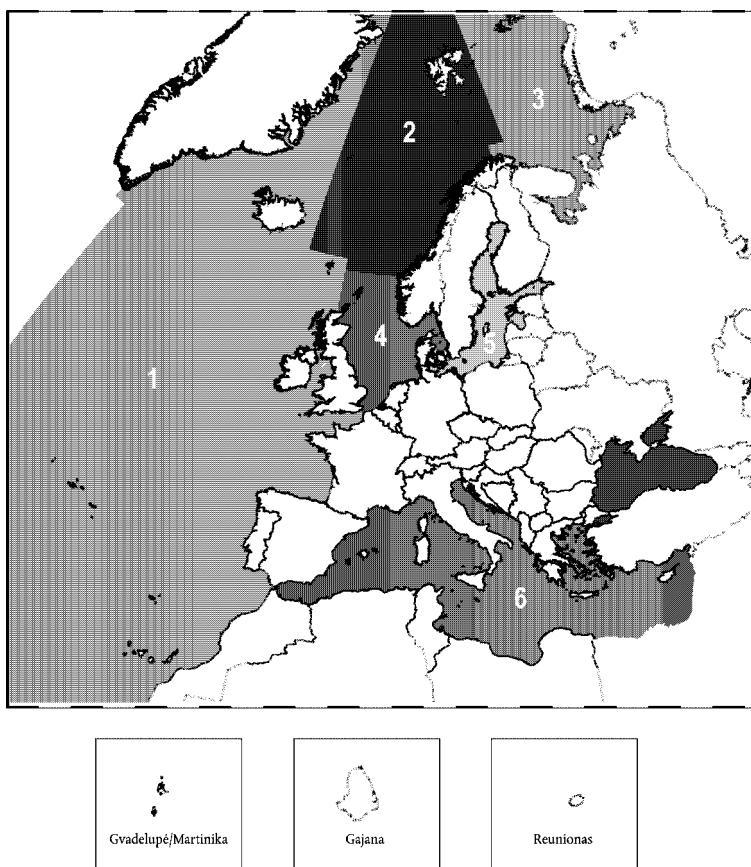
▼B

16. Rytų lygumos
17. Airija ir Šiaurės Airija
18. Didžioji Britanija
19. Islandija
20. Šiaurės aukštumos
21. Tundra
22. Fenoskandijos skydas
23. Taiga
24. Kaukazas
25. Kaspijos įdauba

▼B

B ŽEMĖLAPIS

A sistema: Tarpinių vandenų ir pakarančių vandenų ekoregionai

1. Atlanto vandenynas
2. Norvegijos jūra
3. Barencio jūra
4. Šiaurės jūra
5. Baltijos jūra
6. Viduržemio jūra